

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ İNTERN UYGULAMASI
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI

Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI

Prof. Dr. Birsen ALTAY

Dr. Öğr. Üyesi Figen ÇAVUŞOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM

Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN

Arş. Gör. Dr. Mesiya AYDIN

Arş. Gör. Dr. Güven SONER

SAMSUN

2025

İÇİNDEKİLER

Hemşirelik Bölümü Misyonu, Vizyonu, Amaçları, Program Çıktıları ve Değerleri	3
Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Dersinin Tanımı ve Amacı	4
Dersin Genel Hedefleri.....	5
Dersin Programdaki Yeri	6
Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	6
Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları	6
Dersin Değerlendirmesi.....	7
Dersin Öğrenme Çıktıları	8
Ders Kapsamında Öğrenciden Beklentiler	14
Haftalık Teorik Ders Programı.....	15
UYGULAMA REHBERLERİ	21
Beceri Listeleri	21
İntörn Uygulamaları Raporunun Hazırlanmasında Dikkat Edilecek Hususlar	26
Uygulama Alanlarına Göre İstenilen Bilgiler	29
Tüm Uygulamalara İlişkin Notlar	30
Kültürlerarası Hemşirelik Uygulamaları Tanılama Rehberi	32
Yaşlı Sağlığı Uygulama Rehberi.....	38
Ana-Çocuk Sağlığı Uygulama Rehberi.....	55
Okul Sağlığı Uygulama Rehberi	83
Sağlık Eğitimi Uygulamaları Değerlendirme Formu	103
Sağlık Eğitimi Planlama Formu	104
Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Algoritması.....	114
Halk Sağlığı Hemşireliği Uygulama, Eğitim Değerlendirme Formu.....	115
Kaynaklar	117

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

T.C.

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

SAğLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

2024–2025 EğİTİM-ÖğRETİM YILI

HALK SAğLIğI HEMŞİRELİğİ İNTÖRN UYGULAMASI

DERS BİLGİ KİTAPÇIğI

Hemşirelik Bölümü Misyonu, Vizyonu, Amaçları, Program Çıktıları ve Değerleri

Misyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına etik, kanıta dayalı uygulama ile cevap veren mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları;

1. Ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
2. Sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla şefkatli, bütüncül, insan onuruna saygılı, empatik, çevreye ve kültüre duyarlı bakımı hemşirelik süreci doğrultusunda uygular.
2. Mesleki standartlar tarafından yönlendirilen etik ve güvenli hemşirelik uygulaması yapar.
3. Hemşirelik bakımında kanıt temelli ve yenilikçi uygulamaları benimser ve bilimsel araştırmalara katılır.
4. Hemşirelik mesleği ve kişisel gelişiminin bir parçası ve gereği olarak yaşam boyu öğrenmeyi, yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi benimser.
5. Hemşirelik uygulamalarında bilişim ve bakım teknolojilerini kullanır.
6. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve araştırmalarında etkili iletişim becerilerini kullanarak disiplin içi ve /veya disiplinler arası ekibe liderlik ve işbirliği yapar.

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

7. En az bir yabancı dil kullanarak hemşirelik bakımını etkili bir şekilde planlar ve uluslararası sağlık literatürünü takip eder.

Değerlerimiz; Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

Bakım: Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.

Duyarlılık: Kültür, çevre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.

Etik: Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.

Profesyonellik: Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.

Bilimsellik/Yenilikçilik: Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.

Katılımcılık/paydaş odaklılık: Hemşirelik öğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve öğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Dersinin Tanımı ve Amacı

Bu ders, Halk Sağlığı Hemşireliği intörn uygulama alanlarında hemşirelik bakımının gözlenmesi, uygulanması ve teorik bilgi ile ilişkilendirilmesini içerir.

Bu dersin amacı öğrencilere Halk Sağlığı Hemşireliği alanında; birey, aile ve toplumun sağlığının korunması, geliştirilmesi, hastalıkların erken tanı- tedavisi ve rehabilitasyonunda, bireylerin gereksinimlerine uygun, hemşirelik süreci doğrultusunda bakım verebilme, eleştirel

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

düşünebilme, sağlık eğitimi ve araştırma yapabilme ve sağlık ekibinin etkin bir üyesi olabilme becerilerini kazandırmaktır. Bu dersin sonunda öğrencilerin, halk sağlığı hemşireliği dersinde öğrendikleri bilgileri halk sağlığı hemşireliği intörn uygulama alanlarına entegre etmeleri amaçlanmıştır.

Halk Sağlığı Hemşireliği'ne ilişkin toplum sağlığını geliştirmede yapay zeka ve dijital teknoloji ve hemşireliğe etkisi, aktif yaşlanma ve halk sağlığı hemşireliği, sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve halk sağlığı hemşireliği, okul sağlığında sağlıklı yaşam biçimi davranışları halk sağlığı hemşireliği, salgın hastalıklar, bağışıklama, aşı karşıtlığı ve halk sağlığı hemşireliği, toplum sağlığını geliştirmede sağlık okuryazarlığı ve medya okuryazarlığı, okullarda akran zorbalığı ve halk sağlığı hemşireliği, hassas gruplar ve halk sağlığı hemşireliği, savaş ve göç ve halk sağlığı hemşireliği, okullarda bağımlılık ve mücadelede halk sağlığı hemşireliği, sağlık turizmi ve halk sağlığı hemşireliği, çevre kirliliği, iklim değişikliği ve halk sağlığı hemşireliği konuları dersin kapsamında yer alır.

Dersin Genel Hedefleri

Bu derste öğrencinin;

- 1) Aile ve toplumun sağlık ve refahı için hemşirelik ve sağlık bilimi alanındaki bilimsel gelişmeler doğrultusunda temel kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olabilmek,
- 2) Bütüncül yaklaşımla aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini karşılamak için temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilmek,
- 3) Hemşirelik uygulamalarını gerçekteştirirken kanıta dayalı uygulamaları ve yeni yaklaşımları takip edebilmek,
- 4) Yaşam boyu öğrenmenin önemini benimseyerek, bilimsel, teknolojik ve güncel uygulamaları izleyerek kendini geliştirme sorumluluğunu sürdürebilmek,
- 5) Profesyonel hemşireliğin gelişimine katkıda bulunmak,
- 6) Uygulamalarda birey, aile, toplum ve sağlık ekibi ile etkili iletişim kurabilmek,
- 7) Bireysel çalışma becerisi ve bağımsız karar verebilme yetisine sahip olarak ulusal ve uluslararası mesleki platformlarda yerini alabilmek,
- 8) Sorumluluğu altında çalışanların gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlayabilmek ve yönetebilmek,
- 9) Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilme ve bunları uygulayabilmek,

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

- 10) Araştırma sonuçlarının uygulanabilirliğini değerlendirebilmek, hemşirelik uygulamalarında kullanabilmek, araştırmaların devamlılığı için yeni problem alanları belirleyebilmek, eleştirel düşünebilmek,
- 11) Verilerin toplanması, yorumlanması ve sonuçlarının değerlendirilmesi aşamalarında, toplumsal, bilimsel ve etik değerleri gözetererek bu değerleri öğretebilmek ve denetleyebilmek.
- 12) Uzaktan ve yüzyüze eğitim yoluyla edindiği bilgi ve beceriyi uygulamalarına aktarması hedeflenmektedir.

Dersin Programdaki Yeri

Bu ders, Sağlık Bilimleri Fakóltesi Hemşirelik Bölümü dördüncü sınıfının bahar döneminde verilir. Haftada 3 saat teorik, 24 saat uygulaması olan ve 24 ECTS, 15 kredilik bir derstir. Dersin uygulamasından en yüksek faydayı sağlamak üzere ilk hafta teorik ve uygulamalar blok olarak yapılır. Ardından uygulamalar 3 gün olarak başlar ve teori 3 saat şeklinde dönem sonuna kadar devam eder. Öğrencilerin ders için devamsızlık süresi teorik derslerin %30'u, uygulamanın ise %20'si kadardır.

Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Derslerin işleyişinde; anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, Türkçe ve İngilizce sunum, rol play, vaka tartışması, sorun çözme, ödev gibi yöntem ve teknikler kullanılacaktır.

Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları

Dersler hemşirelik bakış açısını geliştirecek şekilde planlanır ve anlatılır. Bu bakış açısını güçlendirmek üzere bu derste ele alınacak hemşirelik tanıları aşağıdaki gibidir. İlgili tanımın ne zaman işleneceği dersin haftalık ders programında da belirtilmiştir. Öğrenciler bakımını üstlendikleri bireyin durumunun gerektirdiği diğer hemşirelik tanılarına ek olarak, dönem boyunca aşağıda belirtilen hemşirelik tanılarını ve uygulamalarını öğrenmekle özellikle yükümlüdür.

Hemşirelik Tanıları Tablosu

1) Bilgi Düzeyinde Güçlenmeye Hazırloluş
2) Sağlığı Geliştirme Davranışları (Spesifik)

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

3) İletişimde Güçlenmeye Hazır Oluş
4) Sağlığını Yönetmede Güçlenmeye Hazır Oluş
5) Çocuk Yetiştirme Süreçlerinde Güçlenmeye Hazır Oluş
6) Cinsellik Örutülerinde Etkisizlik
7) Travma Riski
8) Deri Bütünlüğünde Bozulma Riski
9) Enfeksiyon Bulaşma Riski
10) Beslenmede Güçlenmeye Hazır Oluş
11) Sıvı Dengesini Güçlendirmeye Hazır Oluş
12) Üriner Eliminasyonu Güçlendirmeye Hazır Oluş
13) Basınca, Gerilmeye ve Friksiyona Sekonder Olarak, Dokunun Mekanik Olarak Yıkımına Bağlı Doku Bütünlüğünde Bozulma
14) Solunum Disfonksiyonu (Fonksiyon Bozukluğu) Komplikasyonu Riski
15) Zorunlu Kısıtlamalara, Genel Durumun Bozulmasına, Motor Kontrolünün Kaybına ya da Mentsal Durumdaki Değişimler Olmasına Bağlı Fiziksel Mobilitede Bozulma
16) Deri Döküntüleri ve Kaşıntıya Bağlı Rahatta Bozulma
17) Duruma (Nedenleri, Şekli, Seyri) Korunmaya, Tedaviye ve Deri Bakımına İlişkin Bilgi Eksikliğine Bağlı Kendi Sağlığını Etkisiz Yönetme Riski
18) Bağışıklık Durumunda Güçlenmeye Hazır Oluş

Dersin Değerlendirmesi

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. **Her hafta uygulamalara katılmayan, düzenli olarak ödevlerini teslim etmeyen öğrenciler dersten devamsız olarak kabul edilecektir.** Dersin değerlendirmesi en az bir ara, bir final, bir uygulama sınavı ve uygulama notu ile yapılır. Genel uygulama notu olarak uygulama sınavının %25'i ile uygulama notunun %75'i alınarak toplam uygulama notu verilir. Uygulama notu öğrenci bilgi sisteminde "Vize 2" notu olarak girilir. Dersin yarı yıl sonu değerlendirmesinde, final sınavından alınan not ile uygulama toplam notu toplanıp ikiye bölünerek yarı yıl sonu sınav notu hesaplanır ve sisteme bu haliyle girilir. Böylelikle uygulama notu hem ara sınav hem de final sınav notuna etki eder. Ayrıca dersin değerlendirilmesinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sınav Yönetmeliği ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları uygulanır.

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Dersin Öğrenme Çıktıları

- 1) Etik ilkeler doğrultusunda bütüncül ve hümanistik yaklaşımla mesleki deneyim ve uygulama becerisi kazanarak bu beceriyi hemşirelik süreci doğrultusunda bakım verdiği birey ve ailelerle ilgili yapacağı uygulamalara aktarabilme, bakımın sonuçlarını değerlendirebilme ve kaydedebilme
- 2) Eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini kullanarak elde edilen bilgilerin sentez edilmesi yoluyla eğitimsel ve yönetimsel aktivitelerde bulunabilme
- 3) Kanıtları okuma, değerlendirme, hemşirelik uygulamalarını kanıta dayalı olarak belirleyip yapabilme ve sonuçlarını kaydedebilme
- 4) Toplumsal sorunlara duyarlı olma, bu sorunları ortaya koyacak çalışmalar yapabilme ve sorunların çözümüne ilişkin projeler üretebilme becerisi kazanabilme
- 5) Eğitim yöntemlerini kullanarak edindiği bilgiyi uygulamalarına aktarabilme

HEM444 HALK SAğLIğI HEMŞİRELİğİ İNTÖRN UYGULAMALARI DERSİ PROGRAM ÇIKTILARI İLE DERSİN ÖĞRENME HEDEFLERİ VE KONULARIN İLİŞKİSİ

Dersin Hedefleri

- 1) Aile ve toplumun sağlık ve refahı için hemşirelik ve sağlık bilimi alanındaki bilimsel gelişmeler doğrultusunda temel kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olabilmek,
- 2) Bütüncül yaklaşımla aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini karşılamak için temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilmek,
- 3) Hemşirelik uygulamalarını gerçekleştirirken kanıta dayalı uygulamaları ve yeni yaklaşımları takip edebilmek,
- 4) Yaşam boyu öğrenmenin önemini benimseyerek, bilimsel, teknolojik ve güncel uygulamaları izleyerek kendini geliştirme sorumluluğunu sürdürebilmek,
- 5) Profesyonel hemşireliğin gelişimine katkıda bulunmak,
- 6) Uygulamalarda birey, aile, toplum ve sağlık ekibi ile etkili iletişim kurabilmek,
- 7) Bireysel çalışma becerisi ve bağımsız karar verebilme yetisine sahip olarak ulusal ve uluslararası mesleki platformlarda yerini alabilmek,

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

- 8) Sorumluluğu altında çalışanların gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlayabilmek ve yönetebilmek,
- 9) Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal evre için proje ve etkinlikler düzenleyebilme ve bunları uygulayabilmek,
- 10) Araştırma sonuçlarının uygulanabilirliğini değerlendirebilmek, hemşirelik uygulamalarında kullanabilmek, araştırmaların devamlılığı için yeni problem alanları belirleyebilmek, eleştirel düşünebilmek,
- 11) Verilerin toplanması, yorumlanması ve sonuçlarının değerlendirilmesi aşamalarında, toplumsal, bilimsel ve etik değerleri gözeterek bu değerleri oğretebilmek ve denetleyebilmek.
- 12) Uzaktan ve yüzyüze eğitim yoluyla edindiği bilgi ve beceriyi uygulamalarına aktarması hedeflenmektedir.

Hemşirelik Bölümü Program ıktıları

1. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla şefkatli, bütüncül, insan onuruna saygılı, empatik, çevreye ve kültüre duyarlı bakımı hemşirelik süreci doğrultusunda uygular.
2. Mesleki standartlar tarafından yönlendirilen etik ve güvenli hemşirelik uygulaması yapar.
3. Hemşirelik bakımında kanıt temelli ve yenilikçi uygulamaları benimser ve bilimsel araştırmalara katılır.
4. Hemşirelik mesleği ve kişisel gelişiminin bir parçası ve gereği olarak yaşam boyu oğrenmeyi, yaratıcı ve eleştirel düşünmeyi benimser.
5. Hemşirelik uygulamalarında bilişim ve bakım teknolojilerini kullanır.
6. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve araştırmalarında etkili iletişim becerilerini kullanarak disiplin içi ve /veya disiplinler arası ekibe liderlik ve işbirliği yapar.
7. En az bir yabancı dil kullanarak hemşirelik bakımını etkili bir şekilde planlar ve uluslararası sağlık literatürünü takip eder.

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Konu	Dersin Öğrenme Hedefi	Hedef Beceri/öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı
Aktif Yaşlanma ve Halk Sağlığı Hemşireliği	1/7/4	Öğrenciler, -Aktif yaşlanma kavramını açıklayabilmeli -Aktif yaşlanmaya yönelik hemşirelik yaklaşımlarını ifade edebilmeli	1,5, 7	-Anlatım -Soru cevap -Makale kritiği	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Okullarda Akran Zorbalığı ve Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	Öğrenciler; -Akran zorbalığının nedenlerini açıklayabilmeli -Okullarda akran zorbalığını önlemek için halk sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli	4,5,7	-Anlatım -Soru cevap	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Toplum Sağlığını Geliştirmede Yapay Zeka ve Dijital Teknoloji ve Hemşireliğe Etkisi	4	Öğrenciler, -Toplum sağlığını geliştirmede yapay zekanın ve dijital teknolojinin önemini kavrayabilmeli -Toplum sağlığını geliştirmede yapay zekanın kullanım alanlarını açıklayabilmeli	4, 5	-Anlatım -Soru cevap -Video	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Okul Sağlığında Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	Öğrenciler; -Sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını açıklayabilmeli - Okul çağı çocuklarında sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının önemini bilmeli -Okullarda sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını artırmada halk	1, 2, 7	-Anlatım -Soru cevap	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

		sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli			
Toplum Sağlığını Geliştirmede Sağlık Okuryazarlığı ve Medya okuryazarlığı	1/4/5/7/8	Öğrenciler; -Sağlık okuryazarlığının önemini açıklayabilmeli -Toplum sağlığını geliştirmede medya kullanımının önemini ve halk sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli	4, 7	-Anlatım -Soru cevap -Rol play	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Halk Sağlığı Hemşireliği	1/7/4	Öğrenciler -Sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile sağlık eşitsizlikleri arasındaki ilişkiyi açıklayabilmeli -Sürdürülebilir kalkınma hedeflerini ifade edebilmeli -Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada halk sağlığı hemşiresinin görevlerini açıklayabilmeli	1,5, 7	-Anlatım -Soru cevap -Video	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Okul Sağlığında Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	Öğrenciler, -Okul sağlığında sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının önemini açıklayabilmeli -Sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını teşvik eden halk sağlığı hemşireliği uygulamalarını ifade edebilmeli	1, 2, 7	-Anlatım -Soru cevap	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Toplum Sağlığını Geliştirmede Sağlık Okuryazarlığı ve Medya	1/5/7/8	Öğrenciler, -Sağlık okuryazarlığı ve	1, 2, 7	-Anlatım -Soru cevap	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

okuryazarlığı		medya okuryazarlığı kavramlarını tanımlayabilmeli -Toplum sağlığını geliştirmede sağlık ve medya okuryazarlığının rolünü açıklayabilmeli -Halk sağlığı hemşireliğinde sağlık ve medya okuryazarlığını güçlendirmeye yönelik yaklaşımları ifade edebilmeli			
Salgın Hastalıklar, Bağışıklama, Aşı Karşıtlığı ve Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	Öğrenciler; -Salgın hastalıkların önemini açıklayabilmeli - Bağışıklamanın önemini bilmeli -Toplumda aşı karşıtlığı durumunda halk sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli	1, 2, 7	-Anlatım -Soru cevap -Röportaj	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Afetlerde Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	Öğrenciler; -afet türleri -afet süresi -afet öncesi ve sonrası hemşirelik rollerini bilmeli	2, 4,5,7	-Anlatım -Soru cevap	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Hassas Gruplar ve Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	Öğrenciler; -Hassas gruplar kavramını açıklayabilmeli -Hassas grupların sağlığını koruma ve geliştirmede halk sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli	4,5,7	-Anlatım -Soru cevap	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Savaş ve Göç ve Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	Öğrenciler; -Göçün nedenlerini açıklayabilmeli -Göç türlerini bilmeli	2, 4,5,7	-Anlatım -Soru cevap -Bilgi yarışması	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

		<ul style="list-style-type: none"> - Savaşların neden olduğu halk sağlığı sorunlarını bilmeli -Göç nedeniyle oluşan sağlık sorunlarında halk sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli			
Okullarda Bağımlılık ve Mücadelede Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenciler; -Bağımlılığı açıklayabilmeli - Okullarda bağımlılığın etkenlerini saptayabilmeli -Bağımlılığla mücadelede halk sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli	4,5,7	<ul style="list-style-type: none"> -Anlatım -Soru cevap -Bilgi yarışması	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Sağlık Turizmi ve Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenciler; -Sağlık turizmi kavramını açıklayabilmeli -Sağlık turizmi alanında halk sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli	2, 3, 4,5,7	<ul style="list-style-type: none"> -Anlatım -Soru cevap -Röportaj	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)
Çevre Kirliliği, İklim Değişikliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği	1/5/7/8	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenciler; -Çevre kirliliğine neden olan faktörleri açıklayabilmeli -İklim değişikliğinin etkenlerini bilir - İklim değişikliğinde halk sağlığı hemşiresinin görevlerini bilmeli	3, 4,5,7	<ul style="list-style-type: none"> -Anlatım -Soru cevap	-Formal sınav (Ara sınav- Yarıyıl sonu sınavı)

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Ders Kapsamında Öğrenciden Beklentiler

Ders Notlarını Okumak: Öğrencilerin dersin beklentilerini anlamak için tüm ders notlarını (ör. Ders Bilgi Kitapçığı, sunumlar, ödevler) okumaları önemlidir. Bu, öğrencilerin tüm ders etkinliklerini uygun şekilde planlamasına olanak tanır.

Derse "Katılım": Dersler yüz yüze eğitim yöntemiyle işlenecektir. Ders başarısı için derse katılım çok önemlidir. Derslere öğrenci katılımı, öğrenim planında belirtilen ders, grup çalışmaları, uygulamalara düzenli olarak katılmak, hazırlanmak ve öğretim elemanları tarafından gerekli görülen tüm akademik faaliyetlere katılmak olarak tanımlanır. Öğrenciler, uygulama ödevlerini uygulama haftasının son günü sisteme yüklemek zorundadır.

Zaman Yönetimi: Derslere katılım yönetmelikte yer alan devamsızlık süresini aşmamak üzere sağlanmalıdır. Bu nedenle, öğrencinin iyi organize olması ve dersin programına ve önemli tarihlerine (Ödev son teslim, grup çalışmaları vb.) dikkat etmesi gerekir.

Akademik Dürüstlük: Akademik dürüstlük, derslerin de temel taşıdır. Herhangi bir kopya, aşırma vb. etik ihlal, öğrencinin değerlendirmesinde dikkate alınır.

Kıyafet ve Davranış: Ders kapsamında öğrenciler profesyonel hemşirelik mesleğine uygun davranma ve uygulama sırasında beyaz önlük giyme sorumluluğuna sahiptir.

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Haftalık Teorik Ders Programı

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulama Dersi Teorik Konu Başlıkları

Teorik Konu başlıkları	Grup No	Tarih	
1. Aktif Yaşlanma ve Halk Sağlığı Hemşireliği	Zehra Nur AYAZOğLU KARIŞMA Ayşenur AKDAŞ	20.02.2025	Prof.Dr.Birsen ALTAY
2. Okullarda Akran Zorbalığı ve Halk Sağlığı Hemşireliği	Duygu YILDIRIM Belgin KAYA Selvi GÖÇGÜNER	27.02.2025	Prof.Dr.Birsen ALTAY
3. Toplum Sağlığını Geliştirmede Yapay Zeka ve Dijital Teknoloji ve Hemşireliğe Etkisi	Gizemnur AHLAT Aysun ARSLAN Melike BOLAT	06.03.2025	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU
4. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Halk Sağlığı Hemşireliği	Beyzanur KAYGUSUZ Hatice Ebrar BAYRAKLI İrem TAŞ	13.03.2025	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
5. Okul Sağlığında Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Halk Sağlığı Hemşireliği	Nergis ESEN Semanur AKGÜL	27.03.2025	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
6. Afetlerde Halk Sağlığı Hemşireliği	Serhat ŞAHİN Mehmet Eren ERDEM	03.04.2025	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
7. Toplum Sağlığını Geliştirmede Sağlık Okuryazarlığı ve	Furkan ERCAN	17.04.2025	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Medya okuryazarlığı	Burak mert SOYLU Gözde Nur CAMCI		
8. Salgın Hastalıklar, Bağışıklama, Aşı Karşıtlığı ve Halk Sağlığı Hemşireliği	Duygu ALPER Burak CANIVAR Fatma ACAR	24.04.2025	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU
9. Savaş ve Göç ve Halk Sağlığı Hemşireliği	Sıla Fidan KARAL Feyzanur KİBİROğLU	08.05.2025	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
10. Okullarda Bağımlılık ve Mücadelede Halk Sağlığı Hemşireliği	Kübra TURęUT Sedanur KARTAL	15.05.2025	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU
11. Sağlık Turizmi ve Halk Sağlığı Hemşireliği	Sümbül tevlın İmam AYRIÇ	22.05.2025	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
12. Çevre Kirliliği, İklim Değişikliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği	İrem BAYAV Arslan YÜKSEL İlayda OLMUŞ	29.05.2025	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU

TEORİ KONULARI

- Her bir grup kendi konusu ile ilgili detaylı derleme (en az 3 sayfa) yazacaktır.
- Yapılacak derlemede İngilizce (en az 5) ve Türkçe kaynaklar kullanılacaktır. Kaynaklar güncel olmalıdır (2018 yılı ve sonrası).
- Her konu ile ilgili en az 300 kelimelik ingilizce özet oluşturulacaktır.
- Oluşturulan derlemeler sunu olarak sınıfa sunulacak, ayrıca o konu ile ilgili skeç oluşturulup sınıfta gösterisi yapılacaktır.

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Dönemi Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Dersi Programı			
	Pazartesi	Salı	
10-12 Şubat 2025	Hazırlık Haftası	Hazırlık Haftası	Hazırlık Haftası
17-19 Şubat 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Makale Çalışması
24-25 Şubat 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Engelli Dostu Üniversite Workshopu
03-05 Mart 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Kahvehaneler Kanser Farkındalık Etkinliği
10-12 Mart 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Sağlık Okuryazarlığı ve Medya Okuryazarlığı Standı
17-19 Mart 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Akay Narin Yaşlı Sağlığı Etkinliği
24-26 Mart 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Fabrika Gezisi
31 Mart-02 Nisan 2025	Ara Tatil	Ara Tatil	Kampüs Kanser Farkındalık Standı
07-09 Nisan 2025	VİZE HAFTASI	VİZE HAFTASI	VİZE HAFTASI
14-16 Nisan 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Köy Kanser Tarama
21-23 Nisan 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	TATİL
28-30 Nisan 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Canik Köy Kanser Tarama
05-07 Mayıs 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Canik Köy Kanser Tarama
12-14 Mayıs 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Hemşirelik haftası inovasyon çalışması
19-21 Mayıs 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Samsun Büyükşehir Belediyesi Geri Düşüm Merkezi Ziyareti- Atık Dönüşümü ile ilgili materyal hazırlığı
26-28 Mayıs 2025	Okul Uygulama	Okul Uygulama	Atık Dönüşümü ile ilgili materyal sunumu

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Uygulama Okulları

OKUL	ÖğRENCİ	SORUMLU ÖğREİM ELEMANI
MİLLİ EğİTİM VAKFI İLKOKULU	Burak Mert SOYLU Gözde Nur CAMCI Furkan ERCAN	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
ATATÜRK ORTAOKULU	Mehmet EREN ERDEM Serhat ŞAHİN İmam AYRIÇ	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
OMU VAKFI KOLEJİ	Melike BOLAT Gizemnur AHLAT Aysun ARSLAN	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU
FATİH SULTAN MEHMET ORTAOKULU	Belgin KAYA Selvi GÖÇGÜNER Duygu YILDIRIM	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
ŞEHİT AHMET ÖZSOY İLKOKULU	Zehra NUR AYAZOğLU KARIŞMA Ayşenur AKDAŞ Sümbül TEVLİM	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU
ADNAN KAHVECİ ORTAOKULU	Nergis ESEN Semanur AKGÜL Sedanur KARTAL	Prof.Dr.İlknur AYDIN AVCI
BAYINDIR İLKOKULU	Duygu ALPER Burak CANIVAR Fatma ACAR	Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
FAHRETTİN ULUSOY ORTAOKULU	Hatice Ebrar BAYRAKLI Beyza Nur KAYGUSUZ İrem TAŞ	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU
RECEP TANRIVERDİ İLKOKULU	İlayda OLMUŞ Arslan YÜKSEL İrem BAYAV	Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU
ATAKENT ORTAOKULU	Feyzanur KİBİRLİOğLU Sıla Fidan KARAL Kübra TURęUT	Prof.Dr.İlknur AYDIN AVCI

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Materyal Hazırlama Konu Dağılımı

ÖğRENCİ	
Burak Mert SOYLU Gözde Nur CAMCI Furkan ERCAN	Kolon kanseri-Arş.Gör.Dr.Güven Soner
Mehmet EREN ERDEM Serhat ŞAHİN İmam AYRIÇ	Erkek sağlığı- Arş.Gör.Dr.Güven Soner
Melike BOLAT Gizemnur AHLAT Aysun ARSLAN	Meme kanseri-Serviks kanseri Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN
Belgin KAYA Selvi GÖÇGÜNER Duygu YILDIRIM	Sağlık okuryazarlığı-medya okuryazarlığı- Arş.Gör.Dr.Mesiya AYDIN
Zehra NUR AYAZOğLU KARIŞMA Ayşenur AKDAŞ Sümbül TEVLİM	İşçi Sağlığı-Arş.Gör.Dr.Dilek ÇELİK EREN
Nergis ESEN Semanur AKGÜL Sedanur KARTAL	Yaşlı sağlığı- Arş.Gör.Dr.Dilek ÇELİK EREN
Duygu ALPER Burak CANIVAR Fatma ACAR	Hipertansiyon-Dr.Öğr.Üyesi Figen ÇAVUŞOğLU
Hatice Ebrar BAYRAKLI	KOAH ve bağımlılık- Dr.Öğr.Üyesi Figen

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Beyza Nur KAYGUSUZ İrem TAŞ	ÇAVUŞOğLU
İlayda OLMUŞ Arslan YÜKSEL İrem BAYAV	Diyabet-Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM
Feyzanur KİBİRLİOğLU Sıla Fidan KARAL Kübra TURęUT	Üriner İnkontinans-Dr.Öğr.Üyesi Özge ÖZ YILDIRIM

UYGULAMA REHBERLERİ

Beceri Listeleri

TEMEL HEMŞİRELİK UYGULAMALARI	BECERİLER	Hemşirelik Tanıları	Yetersiz	Yeterli	Geliştirilebilir
BESLENME	<p>Beslenmeyi İzleme ve Değerlendirme</p> <ul style="list-style-type: none"> Yaşam Dönemlerine Göre Beslenme Alışkanlıklarını İzleme ve Değerlendirme, Yaş Gruplarına Göre Büyüme ve Gelişmeyi İzleme ve Değerlendirme, Bulaşıcı Olmayan Hastalıklarda Beslenmeyi İzleme ve Değerlendirme, Bulaşıcı Hastalıklarda Beslenmeyi İzleme ve Değerlendirme, <p>Beslenme Eğitimi ve Danışmanlığı</p>	<p>Beslenmede Güçlenmeye Hazır Oluş</p>			
BOŞALTIM	<p>Kolorektal Kansellere Yönelik Erken Tanı ve Tarama</p> <ul style="list-style-type: none"> Kolorektal Kansellere Yönelik Koruyucu Sağlık Davranışları Kazandırma, Kolorektal Kansellere Yönelik Belirtileri Bilme ve Öğretme, Kolorektal Kansellere Yönelik Erken Tanı ve Tarama Uygulamalarını Bilme ve Uygulama, Kolorektal Kansellere Yönelik Erken Tanıya Yönelik İnovatif Eğitim Materyali Geliştirme, <p>Bağırsak ve Mesane Eğitimi ve Danışmanlığı</p>	<p>Sıvı Dengesini Güçlendirmeye Hazır Oluş</p> <p>Üriner Eliminasyonu Güçlendirmeye Hazır Oluş</p>			
CERRAHİ GİRİŞİM	<p>Ameliyat Öncesi Bakım Eğitimi Verme</p>	<p>Sağlığını Yönetmede Güçlenmeye Hazır Oluş</p>			
DOĞUM ÖNCESİ VE DOĞUM SONRASI BAKIMI	<p>Doğum Öncesi Bakım</p> <ul style="list-style-type: none"> Öykü Alma Gebelik Haftasına Göre Yapılacak Muayene ve Kontrolleri Bilme ve Danışmanlık Yapma, Riskli Durumları Bilme ve Danışmanlık Yapma, <p>Gebelik Döneminde Bakım</p> <ul style="list-style-type: none"> Meme Bakımı, Ağız ve Diş Bakımı, Gebelikte Bağışıklama, <p>Doğum Sonrası Bakım</p> <ul style="list-style-type: none"> Doğum Sonrası Dönemin Özelliklerini Bilme ve Danışmanlık Yapma, 	<p>Emzirmede Güçlenmeye Hazır Oluş</p> <p>Sağlığını Yönetmede Güçlenmeye Hazır Oluş</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> Doğum Sonrası Annede Olabilecek Riskleri Bilme ve Danışmanlık Yapma, 			
EĞİTİM	<p>Bireylerin Eğitim İhtiyacını Belirleme ve Danışmanlık Yapma (örn. Aile planlaması, işçi sağlığı, okul sağlığı, adolesan sağlığı, yaşlı sağlığı, erken tanı vs.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Eğitim Gereksinimlerine İlişkin Veri Toplama, Eğitim ihtiyacına yönelik bilgi birikimi edinme, Eğitime İlişkin Hemşirelik Tanılarını Belirleme, Eğitimi Planlama, Eğitimi Uygulama, Doğru ihtiyaca yönelik, doğru bilgiyi,doğru kişiye aktarma, Eğitimi Değerlendirme, Eğitim Uygulamalarını Kaydetme, Eğitim Uygulamalarında Etkili Sunum Becerilerini Kullanma, İnovatif Eğitim Materyalleri Geliştirme ve Etkin Bir Biçimde Kullanma 	Bilgi Düzeyinde Güçlenmeye Hazır Oluş		
GÜVENLİ ÇEVRENİN SAĞLANMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ	<p>Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi</p> <p>Çevre Sağlığı Sorunlarını Tanılama ve Çözme Becerisi (örn. çevre kirliliği, hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, gürültü kirliliği, radyoaktif kirlilik)</p> <p>Atık Yönetimi</p>	<p>Sağlığı Geliştirme Davranışları</p> <p>(Spesifik)</p> <p>Bilgi Düzeyinde Güçlenmeye Hazır Oluş</p>		
HAREKET	<p>Bireylerde Sağlıklı Yaşamı Koruma ve Geliştirmek İçin Gerekli Olan Fiziksel Aktivitelerin Yararlarını Bilme ve Yönlendirme</p>	<p>Sağlığı Geliştirme Davranışları</p> <p>(Spesifik)</p>		
HEMŞİRELİK SÜRECİ	<p>Toplumun Sağlık Gereksinimlerine Yönelik Hemşirelik Süreci</p> <ul style="list-style-type: none"> Toplumun Sağlık Gereksinimlerine İlişkin Veri Toplama Toplumun Sağlık Gereksinimlerine Yönelik Hemşirelik Tanılarını Belirleme Toplumun Sağlık Gereksinimlerine Yönelik Hemşirelik Girişimlerini Planlama Toplumun Sağlık Gereksinimlerine Yönelik Hemşirelik Girişimlerini Uygulama Toplumun Sağlık Gereksinimlerine Yönelik Hemşirelik 	<p>Sağlığı Geliştirme Davranışları</p> <p>(Spesifik)</p>		

	<p>Girişimlerini Değerlendirme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toplumun Sağlık Gereksinimlerine Yönelik Hemşirelik Uygulamalarını Kaydetme • Toplumun Sağlık Gereksinimlerine Yönelik Hemşirelik Uygulamalarında Etkili İletişim Becerilerini Kullanma 			
HEMŞİRELİK YÖNETİMİ	Sağlık bakımı ekibinin etkin bir üyesi olarak hareket etme	İletişimde Güçlenmeye Hazır Oluş		
SAğLIğIN DEğERLENDİRİL MESİ	<p>Antropometrik değerlendirme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boy Ölçümü, • Kilo Ölçümü, • Baş Çevresi Ölçümü, • Göğüs Çevresi Ölçümü, • Beden Kitle İndeksi Hesaplama ve Değerlendirme, • Sağlıklı yenidoğan ve çocuk izlemelerini yapabilme, riskli durumları saptayabilme ve danışmanlık yapabilme(fontanel takibi, görme işitme kontrolleri, gelişimsel kalça displazisi takibi, cinsel organların izlenmesi) <p>Deri ve deri eklerini değerlendirme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deri ve deri ekleri özelliklerini bilme ve uygulama, <p>Meme muayenesi yapma</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendi Kendine Meme Muayenesi Tekniklerini ve Uygulama Sıklığını Bilme, Öğretme ve Teşvik Etme, <p>Sosyal değerlendirme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demografik değişimleri ve sağlık üzerine etkilerini saptama, yorumlama ve önlem alma, • Sağlıkta eşitsizlikleri bilme, yorumlama • Sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulamalar yapabilme(okul sağlığı, işçi sağlığı, yaşı sağlığı, turizm sağlığı, evde bakım, erken tanı uygulamaları, dezavantajlı grupların izlenmesi) 	Sağlığı Geliştirme Davranışları (Spesifik		
SOLUNUM	<p>Solunum Egzersizlerini Bilme ve Öğretme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Derin Soluk Alma ve Öksürme Egzersizlerini Öğretme • Postural Drenaj Öğretme, 	Solunum Disfonksiyonu (Fonksiyon Bozukluğu) Komplikasyonu Riski		
YARA BAKIMI	<p>Basınç Yarası Gelişme Riskini Değerlendirme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basınç Yarası Gelişebilecek Durumları Bilme ve Danışmanlık Yapma, 	Ülser Yerinin Fekal/ Üriner Drenaja Maruz Kalmasına Bağlı Enfeksiyon Riski		

		<p>Basınca, Gerilmeye Ve Friksiyona Sekonder Olarak, Dokunun Mekanik Olarak Yıkımına Bağlı Doku Bütünlüğünde Bozulma,</p> <p>Zorunlu Kısıtlamalara, Genel Durumun Bozulmasına, Motor Kontrolünün Kaybına Ya Da Mentsal Durumdaki Değişimler Olmasına Bağlı Fiziksel Mobilitede Bozulma</p> <p>Lezyonlara Ve Kaşıntıya Bağlı Deri Bütünlüğünde Bozulma</p> <p>Deri Döküntüleri Ve Kaşıntıya Bağlı Rahatta Bozulma</p> <p>Duruma(Nedenleri, Şekli- Seyri) Korunmaya, Tedaviye Ve Deri Bakımına İlişkin Bilgi Eksikliğine Bağlı Kendi Sağlığını Etkisiz Yönetme Riski</p>			
--	--	---	--	--	--

<p>YENİDOğAN BAKIMI</p>	<p>Fizik Muayene Yapma</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sağlıklı Yenidoğan Özelliklerini Bilme ve Değerlendirme, • Yenidoğanda Meydana Gelebilecek Riskli Durumları Bilme ve Saptama, <p>Yenidoğanda Bağışıklama</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aylara ve yaşlara göre bağışıklamayı bilme ve uygulama, • Bağışıklama danışmanlığı yapabilme	<p>Bağışıklık Durumunda Güçlenmeye Hazır Oluş</p> <p>Bebek Davranışının Organizasyonunda Güçlenmeye Hazır Oluş</p>			
------------------------------------	--	--	--	--	--

İntörn Uygulamaları Raporunun Hazırlanmasında Dikkat Edilecek Hususlar

- 1) Kapak sayfasında başlık olarak üniversite, fakülte, bölüm, anabilim dalı, dersin adı, OMÜ logosu, raporun konusu, gidilen uygulama yerinin adı, uygulama tarih/tarihleri, öğrenci ad soyad ve numarası, danışman ünvanı ve ad soyadı yazılır.
- 2) Giriş bölümüne uygulama konusuna yönelik kısa bir bilgi verilir.
- 3) Yapılan uygulamalar, uygulamaların amacı, uygulama hakkında öğrenilen teorik bilgiler, uygulamanın nasıl yapıldığı, kullanılan sağlık eğitimi materyalinin özellikleri belirtilir.
- 4) Gün içinde kullanılan ve izlenen hemşirelik rolleri (bakım verici rolü, eğitici rolü, danışmanlık rolü, koordinasyon rolü, yönetici rolü, destekleyici rolü, araştırmacı rolü, hasta savunuculuk rolü gibi) ve bu rollerin hangi uygulamalarda kullanıldığı belirtilir.
- 5) Uygulamanın size kattıkları, görüş ve önerileri
- 6) Yeni edinilen bilgiler,
- 7) Raporu yazarken akademik yazım dili kullanılır.
- 8) Raporlar en geç bir hafta içinde ilgili öğretim elemanlarına teslim edilir.
- 9) Raporlar sadece bilgisayarda Word metin düzeninde yazılacaktır. Times New Roman 12 punto iki yana yaslı, 1,5 satır aralığı, başlık kalın ve 14 punto olacak şekilde düzenlenmelidir.
- 10) Kaynakça yazımı aşığıdaki örneklerdeki gibi olmalıdır.

Metin İçi Kaynak Gösterme (APA Sistemi)

Bu sistem, tez metni içinde kaynak metinlere atıf yapılırken yazar soyadı, yayın yılı ve tercihen sayfa numarasının ön plana çıkarılması esasına dayanır. Alıntılanan ifadeden sonra parantez içinde yazarın/yazarların soyadı, eserin tarihi ve sayfa numarası yazılır ya da yalnızca parantez içinde yazarın/yazarların soyadı ve eserin tarihi bilgilerine yer verilir

a) Belirli bir cümle, kavram ya da paragraf için “.....” (Eliade, 1993: 14)

b) Çalışmanın bütününden etkilenildiği ya da o çalışmanın genel yapısının eleştirildiği, değerlendirildiği, tartışıldığı vb. durumlar için..... (Eliade, 1993)

Eğer yukarıdaki örnekte, düşünceleri, eserleri, çalışmalarını değerlendiren birden fazla araştırmacı varsa, bu durumda soyadı sırasına göre göndermede bulunulur; yazarların isimleri arasında noktalı virgül konur. .... (Castells, 1983; Giddens, 1996; Habermas, 1996)

c) Yararlanılan kaynağın belirli bir bölümünün kullanıldığı ya da eserin bir bölümünden sonrasının tamamına göndermede bulunulduğu durumlar için ..... (Giddens, 1996: 13- 24); ya da ..... (Giddens, 1996: 13, vd.)

d) Metin içi konuşmada çok yazarlı kaynaklarda vd kullanılmalıdır. Walker vd. (2001), yaptıkları çalışmada.....

APA sisteminde metin içinde eserle ilgili fazla açıklama verilmez, bunlar kaynaklar bölümünde belirtilir. Kaynaklarda kitabın adı/makalenin başlığı/tezin adı/vb. italik ve ilk harften sonra (özel adlar dışında) bütünüyle küçük Şekilde verilir.

Kaynakçada Kaynak Gösterme (APA Sistemi)

Makale için: Yazar soyadı, yazar ilk adının baş harfi,. (Yıl). Makalenin adı. Yayınlandığı derginin adı, Derginin cilt numarası (Derginin sayı numarası), Makalenin sayfa numaraları aralığı

Örnek;

Kaçar Kütükçü, D., & Aydın Kahraman, S. (2024). ocuklarında Gelişimsel Dil Bozukluğu Olan Ailelerin Terapi Süreci Hakkında Görüşlerinin Alınması. Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi, 9(3), 297-318. <https://doi.org/10.47115/jshs.1436257>

Uğurlu, H., & şantaş, F. (2024). Sağlıkta şiddet: Paydaş Görüşleri Üzerinden Nitel Bir Araştırma. Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi, 9(2), 249-268. <https://doi.org/10.47115/jshs.1232649>

Rapor için: Kurum adı. (Yıl). Rapor adı. Erişilien link

Örnek;

T.C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü. (2018). Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2018. <https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/36134,siy2018trpdf.pdf?0>

Teorik Ders Kapsamında (Seminer) Dikkat Edilecek Hususlar

- Kapak sayfasında başlık olarak üniversite, fakülte, bölüm, anabilim dalı, dersin adı, OMÜ logosu, raporun konusu, gidilen uygulama yerinin adı, uygulama tarih/tarihleri, öğrenci ad soyad ve numarası, danışman ünvanı ve ad soyadı yazılır.
- Her bir grup kendi konusu ile ilgili detaylı derleme (en az 3 sayfa) yazacaktır.
- Yapılacak derlemede İngilizce (en az 5) ve Türkçe kaynaklar kullanılacaktır. Kaynaklar güncel olmalıdır (2018 yılı ve sonrası).

- Her konu ile ilgili en az 300 kelimelik ingilizce özet oluşturulacaktır.
- Oluşturulan derlemeler sunu olarak sınıfa sunulacak, ayrıca o konu ile ilgili skeç oluşturulup sınıfta gösterisi yapılacaktır.
- Raporlar sadece bilgisayarda Word metin düzeninde yazılacaktır. Times New Roman 12 punto iki yana yaslı, 1,5 satır aralığı, başlık kalın ve 14 punto olacak şekilde düzenlenmelidir.
- Kaynakça yazımı aşığıdaki örneklerdeki gibi olmalıdır.

Metin İçi Kaynak Gösterme (APA Sistemi)

Bu sistem, tez metni içinde kaynak metinlere atıf yapılırken yazar soyadı, yayın yılı ve tercihen sayfa numarasının ön plana çıkarılması esasına dayanır. Alıntılanan ifadeden sonra parantez içinde yazarın/yazarların soyadı, eserin tarihi ve sayfa numarası yazılır ya da yalnızca parantez içinde yazarın/yazarların soyadı ve eserin tarihi bilgilerine yer verilir

a) Belirli bir cümle, kavram ya da paragraf için “.....” (Eliade, 1993: 14)

b) Çalışmanın bütününden etkilenildiği ya da o çalışmanın genel yapısının eleştirildiği, değerlendirildiği, tartışıldığı vb. durumlar için..... (Eliade, 1993)

Eğer yukarıdaki örnekte, düşünceleri, eserleri, çalışmaları değerlendirilen birden fazla araştırmacı varsa, bu durumda soyadı sırasına göre göndermede bulunulur; yazarların isimleri arasında noktalı virgül konur. .... (Castells, 1983; Giddens, 1996; Habermas, 1996)

c) Yararlanılan kaynağın belirli bir bölümünün kullanıldığı ya da eserin bir bölümünden sonrasının tamamına göndermede bulunulduğu durumlar için ..... (Giddens, 1996: 13- 24); ya da ..... (Giddens, 1996: 13, vd.)

d) Metin içi konuşmada çok yazarlı kaynaklarda vd kullanılmalıdır. Walker vd. (2001), yaptıkları çalışmada.....

APA sisteminde metin içinde eserle ilgili fazla açıklama verilmez, bunlar kaynaklar bölümünde belirtilir. Kaynaklarda kitabın adı/makalenin başlığı/tezin adı/vb. italik ve ilk harften sonra (özel adlar dışında) bütünüyle küçük şekilde verilir.

Kaynakçada Kaynak Gösterme (APA Sistemi)

Makale için: Yazar soyadı, yazar ilk adının baş harfi,. (Yıl). Makalenin adı. Yayınlandığı derginin adı, Derginin cilt numarası (Derginin sayı numarası), Makalenin sayfa numaraları aralığı

Örnek;

Kaçar Kütükçü, D., & Aydın Kahraman, S. (2024). Çocuklarında Gelişimsel Dil Bozukluğu Olan Ailelerin Terapi Süreci Hakkında Görüşlerinin Alınması. Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi, 9(3), 297-318. <https://doi.org/10.47115/jshs.1436257>

Uğurlu, H., & Şantaş, F. (2024). Sağlıkta Şiddet: Paydaş Görüşleri Üzerinden Nitel Bir Araştırma. Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi, 9(2), 249-268. <https://doi.org/10.47115/jshs.1232649>

Rapor için: Kurum adı. (Yıl). Rapor adı. Erişilen link

Örnek;

T.C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü. (2018). Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2018. <https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/36134,siy2018trpdf.pdf?0>

Uygulama Alanlarına Göre İstenilen Bilgiler

Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Okullar

- Okul Sağlığı Formu ve Sağlık Eğitimi Planlama Formu **bir öğrenciye yönelik** doldurulacaktır,
- Formlar değerlendirilerek öğrencideki sağlık sorunları/riskleri önceliğine göre belirlenecektir,
- Belirlenen sağlık sorunları/risklerine göre sağlık eğitimi planması yapılacak ve kullanılacak materyaller hazırlanacaktır,
- Medya okuryazarlığı, siber zorbalık, sağlıklı yaşam biçimi davranışları (beslenme, spor, stresle başetme vb.), teknoloji bağımlılığı, geri dönüşüm atık yönetimi, ebeveynlere yönelik bağımlılıkla mücadele, insani değerler (iyilik yapma, dürüstlük, yardımlaşma vb.), boş zaman aktiviteleri ve sağlığı geliştirme konularında eğitim verilecektir,
- Okulda anlatılan konulara yönelik sağlık panosu hazırlanacaktır,
- Öğrencilere yönelik sağlık taramaları (boy, kilo, görme vb.) yapılacaktır,
- Eğitimlere ilişkin ilgili formlar ve eğitim materyalleri uygulamada sorumlu öğretim elemanına teslim edilecektir.

Yaşlı Bakım Merkezi

- Yaşlı Bakım Merkezinde yaşlı sağlığına yönelik sağlık eğitimi yapılacak ve merkeze yönelik rapor hazırlanacaktır.
- Eğitimlere ilişkin ilgili formlar ve eğitim materyalleri uygulamada sorumlu öğretim elemanına teslim edilecektir

Halk Eğitim Merkezleri

- Halk Eğitim Merkezleri'nde sağlık eğitimi yapılacak ve merkeze yönelik rapor hazırlanacaktır.
- Eğitimlere ilişkin ilgili formlar ve eğitim materyalleri uygulamada sorumlu öğretim elemanına teslim edilecektir.

Fabrikalar

- İş ve işçi sağlığı değerlendirme formu doldurulacaktır,
- Formlar değerlendirilerek işçilere yönelik sağlık riskleri belirlenecektir,
- İlgili formlar sorumlu öğretim elemanına teslim edilecektir.

Tüm Uygulamalara İlişkin Notlar

- ✓ Uygulama alanlarında eğitim esnasında kullanılmak üzere materyal geliştirilecektir, (Broşür, afiş, maket, üç boyutlu görseller vb.)
- ✓ Uygulama alanlarında öğrenciler beyaz önlük giyecek; bunun yanında tüm öğrencilerin kimliklerini belirten yaka kartları takılı olacaktır,
- ✓ Giriş çıkış saatleri; okullar için 08.30-16.00'dır, diğer uygulama saatleri ilgili öğretim elemanları tarafından iletilecektir.
- ✓ Her bir rapor 100 puan üzerinden değerlendirilerek, tüm uygulama notuna %75 katkı sağlayacak şekilde yüzdesi alınarak nihai uygulama notu verilecektir.

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAğLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
HALK SAğLIğI HEMŞİRELİğİ İNTÖRN UYGULAMASI DERSİ

İNTÖRN UYGULAMA RAPORU

(Raporun Konusu)

(Uygulama Yerinin Adı)

(Uygulama Tarih/Tarihleri- GG.AA.YYYY)

(Öğrencinin Adı ve Numarası)

(Danışman Ünvanı ve Adı)

Samsun

Ay-Yıl

Rapor No: .....

Kültürlerarası Hemşirelik Uygulamaları Tanılama Rehberi

Tanım: Kültürlerarası hemşirelik ilk olarak 1950’li yıllarda Madeleine Leininger tarafından ortaya çıkarılmıştır. Yıllar geçtikçe dünyada önemi daha çok anlaşılmış ve 1970’li yıllarda bir kavram olarak anılmaya başlamıştır. Leininger’e göre kültürlerarası hemşirelik; farklı kültürden bireylere doğru ve yeterli hemşirelik bakımını sağlamak için kültürel değerler, inançlar ve uygulamalardaki benzerlikler ve karşıtlıkları dikkate alarak ve karşılaştırmalı çalışmalarla bireylerin kültürel bakımına, sağlık ve hastalık algılarına ve uygulamalarına yönelik yürütölen hemşirelik çalışma alanıdır (Temel, 2008; Tortumluoğlu, 2004). Kültürlerarası bakım; bir toplumda farklı kültür yapısına sahip bireylerin ve ailelerin ihtiyaçları doğrultusunda duyarlı şekilde sağlanan hemşirelik bakımıdır (Narayanasamy 2003, Narayanasamy and White 2005; Temel, 2008). Öncelikle evde bakım ve göçmen sağlığı başta olmak üzere halk sağlığı hemşireliği uygulamalarının tüm alanlarında kullanılabilir.

Amaç: Kültürel özellikleri tanılayıp kültürlerarası hemşirelik bakımının önemini kavraması ve bu bilgileri hemşirelik bakım uygulamalarının içine entegre edebilmesi.

Kültürlerarası hemşirelik uygulanmasının hedefi; farklı kültürden bireylere doğru ve yeterli hemşirelik bakımını sağlayabilen, kültürel değerleri, inançları ve uygulamalardaki benzerlikler ve karşıtlıkları dikkate alan ve karşılaştırmalı çalışmalar yaparak bireylerin kültürel bakımına, sağlık ve hastalık algılarına ve uygulamalarına yönelik bilgi sahibi olabilen hemşireler yetiştirmektir.

Hedefler:

- Bakım verdiği bireyleri ve toplumu tanıyabilme
- Bakım verdiği bireylerin ve toplumun sağlık ve hastalığa ilişkin değerlerini, inançlarını ve sosyal tutumlarını belirleyebilme
- Hemşirenin kendi kültürel değerleri ve inançlarına göre içinde bulunduğu toplumun kültürel yapısının benzerlik ve farklılıklarını analiz edebilme ve özümseyip, uyum sağlayabilme
- Bireylere kendi kültürel yapılarına uygun olarak bakım verebilme
- Kültürel farklılıklara sahip bireylere empatik yaklaşabilme

- Bireylerin kültürlerine saygı göstererek ve sabırla bakım verebilme
- Uzaktan eğitim yoluyla edindiği bilgi ve becerileri uygulamalarına aktarabilme

Kültürlerarası Hemşireliğe Yönelik Uygulamalardan Beklentiler

1. Kültürlerarası hemşireliğe yönelik uygulamalar: uygulama alanında toplum tanındıktan sonra bakım verilecek birey kültürel özellikleri tanılama alanlarına (**Bilgi Toplama ve Kültürel Özellikleri Tanılama Formu**) göre kültürel özellikler 4 ana alanda tanımlanır. Kültürel özellikler tanımlandıktan sonra belirlenen sorunlar doğrudusunda Bakım planı yapılarak bireyin kültürel özelliklerinden kaynaklanan sorunlar giderilmeye çalışılır.
2. Öğrenciden bu uygulama süresinde Bilgi Toplama ve Kültürel Özellikleri Tanılama Formu ve Sağlık Eğitimi Planlama Formu doldurmaları beklenir.

Bilgi Toplama ve Kültürel Özellikleri Tanılama Formu

Bireysel Özellikler

- 1- Adı- soyadı:
- 2- Yaş:
- 3- Cinsiyeti: Kadın ( ) Erkek ( )
- 4- Medeni durum: Evli ( ) Bekar ( ) Boşanmış ( )
- 5- Evlilik örüntüsü (çok eşli, tek eşli evlilik, akraba evliliği, endogamik-egzogamik evlilikler, diğer).....
- 6- Çocuk varlığı: Var ( ) ..... Yok ( )
- 7- Eğitim durumu: Okuryazar değil ( ) Okuryazar ( )
İlköğretim ( ) Lise ( ) Üniversite ( )
- 8- Ekonomik durum: Gelir giderden yüksek ( ) Gelir gidere denk ( )
Gelir giderden düşük ( )
- 9- Aile yapısı: Ataerkil ( ) Çekirdek ( ) Geniş aile ( )
  - Aile reisinin kim olduğu:.....
  - Ailede kararların nasıl ve kim tarafından verildiği:.....
  - Ailede kararlara katılma durumu:.....
  - Ailede kadının rolü:.....
  - Ailede erkeğin rolü:.....
  - Ailede çocuğun rolü:.....
  - Ailede yaşlının rolü:.....
  - Erkeğin rolü:.....
  - Bekar erkeğin rolü:.....
  - Evli erkeğin rolü:.....
  - Boşanmış erkeğin rolü:.....
  - Dul erkeğin rolü:.....

- Kadının rolü:.....
- Bekar kadının rolü:.....
- Evli kadının rolü:.....
- Gebe kadının rolü:.....
- Boşanmış kadının rolü:.....
- Bekar anne olan kadının rolü:.....
- Dul kadının rolü:.....
- Çalışan kadının rolü:.....

10- Ana dil (Türkçe ise 13. soruya geçiniz)

11- Eğer ana dili Türkçe değilse Türkçeyi ne kadar bildiği:

Hiç ( ) İhtiyaçlarını anlatacak kadar ( ) İyi ( ) Çok iyi ( )

12- Ana dilini hangi tür iletişimde kullandığı:

13- Ana dilini sağlık çalışanları ile iletişimde kullanma durumu:

14- Doğduğu yer:

15- Göç durumu: Var ( ) ..... Yok ( ) (17. soruya geçiniz)

16- Göç nedeni: Savaş ( ) Maddi sebepler ( ) Doğal afetler ( )
İklim ( ) Öğrenim ( ) Diğer ( ) .....

17- Kaç yıl önce göç geldiği:

18- Geleneksel giyinme biçiminin varlığı: Var ( ) ..... Yok ( )

Dinsel özellikler

- *Sağlığı olumlu etkileyen dini uygulamalar*

Alkol kullanmamak ( ) Tek eşlilik ( ) Ölü hayvan eti yememek ( ) Diğer

- *Sağlığı olumsuz etkileyen dini uygulamalar*

Gerekli olduğu halde sağlık çalışanının karşı cinsten olması nedeniyle tedaviyi reddetmek( )

Kaderci davranıp sağlık arayışını reddetmek ( )

Düzenli beslenmesi gereken kronik bir hastanın ısrarla oruç tutması ( )

19- Bireyin mensup olduğu din:.....

20- Bireyin Dini uygulamalar: örtünmek ( ) namaz kılmak ( )

oruç tutmak ( ) abdest almak ( ) dini törenler ( )

dini bayramlar ( ) ibadet yerlerine gitmek ( )

21- Bireyin etnik kökeni:.....

22- Etnik yapının özellikleri:.....

23- Etnik yapıya özgü uygulamalar:.....

24- Sağlığa olumlu etki eden etnik uygulamalar:.....

25- Sağlığa olumsuz etki eden etnik uygulamalar:.....

İletişim Özellikleri

- Hemcinsle selamlaşma şekli.....
- Karşı cinsle selamlaşma şekli.....
- Selamlaşma şekline etki eden faktörler.....
- Hitap şekline etki eden faktörler.....
- Sağlık personeli ile selamlaşma şekli.....
- Sağlık personeline hitap şekli (hemşire hanım, kızım, yavrum vb) .....
- Sağlık personeli ile selamlaşma şeklinden kaynaklanan sorunlar.....
- Sağlık personeline hitap şeklinden kaynaklanan sorunlar.....

- Hangi durumlarda sesin yükseltildiği (sevinç, gerginlik, heyecan vb) .....
- Hangi durumlarda sessizliğin tercih edildiği (üzüntü, saygı, hastalık, korku, endişe vb)..
- Dokunmanın ne anlama geldiği (sevgi, ilgi diğer) .....
- Dokunmaya engel teşkil eden faktörler.....
- Sağlık çalışanının dokunması gereken durumlardaki engeller (sağlık çalışanının karşı cinsten olması, işlemin yakın mesafe gerektirmesi, dokunulacak vücut bölgesi özellikle ağız, meme, cinsel organlara yönelik dokunma, diğer) .....
- Göz temasının ne anlama geldiği (sevgi, ilgi, saygısızlık, diğer) .....
- Göz teması kurmadaki engeller (karşı cinsten olma, diğer) .....
- Sağlık çalışanı ile göz teması kurmada engel olup olmadığı.....
- İletişimde hangi mesafenin tercih edildiği.....
- İletişimde aradaki mesafeyi nelerin belirlediği (karşıdakinin hem cins olması, tanıdık olması, aileden biri olması vb) .....
- Sağlık çalışanı ile mesafeyi belirleme sınırlılıklarının olup olmadığı.....

26- Şu anki sağlık durumunu nasıl algıladığı

(0-2: Çok Kötü, 3-4: Kötü, 5-6: Orta, 7-8: İyi, 9-10: Çok iyi)

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

27- En son ne zaman sağlık kuruluşuna başvurduğu:

30 gün ( ) 3 ay ( ) 6 Ay ( ) 1 yıl ve üstü ( )

28- Tarama testlerini yaptırma durumu:

Mammografi ( ) Klinik meme muayenesi ( ) Pap-smear ( )

Prostat Muayenesi ( ) Diğer ( )

29- Herhangi bir hastalığının olup olmadığı: Var ( ) ..... Yok ( )

30- Sürekli kullandığı bir ilaç var mı: Var ( ) ..... Yok ( )

31- Düzenli kontrollere gider mi: Evet ( ) Hayır ( )

32- Sağlığı nasıl tanımlarsınız:

33- Hastalığı nasıl tanımlarsınız:

34- Hastalandığınızda ilk nereye başvurursunuz?

Sağlık Kuruluşuna ( ) Hoca, üfürükçü vb. ( ) Diğer ( ).....

35- Size göre hastalık nedenleri nelerdir?

- Kader ( )
- Kötü şans ( )
- Kötü ruhlar ( )
- Allah'ın yapılan bir kötü davranışa yönelik cezası ( )
- Virüs, bakteri ve diğer organizmalar ( )
- Yanlış yeme düzenlemeleri
- Çevresel değişiklikler
- Üzüntü ya da kayıplar
- Diğer ( ).....

36- Beslenme biçimi: Günde üç öğün ( ) Günde iki öğün ( ) Düzensiz ( )

37- Kültürel olarak yenilmesi yasak olan yiyeceklerin varlığı: Yok ( ) Var ( ).....

38- Yenilmesi kutsal olan besinler:

39- Özel durumlarda beslenme (hastalık, gebelik, emzirme, menstruasyon gibi)

- Hijyen alışkanlıkları
- Egzersiz
- Madde kullanımına bakış
- Cinselliğe yönelik geleneksel uygulamalar
- Kadın ve erkeğe özgü cinsel normlar
- Homoseksüelliğin hoş görülmesi veya yasaklanması
- Cinsel ilişkinin yasaklandığı durumlar (kadınlarda evlilik öncesi, gebelik dönemi, lohusalık dönemi, emzirme süreci, menstruasyon gibi)

40- Sağlığı korumaya yönelik uygulamalar:

- Bitki kullanımı ( ) .....
- Muska takma ( )
- Yatır ve türbelere gitme ( )
- Nazarlık takma ( )
- Nazar duaları okuma ( )
- Geleneksel şifa verenlere gitme ( )
- Egzersiz yapma ( )
- Sağlıklı beslenme ( )
- Diğer .....

41- Hastalıkların tedavisine yönelik geleneksel uygulamalar:

Geleneksel ilaçlar ( )

Yatır ve türbelere gitme ( )

Geleneksel şifa verenlere gitme (şey, üfürükçü, kırık-çıkıkçı vb) ( )

Muska yazdırma ( )

Hastalığa neden olduğu düşünölen kötü ruhu bedenden çıkartma, büyü bozma ve yaptırma()

Diğer .....

42- Gebe kalmaya yönelik geleneksel uygulamalar

43- Gebeliği önlemeye yönelik geleneksel uygulamalar

44- Gebeliği sonlandırmaya yönelik geleneksel uygulamalar

45- Doğumun kolay olmasına yönelik geleneksel uygulamalar

Çömelleme ( ) Tatlı gıdalar tüketme ( ) Manda yoğurdu yememe ( )

Öne doğru eğilip arkasını sallama ( ) Sıcak suya oturma ( )

Zeytinyağı ile hazneye masaj yapma ( ) Diğer ( )

- Lohusalık dönemine yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Lohusanın beslenmesine yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Uterus involüsyonunu gerçekleştirmeye yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Süt salınışını artırmaya yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Doğum sonu psikolojik problemlere yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Doğum sonu meme başı çatlaklarını tedavi etmeye yönelik geleneksel uygulamalar
- Lohusalık dönemine yönelik diğer geleneksel uygulamalar:.....
- İnfertiliteye yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Bebeklik dönemine yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Bebek bakımına yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Emzirme (Emzirmeye başlama zamanı, sütün fazla olması için yapılan uygulamalar, sütün kesme zamanı) :.....

- Bebeğin göbek bakımına yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Bebeğin ek besinlere geçme biçimi ve zamanına yönelik geleneksel uygulamalar
- Kundaklama:.....
- Bebeğin hijyenine yönelik geleneksel uygulamalar (tırnak kesimi, banyo, konağı giderme biçimi, höllük kullanımı, diğer) :.....
- Bebeği kolay uyutmaya yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Bebek bakımına yönelik diğer geleneksel uygulamalar:.....
- Bebekte yaygın görölen sağlık sorunlarına yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Fizyolojik sarılığa yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Pamukuğa yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Pişiğe yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Gaz sancısını gidermeye yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Kabızlığı gidermeye yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- İshali gidermeye yönelik geleneksel uygulamalar :.....
- ocuk bakımına yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Kronik hastalıklara yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Yaygın görölen sağlık problemlerine yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Kırık-ıkıkta geleneksel uygulamalar:.....
- Zehirlenmelerde geleneksel uygulamalar:.....
- Kanamalarda geleneksel uygulamalar:.....
- Ağrıya yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Menopoz dönemindeki kadınlara yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Menopozun algılanış biçimi:.....
- Menopoza yönelik tutum:.....
- Menopoz dönemindeki yakınmalarla geleneksel baş etme yolları:.....
- Ölüm ve ölmek üzere olan bireylere yönelik geleneksel uygulamalar:.....
- Ölüme hazırlık davranışları:.....
- Gömme uygulamaları:.....

Gereksinime göre belirlenen Sağlık Eğitimi konuları:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Uygulamayı Yapan Öğrencinin Adı-Soyadı:

İmza:

Yaşlı Sağlığı Uygulama Rehberi

Dünyada ve ülkemizde yaşlı nüfus oranının yükselmesi, kronik hastalıklardaki artış, kırsal yaşamdan kentsel yaşama geçiş, aile yapısındaki değişiklikler gibi faktörlerle birlikte yaşlı bakım gereksinimleri de artmaktadır. Artan gereksinimlerin karşılanması amacıyla yaşlıyı sağlık ve sosyal hizmet boyutuyla bütüncül olarak ele alarak yaşlılara verilecek hizmeti planlamak önemlidir.

Tanım: Yaşlılık, insanın doğumu ile başlayan yaşam süresince, ölümden önce yaşanan kronolojik bir kavramdır. Zaman faktörüne bağlı olarak kişinin değişen çevreye uyum sağlama kudreti ile organizmanın iç ve dış etmenler arasında denge sağlama potansiyelinin azalması ve böylece yaşlanma ile ölüm olasılığının yükselmesidir.

Amaç: Yaşlı ve bakıma muhtaç kişilerin fiziksel, sosyal ve ruhsal yönden yaşam kalitesinin en üst düzeye çıkarılması. Yaşlı sağlığı uygulanmasının hedefi; yaşlı bireylerin gereksinim duyduğu bakımı yerine getirebilen, gerekli ortamları hazırlayan ve sunan, yaşlı bireylerin yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlayan, yaşlı bakım hizmetlerini uygulayan çözüm üretebilen, analitik düşünme yeteneğine sahip öğrenciler yetiştirmektir.

Hedefler

- 1) Kurumda yaşayan yaşlıların genel fiziksel, sosyal ve psikolojik İhtiyaçlarını belirleyebilme
- 2) Kurumda yaşayan yaşlıların Günlük Yaşam Aktivitelerini belirleyebilme
- 3) Kurumda yaşayan yaşlıların Sağlık sorunlarını saptayabilme
- 4) Kurumda yaşayan yaşlıların Sağlık sorunlarına yönelik girişimleri planlama, uygulama ve değerlendirebilme
- 5) Kurumda yaşayan yaşlıların yaşadıkları fiziksel ortamı yaşlı sağlığı açısından değerlendirebilme
- 6) Kurumda yaşayan yaşlılara bakım veren bireylerin bakım yükünü değerlendirebilme ve buna yönelik girişimleri planlayabilme
- 7) Yaşlılara verilen sağlık ve sosyal hizmet birimlerini bilme ve işbirliği yapabilme
- 8) Uzaktan eğitim yoluyla edindiği bilgi ve becerileri uygulamalarına aktarabilme

Yaşlıya Yönelik Uygulamalardan Beklentiler

- 1) Huzurevi'nde yaşayan yaşlı bireylere yönelik uygulamalar: Günlük yaşam aktivitelerinde sınırlılığı olan, sağlık sorunu olan 60 yaş ve üzeri yaşlılar izlem /vaka çalışması olarak tespit edilerek veri toplama aşamasına geçilir. Yaşlı izlem formu rehberliğinde yaşlının sağlık sorunları ya da gereksinimleri belirlenir. Belirlenen sorunlar doğrultusunda Bakım planı yapılarak yaşlının sorunları giderilmeye çalışılır.
- 2) Öğrenciden bu uygulama süresinde ilgili formları doldurmaları beklenir.
- 3) Uygulama Çarşamba-Perşembe günleri saat 9:00-17.00 arası olacaktır.

Yaşlı Sağlığı Değerlendirme Formu

ÖYKÜ	
Adı Soyadı:	Boy/kilo / BKİ):
Doğum tarihi/yaş:	
Cinsiyeti:	
Eğitimi:	
Medeni durumu:	
Çocuk sayısı:	
İş-mesleği:	
Gelir kaynakları:	

Sosyal güvence: Emeklilik durumu: Kronik hastalık: Geçirdiği ameliyat: Aşılar: Sigara/alkol kullanımı durumu (süresi ve sıklığı):	Şu anki sağlık sorunları: (HT, Kalp Damar yetmezlikleri...		
	Kullandığı İlaçlar		
	İlacın Adı	Dozu/kullanım zamanı	Kullanım zorluğu

YAŞLI BİREY İÇİN FİZİK TANILAMA REHBERİ

	Tarih	Tarih	Tarih	Tarih	Tarih
YAŞAM BULGULARI					
Kan Basıncı					
Nabız					
Solunum					
Vücut ısısı					

İZLEM BULGULARI		
BAŞ	VAR	YOK
Anormal saç dökülmesi		
Kepek		
Bit		
Kaşıntı		
GÖZ		
Gözde kuruluk:		
Gözde kızarıklık:		
Konjoktivada solukluk:		
Gözde kaşıntı:		
Görme kaybı (yakın- uzak-bulanık görme):		
Çift görme, sinek uçuşması		
Çapaklanma		
Ağrı		
Göz kapaklarında şişlik,ödem		
Gözlük, Lens kullanımı		
KULAK		
Akıntı		
Kaşıntı		
Çınlama		
İşitme kaybı		
Denge kaybı		

Ağrı		
İşitme cihazı kullanımı		
BURUN		
Tıkanıklık		
Akıntı		
Kanama		
Alerji durumu(toz-polen vb.)		
Koku alımında azalma		
Deformite		
AĞIZ ve BOĞAZ		
Dudaklarda çatlaklık/kuruluk		
Dudaklarda uçuk		
Dudaklarda siyanoz		
Ağız kokusu		
Diş çürüğü		
Diş sayısında eksiklik		
Dişeti sorunu		
Diş protezi		
Dilin özelliği(renk, çatlaklık)		
Tat almada değişiklik		
Konuşma güçlüğü		
Yutma güçlüğü		
Ses kısıklığı		

MEME		
Memede ağrı		
Şişlik, kitle		
Akıntı		
Meme cilt görünümünde değişiklik		
Memede asimetri		
Meme başı anomalisi		
SOLUNUM SİSTEMİ		
Solunum tipi (wheezing, raller, cheyne stokes, kusmaul vb.)		
Solunum güçlüğü (Dispne, Apne, Ortopne)		
Öksürük		
Hemoptizi		
Balgam		
Göğüs ağrısı		
ÇİLT		
Cilte döküntü Alerji		
Pigmentasyonda değişiklik		
Kuruluk İyileşmeyen yara		
TIRNAKLAR		
Kırılma Kalınlaşma		
Renk değişikliği		
KARDİYOVASKÜLER SİSTEM		
Deri rengi- dudak, dil,oral mukoza vb alanlarda siyanoz		

Tırnak yataklarındaki kapiller geri dolumunda değişiklik		
Ekstremitelerde renk,ısı,hassasiyet değişikliği		
Kalp ritminde değişiklik		
Nabızda ritim bozukluk		
Ödem		
Varis		
ÜRİNER SİSTEM		
Ağrnlı idrar		
Sık idrara çıkma		
İdrar kaçıрма,		
Gece idrara çıkma		
İdrar rengi ve kokusunda değişiklik		
GASTROİNTESTİNAL SİSTEM		
Mide ağrısı Bulantı		
Kusma		
Sindirim güçlüğü		
Diyare Karında gerginlik		
Karında hassasiyet		
Konstipasyon		
İştah değişikliği (artma, azalma/süresi)		
Hematemez		
Karında gerginlik, hassasiyet		
Karın ağrısı		

Anüste kaşıntı		
KAS İSKELET SİSTEMİ		
Ekstremitelerde Őekil bozukluğu		
Hareket kısıtlılığı		
Kramp		
Ödem,		
Kızarıklık,		
Kuvvet ve his kaybı		
Uyuşma		
Paralizi		
Skolyoz, lordoz, kifoz		
Ağrı (kasta, sırtta, kemikte vb)/Yeri		
Kaslarda atrofi/zayıflık/güçsüzlük		
Eklemlerde şişlik/sertlik/kızarıklık/ağrı		
NÖROLOJİK SİSTEM		
His kaybı		
Uyuşma		
Görme,işitme,konuşmada güçlük		
Dengede problem		
Hatırlama güçlüğü		
El/bacaklarda titreme		
Baş ağrısı		
Bayılma		

Tremor		
GENİTO-ÜRİNER SİSTEM		
Hemoroid		
Rektumda kanama		
Anal fissur		
Erkek		
Peniste yara		
Testis ve skrotumda ağrı,şişlik		
Kasık ağrısı		
Prostat hipertrofisi		
İnfertilite (var, yok/tedavi?)		
GYE (tanı/tedavi) (Genital siğiller)		
CYBH (tanı/tedavi) (Hepatit B, Sifiliz, Gonore, Aids vd)		
Cinsel ilişkide değişiklik (cinsel aktivitede azalma, libido azlığı, erektil disfonksiyon, ağrı vd.)		
İnguinal bölgede herni		
Kadın		
Postkoital kanama		
Vulvanın genel görünümü (kızarıklık, koku, pruritis ödem, varis, hematoma, kılların dağılımı, laserasyon vb.)		
Vulvada ağrı		
Vaginal akıntı		
Perine hijyeni (taharetlenme)		
Düzenli olarak KKMM yapma		
Düzenli mamografi		

Menopozal Őikayetleri (sıcak basması, duyuğ deęiŐiklikleri vb.)		
Menopoza ilişkin İlaç kullanımı (adı/dozu)		
Gravida		
Para		
GYE (tanı/tedavi) (Vajinit, Trikomonas , bakteriyel vajinozis, klamidy a vd.)		
CYBH (tanı/tedavi) (Sifiliz, Gonore, Herpes Simpleks tip II, Aids,)		
Cinsel ilişkide değişiklik (var/yok, ağrı, cinsel istekte azalma, isteksizlik, kuruluk, vb.)		
ENDOKRİN SİSTEM		
İdrar miktarında değişiklik		
Çok su içme		
Egzoftalmi		
Kiloda değişiklik		

	1. Hastanın bağımlılık derecesi (Barthel indeksine göre belirlenecek)	2. Basınç Ülseri Riski(Braden Skalası)	3. Ağrı /Cilt Değerlendirmesi (Lokalizasyon, Skor, Nitelik Tedavi)	4. Bilinç Düzeyini Değerlendirme (Yere, kişiye ve zamana oryantasyonu)
Tarih				

BARTHEL İNDEKSİ

1. Beslenme (10)

10 puan: Tam bağımsız. Yemek yemek için gerekli aletleri kullanır.

5 puan: Bir miktar yardıma ihtiyaç duyar. Biftek kesme gibi bazı işlerde.

0 puan: Yapamaz

2. Tekerlekli sandalyeden yatağa ve tersine geçiş (15)

15 puan: Tam bağımsız.

10 puan: Geçiş sırasında minimal yardım alır veya yapacağı işlerin sırası hatırlatılır.

5 puan: Tek başına yatakta oturma pozisyonuna geçebilir ama geçiş için yardım gereklidir.

0 puan: Tamamen yatağa bağımlı

3. Kendine bakım (5)

5 Puan: Elini yüzünü yıkıyabilir, dişlerini fırçalayabilir, tıraş olabilir, makyaj yapabilir.

0 puan: Kişisel bakımda yardıma ihtiyaç duyar.

4. Tuvalet Kullanımı(10)

10 Puan: Bağımsız (oturup kalkma, giyinme, tuvalet kağıdını kullanma).

5 Puan: Yardıma ihtiyaç duyar, ancak bazı hareketleri kendi yapabilir.

0 puan: Bağımlı

5. Yıkanma(5)

5 puan: Bağımsızdır

0 puan: Yardıma ihtiyacı vardır

6. Düzgün yüzeyde yürüme(15)

15 puan: Hasta yardımsız olarak 45 metre yürüeyebilir. Breys, baston , koltuk değneği, yürüteç kullanabilir. Breys kullanıyorsa kilitleyip açabilmeli, oturup kalkabilmeli, mekanik destekleri yardımsız kullanabilmelidir.

10 puan: Hasta yukardakileri yapmak için yardıma veya gözetime ihtiyaç duyar. Fakat 45 metreyi yardımla yürüeyebilir.

6A. Tekerlekli sandalyeyi kullanabilme (uygunsa) (5)

5 Puan: Hasta yürüyemez ama tekerlekli sandalyeyi kullanabilir. Hasta köşeleri dönebilir. Yatağa, tuvalete yanaşabilir. Tekerlekli sandalyeyi en az 45 metre kullanabilmelidir. Eğer hasta yürüme bölümünden puan alırsa, ayrıca bu bölümden puan verilmez.

0 puan: Tekerlekli sandalyede oturabilir ancak kullanamaz

7. Merdiven inip çıkma(10)

10 puan: Bağımsız inip çıkabilir, ancak destek kullanabilir (trabzan, baston, koltuk değneği...)

5 puan: Hasta yukardaki işleri yapmak için yardıma veya gözetime ihtiyaç duyar

0 puan: Yapamaz

8. Giyinip soyunma(10)

10 puan: Hasta giyinip soyunabilir. Ayakkabı bağlarını çözebilir, bağlayabilir. Korse veya breys takıp çıkarma bu maddeye dahil değildir. Hastaya kolaylık sağlayacak elbiseler giydirilmelidir.

5 puan: Hasta bu işler için yardıma gereksinim duyar. İşin en az yarısını kendisi yapabilmeli ve işlem uygun sürede tamamlanmalıdır. Sutyen takıp çıkarma puanlamaya dahil edilmez

0 puan: Tam bağımlıdır

9. Barsak bakımı (10)

10 puan: Kontinan (Suppozituar kullanılabilir veya gerekirse lavman yapılabilir. Örneğin, spinal kord yaralanmalı olgular)

5 puan: Hasta suppozituar koymak veya lavman yapmak için yardıma ihtiyaç duyar.

0 puan: İnkontinan

10. Mesane bakımı(10)

10 puan: Hasta gece ve gündüz mesanesini kontrol edebilmelidir. Spinal kord yaralanması olan kateterli hastalar, kateter bakımını bağımsız olarak yapabilmeli, takıp çıkarabilmelidir.

5 puan: Bazen tuvalete yetişemez veya sürgüyü bekleyemez; altına kaçıırır.

0 puan: İnkontinans veya kateterli ve kontrol edemez

PUANLAMA

0-20 puan: Tam bağımlı

21-61 puan: İleri derecede bağımlı

62-90 puan: Orta derecede bağımlı

91-99 puan: Hafif derecede bağımlı

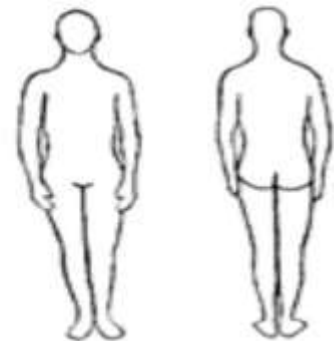
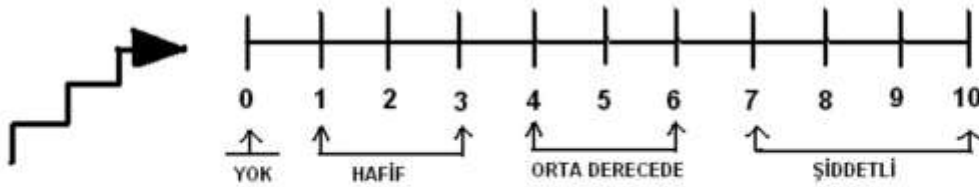
100 puan: Tam bağımsız

2. BRADEN SKALASI (Basınç Ülseri Riskini Değerlendirme)

BRADEN SKALASI (uygun sayıyı daire içine alın ve toplam skoru hesaplayın)

Duyu / algı	Nem	Aktivite	Hareketlilik	Beslenme	Sürtünme	Toplam
Tamamen sınırlı 1	Sürekli nemli 1	Yatağa Bağımlı 1	İmmobil 1	Çok kötü 1	Problem 1	
Çok sınırlı 2	Çok nemli 2	Sandalye 2	Çok Sınırlı 2	Yetersiz 2	Olası problem 2	
Hafif Sınırlı 3	Ara sıra nemli 3	Ara sıra yürüyor 3	Hafif Sınırlı 3	Yeterli 3	Problem yok 3	
Bozulma yok 4	Nadiren nemli 4	Sık sık Yürüyor 4	Sınırlama yok 4	Çok iyi 4		
Toplam Braden skalasının 16'dan az olması basınç ülseri riskini gösterir						

3.AĞRI/CİLT LEZYONU DEğERLENDİRME SKALASI

Resim Üzerinde Cilt Lezyonlarının Yerlerini Tanımlayınız :

.....

.....

FONKSİYONEL SAğLIK ÖRÜNTÜLERİ	ÖğRENCİ NOTLARI
<p>SAğLIğI ALGILAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yaşlılığı kabulleniş • Sağlık davranışları (sağlık kontrollerini yaptırma vb.) • Kronik bir sağlık problemi varsa uyumu (diyeti,tedavisi vb.) 	
<p>BESLENME</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslenme davranışları • Önerilen diyet değişikliklerine uyma • Öğün sayısı • Her öğünde tüketilen gıdalar • Sıvı tüketimi • Beslenme üzerinde etkisi olan engelleyici faktörler 	
<p>BOŞALTIM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stomaya uyum • İnkontinansa uyum • Üriner katater varlığı ve uyumu 	
<p>AKTİVİTE-EGZERSİZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendi özbakımını sağlama: Banyo, giyinme, temizlik, ev işleri • Alışveriş, yemek pişirme vb. • Yürüyüş (süre ve sıklık) • Aktivite/egzersiz üzerinde engelleyici faktörler (obezite, denge problemi, osteoporos vb.) • Etkinliklere katılma (yaşlı danışma merkezlerine katılma, akranlarıyla bir araya gelme vb.) Hobileri 	
<p>UYKU-DİNLENME</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uyku özellikleri (derin uyuma, sık uyanma, uyuyamama, uyku süresi) • Uyumaya engel olan durumlar • Uyumayı kolaylaştıran durumlar • Gündüz uyuma alışkanlığı 	
<p>BİLİŞSEL ALGILAMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • İletişim kurma, sürdürme • Sosyal çevreye uyum 	

FONKSİYONEL SAğLIK ÖRÜNTÜLERİ	ÖğRENCİ NOTLARI
<p>KENDİNİ ALGILAMA-KAVRAMA BİÇİMİ</p> <ul style="list-style-type: none"> • İçinde bulunduğu dönemi nasıl değerlendiriyor • Geçmişi ile kıyasladığında kendini nasıl görüyor • Bu dönemle ilişiikli en çok endişe duyduğu alanlar 	
<p>ROL-İLİŞKİ BİÇİMİ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eşi ile iletişimi (yaşıyorsa) • Diğer aile bireyleriyle iletişimi • Sahip olduğu rollerdeki değişiklikler (kayıp ya da eklenen yeni roller) • Yakın evresi ile iletişimi/sosyal destek ağları • Kendisine en yakın grdğu kişi/kişiler • Kendisini ziyaret etme sıklıkları • Yardıma gereksinimi olduğunda yardım alınan birey/bireyler 	
<p>BAŞETME-STRESİ İLE BAŞETME BİÇİMİ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stres yaratan durumlar (kayıpları, bakım güçlüğü, hastalıklar, ekonomik güçlük vb.) • Stresli durumlardaki davranış biçimi (yalnız kalma, uyuma, ağlama, alkol, sigara kullanımı vb.) • Depresyonu düşündürebilecek durumlar (yorgunluk, sosyal aktivitelerin azalması vb.) 	
<p>İNANÇ VE DEğERLER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bireyin destek kaynakları • Bireyin g ve umut kaynağı 	

Gereksinime göre belirlenen Sağlık Eğitimi konuları:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Ana-Çocuk Sağlığı Uygulama Rehberi

Ana sağlığı, gerek nüfus içerisindeki paylarının büyüklüğü, gebelik, doğum ve loğusalık gibi yaşadıkları fizyolojik özellikleri açısından potansiyel risk taşımaları, sağlık düzeylerinin istenilen seviyede olmaması gibi nedenlerle Türkiye’de genel sağlık sorunlarının önemli ve öncelikli konularından birini oluşturmaktadır.

Çocukluk dönemi, intrauterin dönem ile yetişkinlik dönemi arasında yer alan geçiş dönemidir. Doğumla başlayıp gençlik döneminin sonuna kadar devam eden bu dönem yetişkinlik yaşamının temelini oluştuması ve sağlıklı çocukların sağlıklı bir toplum meydana getirmesi bakımından oldukça önemlidir.

Tanım: Ana-çocuk sağlığı kavramı kadınların gebelik, doğum ve lohusalık dönemlerini sağlıklı geçirmelerini; bebek ve çocukların sağlıklı büyüyüp gelişmeleri için gerekli süreçleri tanımlayan bir kavramdır. Ana sağlığı hizmetleri çocuk sağlığı hizmetleri ile birlikte ana çocuk sağlığı hizmetleri adı altında birinci basamak sağlık hizmetlerinin en önemli, özelliği nedeniyle de en ağırlıklı hizmetlerinden biridir. Çocuk sağlığı düzeyi bir ülkenin kalkınmışlık ve refahının en önemli göstergesidir.

Amaç: Birinci basamakta verilen ana-çocuk sağlığı hizmetlerini kavrayıp, uygulaması.

Ana çocuk sağlığı uygulanmasının hedefi; gerek annenin gerekse çocuğun gereksinim duyduğu bakımı yerine getirebilen, gerekli ortamları hazırlayan ve sunan, ana çocuk sağlığı hizmetlerinin önemine inanıp ana çocuk sağlığı göstergelerini iyileştirmek için çalışan, analitik düşünme yeteneğine sahip öğrenciler yetiştirmektir.

Hedefler

1. Ana sağlığının önemini kavrayabilme ve gebe izlemine yapabilme
2. Ana çocuk sağlığı göstergelerini açıklayabilme
3. Ana ölüm nedenlerini bilme, lohusa takibini yapabilme
4. Büyüme gelişmenin tanımını yapabilme
5. Büyüme gelişmeyi etkileyen faktörleri açıklayabilme
6. Büyüme ve gelişmenin izlem değerlendirmesini yapabilme
7. 0-1 yaşı ve 1-6 yaşı çocuk izlemelerini yapabilme
8. Bebek ve çocuk ölüm nedenlerini açıklayabilme
9. Çocuklarda önemli sağlık sorunlarını bilme.
10. Uzaktan eğitim yoluyla edindiği bilgi ve becerileri uygulamalarına aktarabilme.

Ana çocuk Sağlığı Uygulamalardan Beklentiler

1. Gebelerin fizik muayenesi, hastalık, aile planlanması kullanma durumları, alışkanlıkları, önceki ve mevcut gebelik öyküsü değerlendirmesi yapılır, böylece ihtiyaç duyduğu eğitim ve bakım gereksinimleri belirlenir. Belirlenen sorunlar doğrudan doğruya bakım planı yapılarak gebenin sorunları giderilmeye çalışılır.
2. Öğrenciden gebe değerlendirmesi için ilgili formlar ve Sağlık Eğitimi Planlama Formu doldurmaları beklenir.

3. Lohusanın vital bulguları, uterus kontrolü, ödem, ağrı ve varis kontrolü, hastalık ve obstetrik değerlendirmesi, bebeği besleme şekli, emzirme sıklığı değerlendirmesi yapılır. Belirlenen sorunlar doğrultusunda bakım planı yapılarak gebenin sorunları giderilmeye çalışılır.
4. Öğrenciden lohusa değerlendirmesi için ilgili formlar ve Sağlık Eğitimi Planlama Formu doldurmaları beklenir.
5. 15-49 yaş arası kadınların hastalık ve obstetrik değerlendirmeleri yapılır, aile planlaması kullanma durumları incelenir eğitim ihtiyaçları değerlendirilir ve giderilmeye çalışılır.
6. Öğrenciden bu aşamada 15-49 yaş arası kadınların hastalık ve obstetrik değerlendirme formu, Sağlık eğitimi planlama formu aile planlaması değerlendirme formu doldurmaları beklenir.
7. 0-1 yaş çocukların vital bulgu, fiziksel muayene, gelişim izlemi, bağışıklama takibi, beslenme durumu değerlendirmesi yapılır. Belirlenen sorunlar doğrultusunda bakım planı yapılarak 0-1 yaş çocukların sorunları giderilmeye çalışılır.
8. Öğrenciden bu aşamada ilgili formlar ve Sağlık Eğitimi Planlama Formu doldurmaları beklenir.
9. 1-6 yaş çocukların gelişim izlemi, beslenme ve bağışıklama durumu değerlendirmesi yapılır. Belirlenen sorunlar doğrultusunda bakım planı yapılarak 1-6 yaş çocukların sorunları giderilmeye çalışılır.
10. Öğrenciden bu aşamada ilgili formlar ve Sağlık Eğitimi Planlama Formu doldurmaları beklenir.

GEBE TAKİP FORMU

Gebenin Adı Soyadı:

Tarih:

Sosyal Güvencesi:

Yaşı:

Eğitimi:

İşi:

Evlenme Yaşı:

Kan Grubu:

Akraba Evliliği Varlığı:

Aile Tipi:

Adres:

Yaşadığı mekanın alt yapı koşulları; tuvalet, su kaynağı •

Yaşadığı mekanın elektrik ve ısınma kaynağı

Yaşadığı yerin en yakın sağlık kuruluşuna uzaklığı ve ulaşım şartları

Alışkanlıkları:

Alkol

Sigara

Uyuşturucu:

Toprak yeme:

Diğer:

Eşinin Yaşı:

Eğitimi:

İşi:

Kan Grubu:

Aile planlaması yöntemi kullanma durumu:

Hastalık öyküsü:

- Kronik sistemik hastalıklar
- Geçirilmiş veya tedavisi sürmekte olan enfeksiyon hastalıkları (tüberküloz, brucella, paraziter hastalıklar, vb.)
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyon (CYBE) öyküsü
- Psikiyatrik hastalıklar
- Kan transfüzyonu
- Talasemi taşıyıcılığı
- Geçirilmiş operasyonlar
- Geçirilmiş jinekolojik operasyonlar (histerotomi, myomektomi vb.)
- İlaç allerjisi
- İnfertilite mevcut ise süresi, gördüğü tedaviler
- Tetanoz Aşısı Durumu: Evet ( ) sayısı ..... Hayır ( )
- Sürekli Kullandığı İlaçlar:

Soygeçmiş:

Obstetrik Öyküsü:

- Gebelik sayısı:
- Canlı çocuk sayısı:
- Önceki Gebeliğinde Problem Yaşamış mı: Evet ( ) ..... Hayır ( )
- Önceki doğum şekli: ( )Normal ( )Normal müdahaleli ( )Sezeryan
- Önceki Postpartum da Problem Yaşamış mı: Evet ( ) ..... Hayır ( )
- Önceki bebeğini besleme şekli ve süresi: Sadece Anne Sütü ( ) Anne sütü-Mama ( ) Mama( )
- Maternal komplikasyonlar (gebelik sırasında yaşanan komplikasyonlar; kanama, preeklampsi, eklampsi,

gestasyonel diyabet, tromboz, emboli vb.).

- Doğumların kim tarafından nerede yapıldığı
- Doğum ağırlığı
- Cinsiyeti (biliniyorsa)

- Doğum sırasında yaşanan komplikasyonlar (plasentanın erken ayrılması, plasenta previa, makat, transvers ve diğer prezentasyon anomalileri, uzamış doğum eylemi, üçüncü derece perine yırtıkları ve masif kanama, plasentanın elle çıkarılması).
- Gebeliğin sonlanma şekli ve gebelik haftası (normal doğum, sezaryen, müdahaleli doğum/kürtaj, kendiliğinden düşük, isteyerek düşük, teropatik düşük, ektopik gebelik, mol gebeliği).
- Doğum sonrası yaşanan komplikasyonlar (kanama, sepsis, depresyon, meme absesi vb.).
- Fetal komplikasyonlar (hidrops fetalis, resüsitasyon veya başka tedavi almış yenidoğan, kromozomal anomali veya malformasyon, düşük doğum ağırlığı, intrauterin gelişme geriliği ve makrozomi).
- Ölü doğum ve nedenleri
- Bebek ölümü ve nedenleri
- Çocuk ölümü ve nedenleri
- Prematür doğum
- Postmatür doğum
- Çoğul gebelik
- Tekrarlayan birinci trimester düşükler
- Tekrarlayan ikinci trimester düşükler
-

Mevcut Gebelik Öyküsü:

- Son adet tarihi (son adetinin ilk günü)
- Beklenen doğum tarihi
- Adet düzeni
- Gebelik yakınmaları (bulantı kusma, aşırı tükürük salgılanması, toprak vb. yeme, sık idrara çıkma, meme hassasiyeti, kabızlık, mide yanması, nefes darlığı, çarpıntı, halsizlik vb.)
- Gebelik tehlike işaretlerine ait yakınmalar (vajinal kanama, yüksek ateş, karın ağrısı, solunum güçlüğü veya sık solunum, günlük aktivitelerin gerçekleştirilememesi vb.)

Gebelik Haftası:

Gebelikte Kullanılan İlaçlar:

Bu Gebeliğinde Düzenli Kontrole Gitmiş mi? Evet ( ) sayısı ..... Hayır ( )

Fizik Muayene:

- Gebenin boy ve kilosunu ölçünüz
- Gebelik Öncesi Kilosu:
- Boyu:
- BKİ:
- Gebelik Boyunca Alması Beklenen Kilo:
- Kan basıncı:

- Nabız:
- Ciddi anemi bulguları
- Gestasyonel diyabet (açlık plazma glukozu 100-126 arasında ise glukoz tarama testinin yapılmasını sağlayınız):
- Pretibial ödem ve varis tespiti
- Gebelik haftası ile uterus büyüklüğünün uygunluğunu değerlendiriniz. (Uterus yüksekliğinin (fundus-pubis mesafesi) beklenen haftaya göre büyük veya küçük olması ($\pm$ 4cm.) durumunda sevk edilmelidir)
- Fetus kalp seslerini değerlendiriniz (Fetal kalp atımı sayısı normalde; dakikada 120-160 aralığındadır. El doppleri ile 10.-12. haftalardan itibaren duyulabilir)

Gereksinime göre belirlenen Sağlık Eğitimi konuları:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Değerlendirmeye yapan öğrencinin adı soyadı:

İmza:

Tarih:

EKLER:

Tablo 1. Gebelik döneminde toplam vücut ağırlığı ve trimesterlere göre haftalık önerilen ağırlık kazanım hızı

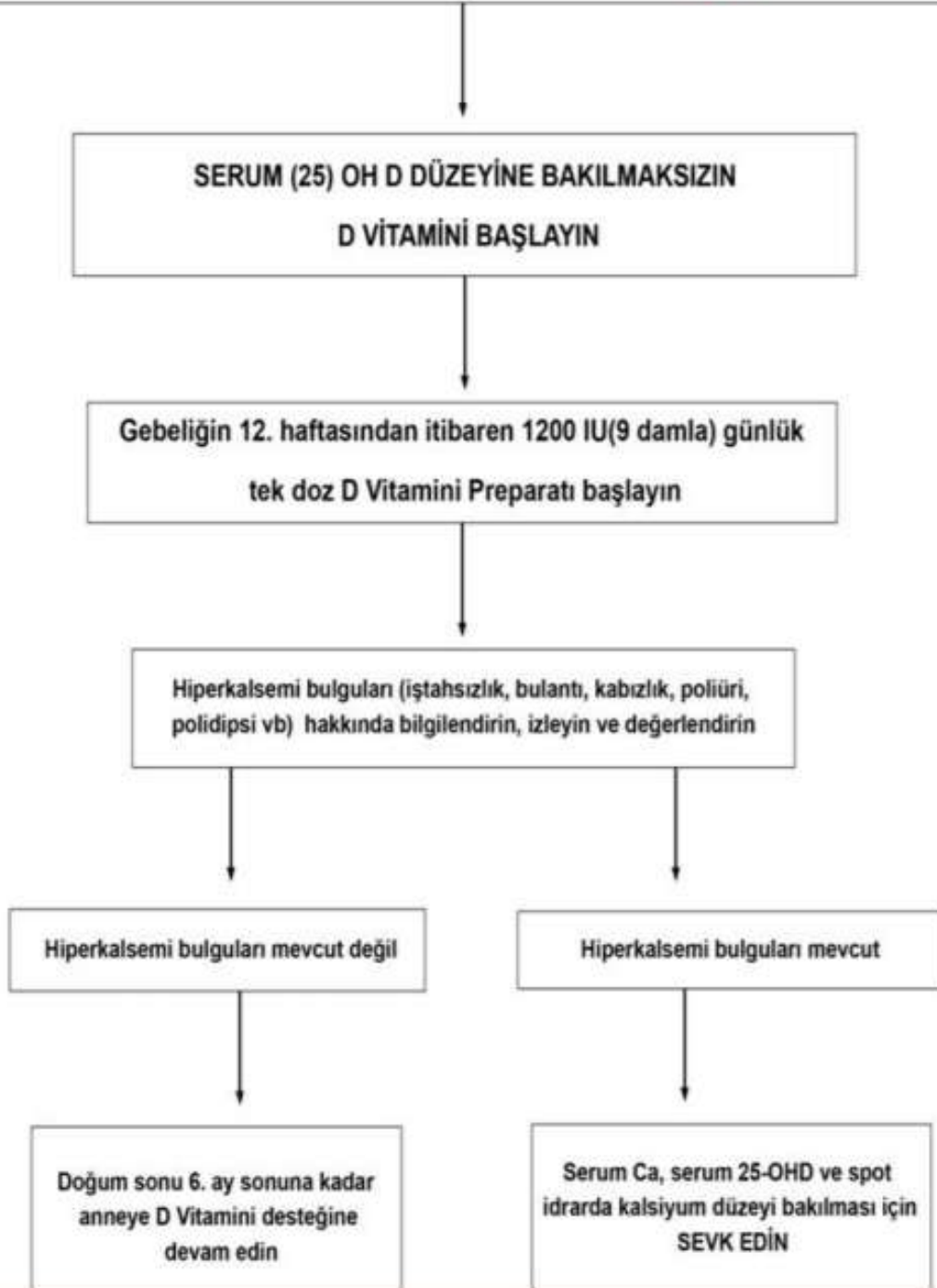
Gebelik öncesi BKİ	BKİ (kg/m ²) (DSÖ*)	Toplam Ağırlık Kazanımı (kg)	İkinci ve Üçüncü Trimesterde Haftalık Ağırlık Kazanım Hızı
Tekil Gebelikler¹			
Zayıf/düşük vücut ağırlığı	< 18.5	12.5 – 18	0.51 (0.44 – 0.58)
Normal vücut ağırlığı	18.5 – 24.9	11.5 – 16	0.4 (0.35 – 0.50)
Fazla kilolu	25.0 – 29.9	7 – 11.5	0.28 (0.23 – 0.33)
Obez	> 30.0	5 – 9	0.22 (0.17 – 0.27)
İkiz Gebelikler			
Zayıf/düşük vücut ağırlığı	< 18.5	Öneri yok	
Normal vücut ağırlığı	18.5 – 24.9	16.5 - 24	
Fazla kilolu	25.0 – 29.9	14 – 22.5	
Obez	> 30.0	11 – 19	
Üçüz gebelikler		En az 23 kg	
Kısa boylu kadınlar (<157 cm)¹	Normal kadınlar için önerilen aralığın alt sınırı		

*DSÖ: Dünya Sağlık Örgütü¹

Weight Gain During Pregnancy: Reexamining the Guidelines. IOM Pregnancy Weight Guidelines National

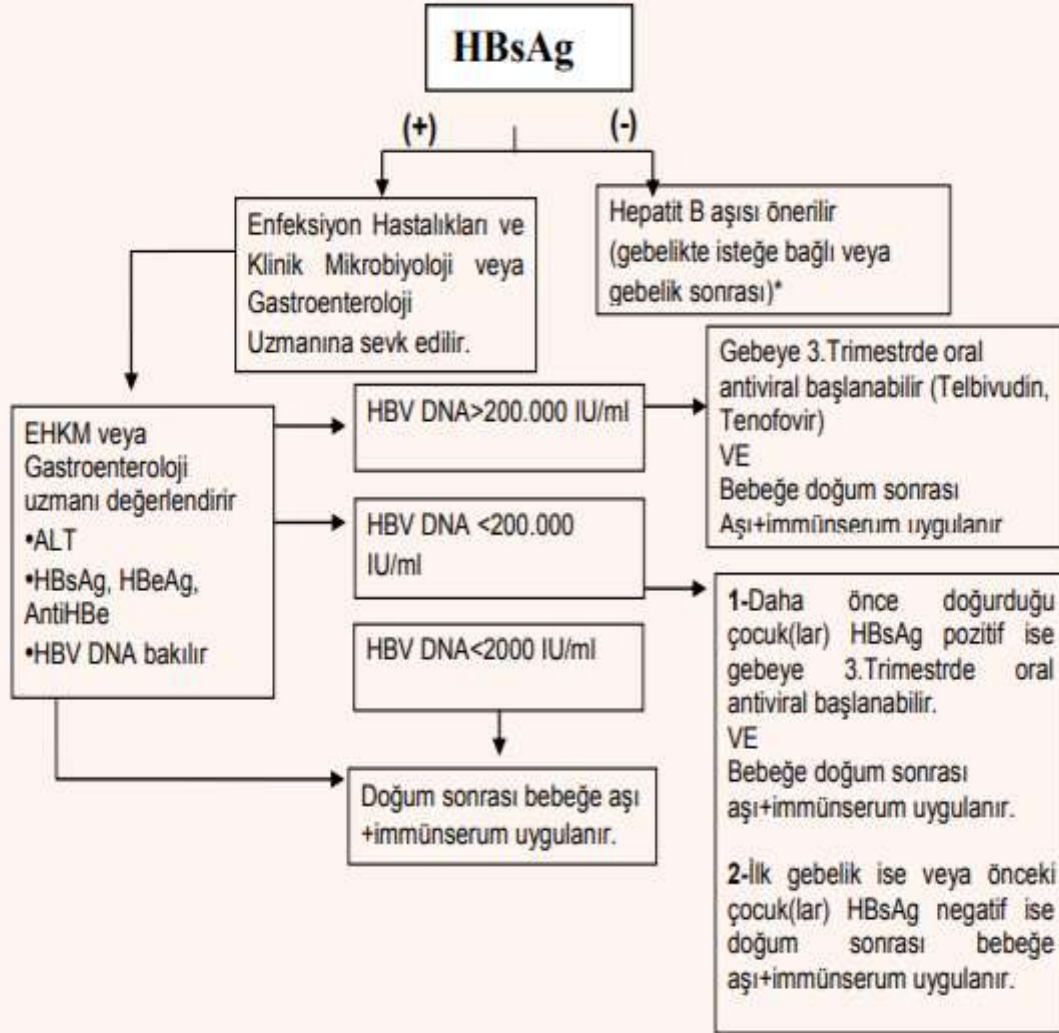
Academies Press (US); 2009. Reports funded by National Institutes of Health. Türkiye Beslenme Rehberi TÜBER 2015”, “T.C. Sağlık Bakanlığı Yayın No: 1031, Ankara 2016.

GEBELERDE D VİTAMİNİ DESTEğİ AKIŞ ÇİZELGESİ

GEBE TAKİBİNDE VİRAL HEPATİT B YÖNETİM ALGORİTMASI

*Gebelikte yapılan tetkikte HbsAg (-), Anti HBs negatif çıkan ve gebelik sırasında HBV ile enfekte olma riski bulunan gebelere; gebelik sırasında da (2. veya 3. trimesterde) hepatit B aşısı 0-1-6 ay aşı şemasıyla yapılabilir. Gebelikte aşılanmayan anneler doğumdan sonra aşılanabilir.

**DOğURGANLIK AğI (15 – 49 YAŞ) GEBE
KADINLARDAKİ TETANOZ AŞI TAKVİMİ**

DOZ SAYISI	UYGULAMA ZAMANI	KORUMA SÜRESİ
Td 1	Gebeliğin 4. Ayında – İlk karşılaşmada	Yok
Td 2	Td 1'den en az 4 hafta sonra	1-3 yıl
Td 3	Td 2'den en az 6 ay sonra	5 yıl
Td 4	Td 3'den en az 1 yıl sonra ya da bir sonraki gebelikte	10 yıl
Td 5	Td 4'den en az 1 yıl sonra ya da bir sonraki gebelikte	Doğurganlık ağı boyunca

LOHUSA TAKİP FORMU

Lohusanın Adı Soyadı:

Lohusalık süresi:

Sosyal Güvencesi:

Yaşı:

Kan grubu:

Eğitimi:

İşı:

Evlenme Yaşı:

Akraba Evliliği Olup Olmadığı:

Aile Tipi: Çekirdek( )

Geniş( )

Parçalanmış( )

Adres:

Alışkanlıkları:

Alkol

Sigara

Uyuşturucu:

Toprak yeme:

Diğer:

Eşinin Yaşı:

Eğitimi:

İşı:

Kan Grubu:

Alkol- Sigara-Uyuşturucu Alışkanlığı: Var ( ).....

Yok ( )

Aile planlaması yöntemi kullanma durumu: Kullanıyor ( ).....

Kullanmıyor ( )

Soygeçmiş:

Hastalık öyküsü:

- Kronik sistemik hastalıklar
- Geçirilmiş veya tedavisi sürmekte olan enfeksiyon hastalıkları (tüberküloz, brucella, paraziter hastalıklar, vb.)
- Cinsel yolla bulaşan enfeksiyon (CYBE) öyküsü
- Psikiyatrik hastalıklar
- Kan transfüzyonu
- Talasemi taşıyıcılığı
- Geçirilmiş operasyonlar
- Geçirilmiş jinekolojik operasyonlar (histerotomi, myomektomi vb.)
- İlaç allerjisi
- İnfertilite mevcut ise süresi, gördüğü tedaviler
- Tetanoz Aşısı Durumu: Evet ( ) sayısı ..... Hayır ( )
- Sürekli Kullandığı İlaçlar:

Soygeçmiş:

Obstetrik Öyküsü:

- Gebelik sayısı:
- Canlı çocuk sayısı:
- Önceki Gebeliğinde Problem Yaşamış mı: Evet ( ) ..... Hayır ( )
- Önceki doğum şekli: ( )Normal ( )Normal müdahaleli ( )Sezeryan
- Önceki Postpartum da Problem Yaşamış mı: Evet ( ) ..... Hayır ( )
- Önceki bebeğini besleme şekli ve süresi: Sadece Anne Sütü ( ) Anne sütü-Mama ( ) Mama( )
- Maternal komplikasyonlar (gebelik sırasında yaşanan komplikasyonlar; kanama, preeklampsi, eklampsi, gestasyonel diyabet, tromboz, emboli vb.).
- Doğumların kim tarafından nerede yapıldığı
- Doğum ağırlığı
- Cinsiyeti (biliniyorsa)
- Doğum sırasında yaşanan komplikasyonlar (plasentanın erken ayrılması, plasenta previa, makat, transvers ve diğer prezentasyon anomalileri, uzamış doğum eylemi, üçüncü derece perine yırtıkları ve masif kanama, plasentanın elle çıkarılması).
- Gebeliğin sonlanma şekli ve gebelik haftası (normal doğum, sezaryen, müdahaleli doğum/kürtaj, kendiliğinden düşük, isteyerek düşük, teropatik düşük, ektopik gebelik, mol gebeliği).
- Doğum sonrası yaşanan komplikasyonlar (kanama, sepsis, depresyon, meme absesi vb.).
- Fetal komplikasyonlar (hidrops fetalis, resüsitasyon veya başka tedavi almış yenidoğan, kromozomal anomali veya malformasyon, düşük doğum ağırlığı, intrauterin gelişme geriliği ve makrozomi).
- Ölü doğum ve nedenleri
- Bebek ölümü ve nedenleri
- Çocuk ölümü ve nedenleri
- Prematür doğum
- Postmatür doğum
- Çoğul gebelik
- Tekrarlayan birinci trimester düşükler
- Tekrarlayan ikinci trimester düşükler

Doğum Şekli: ( )Normal ( )Normal müdahaleli ( )Sezeryan

Vital bulgular

Ateş:

Nabız:

Kan Basıncı:

Solunum:

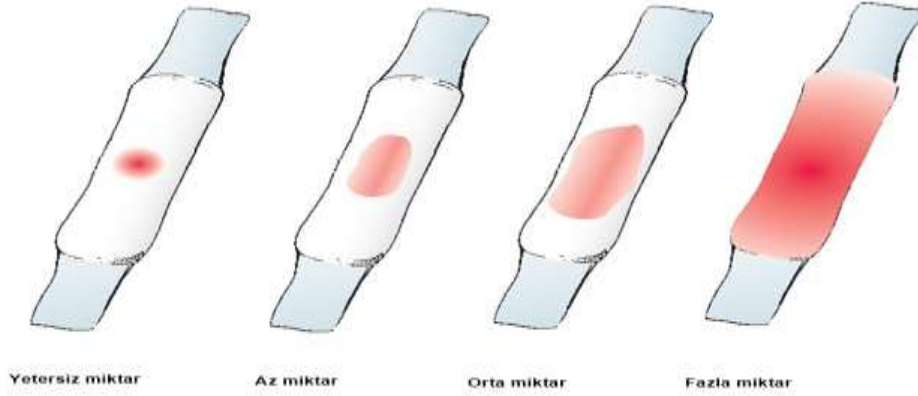
Uterus kontrolü:

Loşia karakteri ve miktarı: Kırmızı( )

Pembe( )

Kahverengi( )

Sarı( )

Ödem: Var ( ).....

Yok ( )

Varis: Var ( ).....

Yok ( )

Stria: Var ( ).....

Yok ( )

Normal doğum ise epizyotomi varlığı ve kontrolü (enfeksiyon, ağrı, akıntı):

Sezeryan doğum ise cerrahi yara kontrolü (enfeksiyon, ağrı, akıntı):

Lohusalıkta bağışıklama:

Annenin kişisel temizlik ve bakımını (banyo, meme ve perine hijyeni) değerlendiriniz:

Cinsellik:

İdrar problemleri:

Bebęini besleme şekli: Sadece Anne Sütü ( )

Anne sütü-Mama ( )

Mama( )

Emziriyor ise emzirme tekniği:

Emzirme süresi:

Emzirme sıklığı:

Mama ile besliyor ise mamanın türü ve sıklığı:

Meme problemi yaşama durumu: ( ) Var..... ( ) Yok

Uyku düzeni: ( ) Düzenli..... ( ) Düzensiz

Yorgunluk: Var( ) Yok ( )

Kendinizi nasıl hissediyorsunuz: İyi ( ) Biraz iyi( ) Oldukça İyi( ) Kötü( )

Ağrı (Sırt, göğüs ve baş ağrısı olup olmadığı sorgula):

- Normal doğumda eğer perinede ağrı devam ediyorsa perine değerlendirilmelidir. Ağrıyla azaltmak için topikal soğuk uygulama veya analjezikler önerilebilir.
- Sezaryende insizyon yeri post operatif 24 saatte açılarak bakımı yapılmalı ve enfeksiyon açısından değerlendirilmelidir.
- Lohusada rahatsız edici baş ağrısı ve sırt ağrısı varsa genel popülasyonda tedavi edildiği gibi yönetilmelidir.
- Memelerde ağrıdan şikayetçi ise meme problemleri (meme angorjmanı, mastit ve meme absesi vb) açısından değerlendirilmelidir.
- Bacaklarda ağrı şişlik ve ısı farkı vb.

Çarpıntı ve nefes darlığı (emboli ve diğer komplikasyonlar açısından değerlendiriniz):

Bağırsak problemi:

Lohusalıkta Kullanılan İlaçlar:

Gereksinime göre belirlenen Sağlık Eğitimi konuları:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Değerlendirmeye yapan öğrencinin adı soyadı:

İmza:

Tarih:

SAğLIK KURULUŞU'NA YÖNLENDİRİLMESİ GEREKEN BELİRTİLER

Aşağıdaki durumlardan herhangi birinin varlığını tespit ettiğinizde lohusayı acilen sevk ediniz.

- Ani veya yoğun kan kaybı veya taşikardi, hipotansiyon, hipoperfüzyon dahil şok işaret ve bulguları ile beraber vajinal akıntı ve şuur düzeyinde oluşan değişiklikler mevcut ise
- Kan basıncı 140/ 90 mmHg'nin üzerinde ve preklampsinin diğer bulguları eşlik ediyorsa veya 4 saat içinde kan basıncı 140/ 90 mmHg'nin altına düşürülemediyse
- Konvülsiyon (kasılma nöbeti) mevcut ise
- Ciddi karın ağrısı ve/veya peritoneal irritasyon bulguları varsa
- Solunum güçlüğü ve hızlı solunum mevcut ise
- ğiddetli veya sürekli baş ağrısı, bulanık görme varsa
- İki ölçümde ateş 38°C'nin üstündeyse veya enfeksiyonu düğündüren diğer işaret ve bulgular varsa
- Tek taraflı baldır ağrısı, kızarıklık, şişme mevcut ise
- Nefes darlığı veya göğüs ağrısından şikayet ediyorsa
- Ciddi anemi mevcudiyeti veya bulguları varsa
- Hemoglobin 7 gr/dL ve altında ise
- Sürekli idrar kaçıırma veya fekal inkontinans mevcut ise

Kadın İzlem Formu

1. Yaşınız:.....
2. Medeni durumunuz: 1. Bekar ( ) 2. Evli ( )
3. Evlendiyseniz evlenme yaşıınız:.....
4. Çocuk sahibi olma durumu: 1. Evet ( )..... 2. Hayır ( )
5. Eğitim durumunuz: 1. Okur yazar ( ) 2. İlköğretim 3. Lise ( ) 4. Lisans ve üstü ( )
6. Gelir düzeyiniz:1. Gelir giderden fazla ( ) 2. Gelir gidere denk 3. Gelir giderden az ( )
7. Yaşadığınız bölge? 1. İl ( ) 2. İlçe ( ) 3. Köy ( )
8. Aile tipiniz: 1. Çekirdek aile ( ) 2. Geniş aile ( ) 3. Parçalanmış aile ( )
9. Boyunuz:..... Kilonuz:..... BKİ:.....
10. Sigara kullanıyor musunuz? 1. Evet ( ) 2. Hayır ( )
11. Herhangi bir sağlık probleminiz var mı? 1. Evet ( )..... 2. Hayır ( )
12. Kanser erken tanı ve taraması yaptırdınız mı? 1. Evet ( ) 2. Hayır ( )
13. Yaptırdıysanız en son hangi taramayı.....Ne zaman yaptırdınız? .....
14. Günde kaç öğün besleniyorsunuz:
  1. Günde 1-2 öğün tüketiyorum ( )
  2. Günde 2-3 öğün tüketiyorum ( )
  3. Günde 3-4 öğün tüketiyorum ( )
  4. Günde 4 ve üzeri öğün tüketiyorum ( )
15. Düzenli fiziksel aktivite ve egzersiz yapıyor musunuz? 1.Evet ( )..... 2.Hayır ( )
16. Hiç idrar kaçırdınız mı? 1. Evet ( ) 2. Hayır ( )
17. Kaçırdıysanız ilk kez ne zaman idrar kaçırdınız?.....
18. Kaçırdıysanız durumda idrar kaçırdınız? 1. Gülerken, öksürürken hapsirirken ( ) 2. Yürürken, spor yaparken ( ) 4. Sıkışıp tuvalete yetişmeye çalışırken ( ) 3. Gece uykusunda ( ) 5. Durup dururken ( ) 6. Diğer .....
19. Kaçırdıysanız ilk idrar kaçırdığınızda ne yaptınız? 1. Hiçbir şey yapmadım ( ) 2. Doktora gittim ( ) 3. Aileme/ arkadaşlarıma anlattım ( ) 4. Diğer .....
20. Covid-19 enfeksiyonu geçirdiniz mi? 1.Evet ( ) 2.Hayır ( )
21. Ailenizde Covid-19 tanısı alan birey var mı? 1.Evet ( ) 2.Hayır ( )
22. Aile planlaması yöntemi kullanıyor musunuz? 1.Evet ( ) 2.Hayır ( )
23. Yöntem kullanıyorsanız bu yöntem kim karar verdi? 1. Ben ( ) 2. Eşim ( ) 3. Eşim ve ben ( )
24. Yöntem kullanıyorsanız bu yöntemi ne kadar süredir kullanıyorsunuz? .....yıldır.
25. Yöntem kullanıyorsanız bu yöntemi tercih etme nedeniniz nedir? 1. Yan etkisi az ( ) 2. Koruyuculuğu yüksek ( ) 3. Eşim tercihi ( ) 4. Kullanımı kolay ( ) 5. Doktorun önerisi ( ) 6. Ekonomik olması ( )
26. Yöntem kullanmıyorsanız kullanmama nedeniniz nedir?
  1. Ben istemiyorum ( )
  - 2.Eşim istemiyor ( )
  - 3.Gebeyim ( )
  - 4.Gebe kalmak istiyorum ( )
27. 5. Çocuğum olmuyor/ menopoz ( ) 6.Günah ( )

Bilgi sahibi olma durumu			Yöntemi kullanma durumu		
Aile Planlaması Yöntemleri	Bilgisi var	Bilgisi yok	Hiç kullanmadım	Kullandım bıraktım	Hala kullanıyorum
Spiral					
Hap					
Kondom					
Tüplerin bağlanması					
Geri çekme					
Takvim yöntemi					
Tohum kanallarının bağlanması					
Aylık veya 3 aylık iğneler					

0-1 Yaş Takip Formu

Bebeğin Adı-Soyadı:

Yaş (ay):

Cinsiyet: Kız ( ) Erkek ( )

Vücut ısısı:..... Nabız (/dk):..... Solunum(/dk):.....

Kan uyuşmazlığı:

Bebeğin kan grubu:

Sosyal Güvence: Var ( ) Yok ( )

Bebeğe bakım veren kişi:

Annenin çalışma durumu: Çalışıyor ( ) ..... Çalışmıyor( )

Annenin eğitim durumu:

Babanın çalışma durumu: Çalışıyor ( ) ..... Çalışmıyor( )

Babanın eğitim durumu:

Aile yapısı: Çekirdek( ) Geniş( ) Parçalanmış( )

Doğum öyküsü:

Miadında mı: ( )Evet..... ( ) Hayır .....

Boy: .....

Kilo: .....

Doğduğunda ağladı mı: ( )Evet..... ( ) Hayır

Küvez bakımı aldı mı: ( )Evet..... ( ) Hayır

Yoğun bakım aldı mı: ( )Evet..... ( ) Hayır

Herhangi bir anomalisi var mı: ( )Evet..... ( ) Hayır

Erken membran rüptürü: ( )Evet..... ( ) Hayır

Cilt rengi nasıldı: .....

Doğum şekli: ( )Normal ( )Normal müdahaleli ( )Sezeryan

Çoğul gebelik mi: ( )Evet..... ( ) Hayır

Doğum sonu dönem:

.....

Boy-persantil: .....

Kilo-persantil: .....

Baş çevresi: .....

Göğüs çevresi: .....

Aşıları:

Yapılan aşı	Ay	Yapılma durumu
Hepatit B		
BCG		
DaBT-İPA-Hib		
KPA		
KKK		
DaBT-İPA		
Opa		

Anne sütü alıyor mu: Evet..... Hayır

Annenin göğüs temizliğini nasıl yapıyor: .....

Mama ile beslenme: Evet/türü..... Hayır

Ek gıdaya başlanma: Evet/başlama ayı..... Hayır

Ek gıda olarak tüketilen besinler: .....

Başını dik tutma: Evet..... Hayır

Yürüme: Evet..... Hayır

Emekleme: Evet..... Hayır

Oturma: Evet..... Hayır

Diş çıkarma: Evet..... Hayır

Fontonelleri: Ön – Açık ( ) Kapalı ( ) Arka- Açık ( ) Kapalı ( )

)

Konak: Evet..... Hayır

Pişik: Evet..... Hayır

Anneyi tanıma düzeyi: .....

Görme: .....

İşitme: .....

Gelişimsel kalça displazisi: .....

Refleksler: *arama( ) *emme( ) *yakalama( ) *mora( )

Demir Desteği kullanımı: Evet..... Hayır

D vitamin kullanımı: Evet..... Hayır

Perineal bölge kontrülü:

Kız

Labialarda ekimoz, ödem: Evet Hayır

Labialar arası akıntı: Evet Hayır

Klitoris büyüklüğü: Evet Hayır

Vulva ve/veya labiada yara: Evet Hayır

Erkek

Prepisyomun glans penise yapışık olması: ( )Evet ( ) Hayır

Üretra ağzının glansın alt ucunda ya da dorsalinde yer alması: ( )Evet ( ) Hayır

Testislerin varlığı: ( )Evet ( ) Hayır

Skrotumdaki şişliğin transparan görölmesi: ( )Evet ( ) Hayır

Perineal hijyen kontrolü (bez değiştirme sıklığı, temizlikte kullanılan ürünler, temizleme şekli):

Gereksinime göre belirlenen Sağlık Eğitimi konuları:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Değerlendirmeye yapan öğrencinin adı soyadı:

İmza:

Tarih:

1-6 Yaş Takip Formu

Çocuğun Adı-Soyadı:

Yaş:

Cinsiyet: Kız ( ) Erkek ( )

Kilo:

Boy:

BKİ:

Vücut ısısı:..... Nabız (/dak):..... Solunum(/dak):.....

Annenin çalışma durumu: Çalışıyor ( ) ..... Çalışmıyor( )

Annenin eğitim durumu:

Babanın çalışma durumu: Çalışıyor ( ) ..... Çalışmıyor( )

Babanın eğitim durumu:

Sosyal Güvence: Var ( ) Yok ( )

Aile yapısı: Çekirdek( ) Geniş( ) Parçalanmış( )

Anne: Saç ( ) Ölü ( )

Baba: Saç ( ) Ölü ( )

Çocuğa bakım veren kişi:

Kardeş sayısı: ( )Var..... Yok( )

Okula ya da kreşe gidiyor mu: ( ) Evet ..... Hayır( )

Beslenme alışkanlıkları

Öğün	Saati	Besin türleri
Kahvaltı		
Öğle yemeği		
Akşam Yemeği		
Gece Yatarken		
Ara öğün		

	Her gün	Gün Aşırı	Haftada 1-2	Ayda 1-2	Hiç
Süt					
Peynir					
Beyaz et					
Kırmızı et					
Yumurta					
Kuru baklagiller					
Pirinç, makarna, bulgur, erişte					
Taze meyve					
Sebze					
Taze sıkılmış meyve suyu					
Kuruyemiş					

Ayran, yoğurt					
Reçel, bal					
Tost					
Hamburger, fast food besinler					
Şeker, çikolata					
Bisküvi, kek					
Cips, patates kızartması					
Gazlı içecekler					
Kahve, çay					
Hazır meyve suyu					

Uygulanan Aşılarda:

Yapılan aşı	Ay	Yapılma durumu
Hepatit B		
BCG		
DaBT-İPA-Hib		
KPA		
KKK		
DaBT-İPA		
Opa		
Td		
Hepatit A		
Su Çiçeği		

Geçirilmiş çocukluk çağı hastalıkları (Enfeksiyon hastalıkları):

Ağzında çürük dişi var mı? Var ( ) Yok( )

Diş fırçalama alışkanlığı: Var ( )..... Yok( )

Sağlık problemleri

- Akciğer Hastalığı: ( )Var..... Yok( )
- Alerji: ( )Var..... Yok( )
- Anemi: ( )Var..... Yok( )
- Astım: ( )Var..... Yok( )
- Diyabet: ( )Var..... Yok( )
- Kalp: ( )Var..... Yok( )
- Kas iskelet (skolyoz...vb): ( )Var..... Yok( )
- Mental engel: ( )Var..... Yok( )
- Nörolojik problem: ( )Var..... Yok( )
- Fiziksel engel: ( )Var..... Yok( )
- Davranışsal/ Duygusal Problem: ( )Var..... Yok( )
- Öğrenme Problemi: ( )Var..... Yok( )
- Konuşma bozukluğu: ( )Var..... Yok( )
- Hastaneye yatma durumu : ( )Var..... Yok( )

Geçirdiği ameliyatlar:

Kullanılan cihazlar (gözlük vb.)

Kullanılan ilaçlar:

Gereksinime göre belirlenen Sağlık Eğitimi konuları:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Değerlendirmeye yapan öğrencinin adı soyadı:

İmza:

Tarih:

EKLER:

T.C. Sağlık Bakanlığı Çocukluk Dönemi Aşı Takvimi, 2020

Aşılara	Doğumda	1. ayın sonu	2. ayın sonu	4. ayın sonu	6. ayın sonu	9. ayın sonu	12. ayın sonu	18. ayın sonu	24. ayın sonu	48. ayın sonu***	13 yaşı
Hepatit B	I	II			III						
BCG (Verem)			I								
DaBT-İPA-Hib			I	II	III			R			
KPA*			I	II			R				
KKK						İD**	I			II	
DaBT-İPA										R	
OPA					I			II			
Td											R
Hepatit A								I	II		
Suçiçeği							I				

*01.01.2019 tarihinden itibaren doğan bebeklere 2., 4. ve 12. aylarda uygulanacaktır.

**25.09.2019 tarihli BDK kararıyla salgın riski olan bölgelerde 9. - 11. ayda ilave bir doz kızamık içeren aşı (K veya KKK) uygulanacaktır.

***11 Temmuz 2016 tarihinde doğanlardan başlamak üzere, 48. ayına girmiş olan tüm çocuklara uygulanacaktır. 1 Temmuz 2016 tarihinden önce doğmuş ve halen ilköğretime başlamamış olan çocukların KKK ikinci dozu ve DaBT-İPA aşısı ise 2020-2021, 2021-2022 ve 2022-2023 eğitim ve öğretim dönemlerinde, ilköğretim 1. sınıfta, okul aşılama şekline uygulanacaktır.

DaBT-İPA-Hib: Difteri, Aselüler Boğmaca, Tetanoz, İnaktif Polio, Hemofilus İnfluenza Tıp b Aşısı (Beşli Karma Aşı)

KPA: Konjüge Pnömonokok Aşısı

KKK: Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak Aşısı

DaBT-İPA: Difteri, Aselüler Boğmaca, Tetanoz, İnaktif Polio Aşısı (Dörtlü Karma Aşı)

OPA: Oral Polio Aşısı (Çocuk Felci Aşısı)

Td: Erişkin Tipi Difteri-Tetanoz Aşısı

R: Rapel (Pekiştirme) İD: İlave Doz

Aşı takvimindeki tüm aşılara ücretsizdir.

☎ Gösterim: 1292438

**Yaşa göre BKİ (ERKEK)
0-2 Yaş (Parsentil)**

Yıl: Ay	Ay	L	M	S	Parsentiller (BKİ kg/m ²)										
					1.	3.	5.	15.	25.	50.	75.	85.	95.	97.	99.
0: 0	0	-0.3053	13.4069	0.09560	10.8	11.3	11.5	12.2	12.6	13.4	14.3	14.8	15.8	16.1	16.9
0: 1	1	0.2708	14.9441	0.09027	12.0	12.6	12.8	13.6	14.1	14.9	15.9	16.4	17.3	17.6	18.3
0: 2	2	0.1118	16.3195	0.08677	13.3	13.8	14.1	14.9	15.4	16.3	17.3	17.8	18.8	19.2	19.9
0: 3	3	0.0068	16.8987	0.08495	13.9	14.4	14.7	15.5	16.0	16.9	17.9	18.5	19.4	19.8	20.6
0: 4	4	-0.0727	17.1579	0.08378	14.1	14.7	15.0	15.7	16.2	17.2	18.2	18.7	19.7	20.1	20.9
0: 5	5	-0.1370	17.2919	0.08296	14.3	14.8	15.1	15.9	16.4	17.3	18.3	18.9	19.8	20.2	21.0
0: 6	6	-0.1913	17.3422	0.08234	14.4	14.9	15.2	15.9	16.4	17.3	18.3	18.9	19.9	20.3	21.1
0: 7	7	-0.2385	17.3288	0.08183	14.4	14.9	15.2	15.9	16.4	17.3	18.3	18.9	19.9	20.3	21.1
0: 8	8	-0.2802	17.2647	0.08140	14.4	14.9	15.1	15.9	16.3	17.3	18.2	18.8	19.8	20.2	21.0
0: 9	9	-0.3176	17.1662	0.08102	14.3	14.8	15.1	15.8	16.3	17.2	18.1	18.7	19.7	20.1	20.8
0:10	10	-0.3516	17.0488	0.08068	14.2	14.7	15.0	15.7	16.2	17.0	18.0	18.6	19.5	19.9	20.7
0:11	11	-0.3828	16.9239	0.08037	14.1	14.6	14.9	15.6	16.0	16.9	17.9	18.4	19.4	19.8	20.5
1: 0	12	-0.4115	16.7981	0.08009	14.0	14.5	14.8	15.5	15.9	16.8	17.7	18.3	19.2	19.6	20.4
1: 1	13	-0.4382	16.6743	0.07982	13.9	14.4	14.7	15.4	15.8	16.7	17.6	18.1	19.1	19.5	20.2
1: 2	14	-0.4630	16.5548	0.07958	13.9	14.3	14.6	15.3	15.7	16.6	17.5	18.0	18.9	19.3	20.1
1: 3	15	-0.4863	16.4409	0.07935	13.8	14.2	14.5	15.2	15.6	16.4	17.4	17.9	18.8	19.2	19.9
1: 4	16	-0.5082	16.3335	0.07913	13.7	14.2	14.4	15.1	15.5	16.3	17.2	17.8	18.7	19.1	19.8
1: 5	17	-0.5289	16.2329	0.07892	13.6	14.1	14.3	15.0	15.4	16.2	17.1	17.6	18.6	18.9	19.7
1: 6	18	-0.5484	16.1392	0.07873	13.6	14.0	14.2	14.9	15.3	16.1	17.0	17.5	18.5	18.8	19.6
1: 7	19	-0.5669	16.0528	0.07854	13.5	13.9	14.2	14.8	15.2	16.1	16.9	17.4	18.4	18.7	19.5
1: 8	20	-0.5846	15.9743	0.07836	13.4	13.9	14.1	14.8	15.2	16.0	16.9	17.4	18.3	18.6	19.4
1: 9	21	-0.6014	15.9039	0.07818	13.4	13.8	14.1	14.7	15.1	15.9	16.8	17.3	18.2	18.6	19.3
1:10	22	-0.6174	15.8412	0.07802	13.3	13.8	14.0	14.6	15.0	15.8	16.7	17.2	18.1	18.5	19.2
1:11	23	-0.6328	15.7852	0.07786	13.3	13.7	14.0	14.6	15.0	15.8	16.7	17.1	18.0	18.4	19.1
2: 0	24†	-0.6473	15.7356	0.07771	13.3	13.7	13.9	14.5	14.9	15.7	16.6	17.1	18.0	18.3	19.1

DSÖ Çocuk Büyüme Standartları

* 2 yaşından küçük çocuklar ayakta ölçüm yapıldığında BKİ hesaplanmadan önce boy uzunluğuna 0,7 cm ekleyiniz; çünkü 0-2 yaş için boy ölçümü yatarak ölçülmektedir. Boy uzunluğu yatarak ölçülen 2-5 yaş çocuklar için BKİ hesaplanmadan önce 0,7 cm boy uzunluğu değerine eklenmelidir.

† 24 ay 730 güne denk gelmektedir.

**Yaşa göre BKİ (ERKEK)
2-5 Yaş (Parsentil)**

Yıl: Ay	Ay	L	M	S	Parsentiller (BKİ kg/m ²)										
					1.	3.	5.	15.	25.	50.	75.	85.	95.	97.	99.
2: 0	24†	-0.6187	16.0189	0.07785	13.5	13.9	14.2	14.8	15.2	16.0	16.9	17.4	18.3	18.7	19.4
2: 1	25	-0.5840	15.9800	0.07792	13.5	13.9	14.1	14.8	15.2	16.0	16.9	17.4	18.3	18.6	19.4
2: 2	26	-0.5497	15.9414	0.07800	13.4	13.8	14.1	14.7	15.1	15.9	16.8	17.3	18.2	18.6	19.3
2: 3	27	-0.5166	15.9036	0.07808	13.4	13.8	14.0	14.7	15.1	15.9	16.8	17.3	18.2	18.5	19.2
2: 4	28	-0.4850	15.8667	0.07818	13.3	13.8	14.0	14.7	15.1	15.9	16.7	17.2	18.1	18.5	19.2
2: 5	29	-0.4552	15.8306	0.07829	13.3	13.7	14.0	14.6	15.0	15.8	16.7	17.2	18.1	18.4	19.1
2: 6	30	-0.4274	15.7953	0.07841	13.3	13.7	13.9	14.6	15.0	15.8	16.7	17.2	18.0	18.4	19.1
2: 7	31	-0.4016	15.7606	0.07854	13.2	13.7	13.9	14.5	15.0	15.8	16.6	17.1	18.0	18.4	19.1
2: 8	32	-0.3782	15.7267	0.07867	13.2	13.6	13.9	14.5	14.9	15.7	16.6	17.1	18.0	18.3	19.0
2: 9	33	-0.3572	15.6934	0.07882	13.1	13.6	13.8	14.5	14.9	15.7	16.6	17.0	17.9	18.3	19.0
2:10	34	-0.3388	15.6610	0.07897	13.1	13.5	13.8	14.4	14.9	15.7	16.5	17.0	17.9	18.2	18.9
2:11	35	-0.3231	15.6294	0.07914	13.1	13.5	13.8	14.4	14.8	15.6	16.5	17.0	17.9	18.2	18.9
3: 0	36	-0.3101	15.5988	0.07931	13.0	13.5	13.7	14.4	14.8	15.6	16.5	17.0	17.8	18.2	18.9
3: 1	37	-0.3000	15.5693	0.07950	13.0	13.5	13.7	14.4	14.8	15.6	16.4	16.9	17.8	18.1	18.8
3: 2	38	-0.2927	15.5410	0.07969	13.0	13.4	13.7	14.3	14.7	15.5	16.4	16.9	17.8	18.1	18.8
3: 3	39	-0.2884	15.5140	0.07990	12.9	13.4	13.6	14.3	14.7	15.5	16.4	16.9	17.7	18.1	18.8
3: 4	40	-0.2869	15.4885	0.08012	12.9	13.4	13.6	14.3	14.7	15.5	16.4	16.8	17.7	18.1	18.8
3: 5	41	-0.2881	15.4645	0.08036	12.9	13.3	13.6	14.2	14.7	15.5	16.3	16.8	17.7	18.0	18.7
3: 6	42	-0.2919	15.4420	0.08061	12.9	13.3	13.6	14.2	14.6	15.4	16.3	16.8	17.7	18.0	18.7
3: 7	43	-0.2981	15.4210	0.08087	12.8	13.3	13.5	14.2	14.6	15.4	16.3	16.8	17.7	18.0	18.7
3: 8	44	-0.3067	15.4013	0.08115	12.8	13.3	13.5	14.2	14.6	15.4	16.3	16.8	17.7	18.0	18.7
3: 9	45	-0.3174	15.3827	0.08144	12.8	13.2	13.5	14.2	14.6	15.4	16.3	16.8	17.6	18.0	18.7
3:10	46	-0.3303	15.3652	0.08174	12.8	13.2	13.5	14.1	14.5	15.4	16.2	16.7	17.6	18.0	18.7
3:11	47	-0.3452	15.3485	0.08205	12.8	13.2	13.5	14.1	14.5	15.3	16.2	16.7	17.6	18.0	18.7
4: 0	48	-0.3622	15.3326	0.08238	12.7	13.2	13.4	14.1	14.5	15.3	16.2	16.7	17.6	18.0	18.7

DSÖ Çocuk Büyüme Standartları

Yaşa göre BKİ* (KIZ)
0-2 Yaş (Percentil)

Yıl: Ay	Ay	Percentiller (BKİ kg/m ²)													
		L	M	S	1	3	5	15	25	50	75	85	95	97	99
0: 0	0	-0.0631	13.3263	0.09272	10.8	11.2	11.5	12.1	12.5	13.3	14.2	14.7	15.5	15.9	16.6
0: 1	1	0.3448	14.5679	0.09556	11.6	12.1	12.4	13.2	13.6	14.6	15.5	16.1	17.0	17.3	18.0
0: 2	2	0.1749	15.7679	0.09371	12.6	13.2	13.5	14.3	14.8	15.8	16.8	17.4	18.4	18.8	19.5
0: 3	3	0.0643	16.3574	0.09254	13.2	13.7	14.0	14.9	15.4	16.4	17.4	18.0	19.0	19.4	20.3
0: 4	4	-0.0191	16.6703	0.09166	13.5	14.0	14.3	15.2	15.7	16.7	17.7	18.3	19.4	19.8	20.6
0: 5	5	-0.0864	16.8386	0.09096	13.7	14.2	14.5	15.3	15.8	16.8	17.9	18.5	19.6	20.0	20.8
0: 6	6	-0.1429	16.9083	0.09036	13.7	14.3	14.6	15.4	15.9	16.9	18.0	18.6	19.6	20.1	20.9
0: 7	7	-0.1916	16.9020	0.08984	13.8	14.3	14.6	15.4	15.9	16.9	18.0	18.6	19.6	20.1	20.9
0: 8	8	-0.2344	16.8404	0.08939	13.7	14.3	14.6	15.4	15.9	16.8	17.9	18.5	19.6	20.0	20.8
0: 9	9	-0.2725	16.7406	0.08898	13.7	14.2	14.5	15.3	15.8	16.7	17.8	18.4	19.4	19.9	20.7
0:10	10	-0.3068	16.6184	0.08861	13.6	14.1	14.4	15.2	15.7	16.6	17.7	18.2	19.3	19.7	20.6
0:11	11	-0.3381	16.4875	0.08828	13.5	14.0	14.3	15.1	15.5	16.5	17.5	18.1	19.1	19.6	20.4
1: 0	12	-0.3667	16.3568	0.08797	13.4	13.9	14.2	15.0	15.4	16.4	17.4	17.9	19.0	19.4	20.2
1: 1	13	-0.3932	16.2311	0.08768	13.3	13.8	14.1	14.8	15.3	16.2	17.2	17.8	18.8	19.2	20.1
1: 2	14	-0.4177	16.1128	0.08741	13.3	13.7	14.0	14.7	15.2	16.1	17.1	17.7	18.7	19.1	19.9
1: 3	15	-0.4407	16.0028	0.08716	13.2	13.7	13.9	14.6	15.1	16.0	17.0	17.5	18.6	19.0	19.8
1: 4	16	-0.4623	15.9017	0.08693	13.1	13.6	13.8	14.6	15.0	15.9	16.9	17.4	18.4	18.8	19.7
1: 5	17	-0.4825	15.8096	0.08671	13.0	13.5	13.8	14.5	14.9	15.8	16.8	17.3	18.3	18.7	19.5
1: 6	18	-0.5017	15.7265	0.08650	13.0	13.4	13.7	14.4	14.8	15.7	16.7	17.2	18.2	18.6	19.4
1: 7	19	-0.5199	15.6537	0.08630	12.9	13.4	13.6	14.3	14.8	15.7	16.6	17.2	18.1	18.5	19.3
1: 8	20	-0.5372	15.5855	0.08612	12.9	13.3	13.6	14.3	14.7	15.6	16.5	17.1	18.1	18.5	19.3
1: 9	21	-0.5537	15.5278	0.08594	12.8	13.3	13.6	14.2	14.7	15.5	16.5	17.0	18.0	18.4	19.2
1:10	22	-0.5695	15.4787	0.08577	12.8	13.3	13.5	14.2	14.6	15.5	16.4	17.0	17.9	18.3	19.1
1:11	23	-0.5846	15.4380	0.08560	12.8	13.2	13.5	14.2	14.6	15.4	16.4	16.9	17.9	18.3	19.1
2: 0	24†	-0.5989	15.4052	0.08545	12.8	13.2	13.5	14.1	14.6	15.4	16.3	16.9	17.8	18.2	19.0

DSÖ Çocuk Büyüme Standartları

* 2 yaşından küçük çocuklar ayakta ölçüm yapıldığında BKİ hesaplanmadan önce boy uzunluğuna 0,7 cm ekleyiniz; çünkü 0-2 yaş için boy ölçümü yatarak ölçülmektedir. Boy uzunluğu yatarak ölçülen 2-5 yaş çocuklar için BKİ hesaplanmadan önce 0,7 cm boy uzunluğu değerine eklenmelidir.

† 24 ay 730 güne denk gelmektedir.

Yaşa göre BKİ* (KIZ)
2-5 Yaş (Percentil)

Yıl: Ay	Ay	Percentiller (BKİ kg/m ²)													
		L	M	S	1	3	5	15	25	50	75	85	95	97	99
4: 1	49	-0.5684	15.2556	0.09227	12.5	12.9	13.2	13.9	14.4	15.3	16.3	16.8	17.9	18.3	19.2
4: 2	50	-0.5684	15.2523	0.09286	12.4	12.9	13.2	13.9	14.3	15.3	16.3	16.8	17.9	18.3	19.2
4: 3	51	-0.5684	15.2503	0.09345	12.4	12.9	13.2	13.9	14.3	15.3	16.3	16.8	17.9	18.4	19.2
4: 4	52	-0.5684	15.2496	0.09403	12.4	12.9	13.1	13.9	14.3	15.2	16.3	16.9	17.9	18.4	19.3
4: 5	53	-0.5684	15.2502	0.09460	12.4	12.9	13.1	13.9	14.3	15.3	16.3	16.9	17.9	18.4	19.3
4: 6	54	-0.5684	15.2519	0.09515	12.4	12.9	13.1	13.9	14.3	15.3	16.3	16.9	18.0	18.4	19.3
4: 7	55	-0.5684	15.2544	0.09568	12.4	12.9	13.1	13.9	14.3	15.3	16.3	16.9	18.0	18.4	19.4
4: 8	56	-0.5684	15.2575	0.09618	12.4	12.8	13.1	13.8	14.3	15.3	16.3	16.9	18.0	18.5	19.4
4: 9	57	-0.5684	15.2612	0.09665	12.4	12.8	13.1	13.8	14.3	15.3	16.3	16.9	18.0	18.5	19.4
4:10	58	-0.5684	15.2653	0.09709	12.3	12.8	13.1	13.8	14.3	15.3	16.3	16.9	18.0	18.5	19.4
4:11	59	-0.5684	15.2698	0.09750	12.3	12.8	13.1	13.8	14.3	15.3	16.3	16.9	18.1	18.5	19.5
5: 0	60	-0.5684	15.2747	0.09789	12.3	12.8	13.1	13.8	14.3	15.3	16.3	17.0	18.1	18.6	19.5

DSÖ Çocuk Büyüme Standartları

* 2 yaşından küçük çocuklar ayakta ölçüm yapıldığında BKİ hesaplanmadan önce boy uzunluğuna 0,7 cm ekleyiniz; çünkü 0-2 yaş için boy ölçümü yatarak ölçülmektedir. Boy uzunluğu yatarak ölçülen 2-5 yaş çocuklar için BKİ hesaplanmadan önce 0,7 cm boy uzunluğu değerine eklenmelidir.

† 24 ay 731 güne denk gelmektedir.

Aile Planlaması Danışmanlığı Değerlendirme Formu

Eğitim verilen bireyin:

Adı-Soyadı:

Yaş:

Kullanılan AP yöntemi:

AP yöntemi kullanma süresi:

Kullanılan AP yönteminin güvenilirliği:

AP yöntemi kullanma nedeni:

Kullanılan yöntemle ilgili soruları:

Kullanılan yöntemle yönelik bireyin bilgi düzeyi:

Eğitim verilme gerekçesi:

Hemşirelik tanısı:

Kullanılan yöntemle ilişkili risk faktörleri (varis, sigara, kronik hastalık vb):

Kullanılan AP yöntemine yönelik verilen bilgiler:

Önerilen AP yöntemi:

Önerilen AP yönteminin anlatılması:

Bireyin önerilen AP yönteminin kullanımı hakkındaki kararı:

Eğitimin sonlandırılması:

Öğrencinin verdiği eğitimin etkinliğini değerlendirmesi:

Gereksinime göre belirlenen Sağlık Eğitimi konuları:

- 1.
- 2.
- 3.

Değerlendirmeye yapan öğrencinin adı soyadı:

İmza:

Tarih:

Okul Sağlığı Uygulama Rehberi

Tanım:

Okul sağlığı öğrencilerin ve okul çalışanlarının sağlığının değerlendirilmesi, geliştirilmesi, sağlıklı okul ortamının oluşturulması ve devamlılığının sağlanması, öğrenciye ve dolayısıyla topluma sağlık eğitiminin verilmesi için yapılan çalışmaların tümüdür. Okul sağlığı hemşireliği ise, okullarda yürütölen sağlığı koruma ve geliştirmeye yönelik bu tür faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ile ilgili hizmetleri kapsar.

Okul sağlığının önemi:

Okul çağı çocukları nüfusun önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu dönemde çocuklar sürekli bir büyüme-gelişme içinde oldukları için erken fark edilen bozuklukların önüne geçmek daha kolay olacaktır. Ayrıca büyüme çağında alınacak önlemler hayat boyu kurtarıcı olacaktır.

Amaç: Öğrencinin, öğrencinin ailesinin ve okul personelinin sağlığını koruma ve geliştirme ile ilgili beceri kazandırmasıdır.

Hedefler:

- Okul yönetimi, öğretmenler, okul personeli ve öğrenci velileri ile yakın iletişim içinde olma
- Okul çocuğunun sağlığını tanılama ve ilgili kişilere bilgilendirme
- Okul çevresini sağlık riskleri yönünden gözlemlene ve öneriler geliştirebilme
- Okul çocuğunun öncelikle gereksinimlerine göre tarama programları geliştirebilme, uygulama, değerlendirme ve gereken yerlere sevk edebilme
- Özel sağlık sorunu olan çocuğa yönelik programlar düzenleme, gerekli girişimleri uygulayabilme ve değerlendirebilme
- Öğrenci, veliler ve okul personeline yönelik sağlık eğitimleri planlama, uygulama ve değerlendirme
- Okulda gelişebilecek acil durumlar karşısında ilk yardım uygulayabilme ve gerekli durumlarda sevk edebilme
- Acil durum yönetimi, müdahalesi konularında okul personeli ve öğrencilere yönelik gerekli eğitimleri planlama, uygulama ve okul personeli ve öğrencilerden oluşan ekipler oluşturma
- Kronik sağlık sorunu olan çocuğu izleyebilme, bu konuda veli ve öğretmenleri bilgilendirebilme
- Yaptığı her türlü uygulamayı kayıt altına alma

Okulda Yapılacak Uygulamalar

- Okul hakkında (ilgili sınıfı, öğretmen sayısı, öğrenci sayısı, genel durum vb.) bilgi alınır
- Okul çevresi ve okul gezilerek ilgili yerler öğrenilir (tuvalet, müdür odası, öğretmenler odası, rehberlik odası, spor salonu, varsa yemekhane, kantin vb.)
- Sorumlu olunan sınıf ile ilgili önceden oluşturulmuş bir sağlık dosyası varsa incelenir (tarama programı sonuçları, verilen eğitimler, öğrenciye ait tutulan formlar gibi)
- Sınıf öğretmeni ve rehber öğretmenle iletişime geçilir ve okul ve sorumlu sınıfına yönelik bilgi alınır
- Kronik hastalığı olan, engeli olan veya riskli olan çocukların listesi çıkarılır ve gerekli hemşirelik girişimleri planlanır
- Okulun ve sınıfın fiziksel çevresi ile ilgili gözlem yapılarak riskli durumlar belirlenir (ısınma, havalandırma, aydınlatma, tuvaletler, hijyen)
- Öğrencilerin risklerini belirlemeye yönelik erken tanı ve tarama programları düzenlenir
- Sağlık eğitimi için gerekli konular belirlenerek eğitim planlanır, uygulanır ve sonuçları değerlendirilir
- Ailelere öğrencinin durumu ile ilgili bilgilendirmeler yapılır
- Gereğinde sorunu olan çocuğun ailelerine ev ziyaretleri yapılabilir
- Acil durumlarda ilk yardım uygulanır

Yapılan tüm girişimler ve uygulamalar kayıt altına alınır

OKUL BİLGİ FORMU

Okulun adı:

Okulun Adresi:

Okuldaki işleyiş: Tam gün ( ) Yarım gün ( )

Okuldaki toplam öğrenci sayısı:

Sorumlu olduğu sınıf mevcudu:

Sorumlu olduğu sınıfta kaynaştırma öğrenci varlığı: Var ( ) Yok ( )

Varsa kaynaştırma öğrencisine ait bilgiler:

Okulun Fiziki Çevresi:

- Şehir merkezine uzaklığı (etrafında yerleşim yerleri var mı, varsa yakında mı):
- Çöplerin muhafazası:
- Geri dönüşüm uygulaması var mı:
- Tuvaletlerin temizliği uygun mu:
- Tuvaletlerde sabun ve tuvalet kağıdı varlığı:
- Okulun duvar temizliği:
- Okulun ısınma sistemi: Kalorifer ( ) Soba ( )
- Sınıfların öğrenci sayısına göre büyüklüğü: Uygun ( ) Kısmen uygun ( ) Uygun değil ( )
- Oyun alanlarının uygunluğu: Uygun ( ) Kısmen uygun ( ) Uygun değil ( )
- Okulda bir güvenlik biriminin varlığı: Var ( ) Yok ( )

Okulda ilk yardım ekibi var mı:

Varsa kimlerden oluşmaktadır:

Okulda kantin var mı: Var ( ) Yok ( )

Varsa kantindeki satılan yiyeceklerin sağlık açısından uygunluğu:

Okulda yemekhane var mı: Var ( ) Yok ( )

Sorumlu olduğu sınıf:

ÖĞRENCİ BİLGİ FORMU

Öğrencinin adı-Soyadı:

Numarası:

Cinsi: Kadın ( ) Erkek ( )

Yaş:

Annenin çalışma durumu: Çalışıyor ( ) ..... Çalışmıyor ( )

Annenin eğitim durumu:

Babanın alışma durumu: alışıyor ( ) ..... Çalışmıyor( )

Babanın eğitim durumu:

Aile yapısı: Çekirdek( ) Geniş( ) Parçalanmış( )

Anne: Saç ( ) Ölü ( )

Baba: Saç ( ) Ölü ( )

Çocuğa bakım veren kişi:

Kardeş sayısı: ( )Var..... Yok( )

Sosyal güvencesi: Var ( ) Yok ( )

Adres:

Boy uzunluğu.

Ağırlığı:

BKİ:

Bel evresi:

Kalça evresi:

Ruhsal uyum durumu (öğretmenin ve sorumlu öğrencinin gözlemine göre):

Uyumlu ( ) Uyumuz ( ) ok uyumsuz ( )

Sosyal-sportif faaliyetlerde yer alma: Evet ( )..... Hayır ( )

Beslenme alışkanlıkları:

Öğün	Saati	Besin türleri
Kahvaltı		
Öğle yemeği		
Akşam Yemeği		
Gece Yatarken		
Ara öğün		

	Her gün	Gün Aşırı	Haftada 1-2	Ayda 1-2	Hiç
Süt					

Peynir					
Beyaz et					
Kırmızı et					
Yumurta					
Kuru baklagiller					
Pirinç, makarna, bulgur, erişte					
Taze meyve					
Sebze					
Taze sıkılmış meyve suyu					
Kuruyemiş					
Ayran, yoğurt					
Reçel, bal					
Tost					
Hamburger, fast food besinler					
şeker, çikolata					
Bisküvi, kek					
Cips, patates kızartması					
Gazlı içecekler					
Kahve, ay					
Hazır meyve suyu					

Geçirilmiş Çocukluk Çağı Hastalıkları:

	Su ieği		Pnömoni
	<u>Kızamık</u>		<u>Poliomiyelit</u>
	<u>Kızamıkçık</u>		<u>Hepatit A</u>
	<u>Menenjit</u>		<u>Boğmaca</u>
	<u>Kabakulak</u>		<u>Diğer .....</u>

Göz Muayenesi:

Göz Muayenesi yaptırdı mı? Evet ( ) Hayır ( )

Yaptırdıysa ne zaman yaptırdı:

Gözlük kullanıyor mu: Evet ( ) Hayır ( )

Diş Muayenesi:

Diş muayenesi yaptırdı mı:

Çürük süt diş sayısı:

Dolgulu süt diş sayısı:

Çürük kalıcı diş sayısı:

Dolgulu kalıcı diş sayısı:

Çekilmiş kalıcı diş sayısı:

Diş fırçalama alışkanlığı: Var ( ) Yok ( )

Varsa günde kaç kere fırçalıyor: Bir ( ) iki ( ) Üç ( )

ÖĞRENCİ VE AİLESİNİN SAğLIK PROBLEMLERİ

Hastalık adı	Aile	Çocuk	Hastalık adı	Aile	Çocuk	Hastalık adı	Aile	Çocuk
Ağız-Diş			Diyabet			İşitme güçlüğü		
Akciğer hast.(.....)			Obezite			Yüksek kan basıncı		
Sigara Kullanımı			Fiziksel engel			Böbrek Hast		
Alkol Kullanımı			Mental engel			Kas-iskelet		
Anemi			Kalp			Dikkat eksikliği/ Hiperaktivite		
Ateşli romatizma			Kanser			Sık soğuk algınlığı		

Deri hast			Görme bozukluğu						Konuşma bozukluğu			
Çocuğun acil ve özel sağlık durumu-aldığı medikal tedaviler:								Diğer				
TARAMALAR	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Tarih	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf
Görme												
İşitme												
Kan basıncı												
Büyüme												
Skolyoz												

ADÖLESAN SAğLIğI DEğERLENDİRME FORMU

1. TANITICI BİLGİLER

Yaşı	
Cinsiyeti	
Boyu	
Kilosu	
Sağlık güvencesi	

2. SAğLIK ALGISI VE SAğLIK YÖNETİMİ

Şu anki sağlık durumunuzu nasıl tanımlarsınız?

Çok İyi İyi Orta Kötü Çok Kötü

Sağlığını korumak ve geliştirmek için ne tür uygulamalar yaparsınız?

Ailem sık sık kontrole götürür Beslenmeme dikkat ederim

Kazalara karşı önlem alırım Temizliğime özen gösteririm

Diğer .....

En son ne zaman bir sağlık kuruluşuna gittiniz?

Sorun ..... Zamanı .....

Yaşamınızda sağlıkla ilgili risk oluşturabilecek durumlar nelerdir?

Evin fiziksel yapısı Aile ilişkileri

Geleneksel uygulamalar Ekonomik sorunlar

Sağlık güvencesi Diğer.....

Şu anda gelişiminizi yaşıtlarına göre nasıl değerlendirirsin?

Yaşıtlarımdan iyiyim Yaşıtlarım ile aynıyım Yaşıtlarıma göre kötü/zayıfım

Son zamanlarda bulaşıcı hastalık geçirdiniz mi? Geçirdiğin hastalığın adı nedir?

Kızamık Suçiçeği Kabakulak

Kızamıkçık Hepatit Verem Hayır geçirmedi

Şimdiye kadar geçirdiğiniz bir kaza var mı? Varsa kazanın nedeni nedir?

Kaza ile ilişkili herhangi bir sorun kaldı mı?

Evet Hayır

Yaşadığın çevrenin kaza olasılığı açısından güvenli olduğunu düşünüyor musun?

Evet Hayır

Hayır ise nedeni:

Oyun alanı olmaması (basket, futbol vb)

Trafiğin yoğun olması

Diğer .....

Yiyeceklere, ilaçlara, boyalara veya başka maddelere karşı herhangi bir alerjiniz var mı?

Evet (Belirtiniz)..... Hayır

şimdiye kadar herhangi bir ameliyat geçirdiniz mi?

Evet (Belirtiniz)..... Hayır

Sigara kullanıyor musunuz?

Evet (Ne kadar ve ne sıklıkta? Belirtiniz)..... Hayır

Alkol kullanıyor musunuz?

Evet (Ne kadar ve ne sıklıkta? Belirtiniz)..... Hayır

Kronik hastalık durumu? Var Yok

Sürekli kullandığınız bir ilaç var mı? Var Yok

Yiyeceklere, ilaçlara, boyalara veya başka maddelere karşı herhangi bir alerjiniz var mı?

Evet (Belirtiniz)..... Hayır

3. BESLENME ALIşKANLIKLARI

Kahvaltı alışkanlığınız var mı? Var Yok

Beslenme ile ilgili bir sorunuz var mı?

Mide ağrısı Ağızda yara Kusma Yok Diğer.....

Son zamanlarda kilo alımı ya da kilo kaybınız oldu mu?

Evet (Belirtiniz)..... Hayır

Uymanız gereken bir diyetin var mı?

( ) Evet (Belirtiniz)..... ( ) Hayır

Beslenmede herhangi bir vitamin desteği kullanıyor musun?

( ) Evet (Belirtiniz)..... ( ) Hayır

Günlük öğün sayınız kaçtır?.....

Besin Tüketimi	Sıklık	Miktar
Süt		
Peynir		
Yumurta		
Et, tavuk		
Sebze Meyve		
Su		

Sağlıklı beslendiğinizi düşünüyor musunuz?

( ) Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen

Diş fırçalama alışkanlığınız

( ) Var... (Kez/Günde)..... ( ) Yok

Çürük dişi ( ) Var... (Kaç adet)..... ( ) Yok

Diş muayenesi yaptırdınız mı/yaptırıyor musunuz?

( ) Evet (Kaç kez)..... ( ) Hayır

Saçınızda herhangi bir problem var mı?

( ) Evet (Belirtiniz)..... ( ) Hayır

Tırnaklarınızda herhangi bir problem var mı?

( ) Evet (Belirtiniz)..... ( ) Hayır

Derinizde herhangi bir problem var mı?

( ) Evet (Belirtiniz)..... ( ) Hayır

4. BOŞALTIM

Günde kaç kez idrara çıkarsınız.....

İdrar yaparken ağrı, yanma, sızlama hissi var mı?

( ) Evet (Belirtiniz)..... ( ) Hayır

Barsak boşaltımın ile ilgili sorunuz var mı?

( ) Var İshal.....sıklığı ( ) Yok Kabızlık.....sıklığı

Kız Adölesanlar için;

Taharetlenmenizi önden arkaya mı /arkadan öne doğru mu yaparsınız?

Adet oldunuz mu? ( ) Evet ( ) Hayır

Adet olduysanız kaç yaşında oldunuz?.....

Adet döneminiz düzenli mi? ( ) Evet ( ) Hayır

Ped değiştirme sıklığı.....

Banyo sıklığınız?

( ) Günlük ( ) 2-3 günde ( ) Haftada bir

5. AKTİVİTE EGZERSİZ

Bir gününüzü nasıl geçirirsiniz?

Spor aktivitesi var mı? Var ( ) Yok ( )

Spor aktivitesi varsa eğer ne tür bir spor yapıyorsunuz?.....

Arkadaşlarınız ile sorun yaşar mısınız?

( ) Evet ( ) Hayır

Cevabınız evetse ne tarz sorunlar yaşarsınız?.....

Boş zamanlarınızı nasıl değerlendirirsiniz?.....

Günde kaç saat TV izlersiniz?.....

Günde kaç saat kitap okursunuz?.....

Günde kaç saat dışarıda oyun/arkadaşları ile zaman geçirirsiniz?.....

Günde kaç saat bilgisayar kullanırsınız?.....

Günde kaç saat ders çalışırsınız?.....

6. ALGILAMA VE KAVRAMA

Duyuma/görme ile ilgili bir sorunuz var mı? Var Yok

Gözlük, işitme cihazı gibi yardımcı alet kullanıyor musunuz? Evet Hayır

Yakından TV izleme alışkanlığınız var mı? Var Yok

Bir ağrınız olduğunda ifade eder misiniz /ailene söyler misiniz?

Evet (belirtiniz)..... Hayır

Ağrınız olduğunda nasıl baş ediyorsunuz? Ağrınız olduğunda ne yapıyorsunuz?

Yeni bir şeyleri (konu, oyun vs.) öğrenmede zorluk yaşar mısınız?

Evet (belirtiniz)..... Hayır

Düşünme becerinizin yaşınıza uygun olduğunu düşünüyor musun?

Evet (belirtiniz)..... Hayır

Konuşma becerinizin yaşınıza uygun olduğunu düşünüyor musun?

Evet (belirtiniz)..... Hayır

Öğrendiğin bir şeyi uzun süre aklınızda tutabilir misin?

Evet..... Hayır

7. UYKU DİNLENME

Günlük ortalama uyku sürenizi belirtir misin?.....

Gece saat kaçta yatarsınız?.....

Uyku öncesi alışkanlıklarınız var mı?.....

Evet (belirtiniz)..... Hayır

Gece uykudan rüya, kabus nedenleri ile uyanır mısın?

Evet (belirtiniz)..... Hayır

8. BENLİK

Kendinizi nasıl tanımlarsınız?

İçer dönük Alıngan

Sıkılğan Çevre ile ilişkileri rahat

Saldırgan Kuşkulu/güvensiz

Çalışkan Korkak Diğer.....

Anne-babanızın size karşı tutumlarını nasıl değerlendirirsiniz?

İzin verici/hoşgörölü Cezalandırıcı/baskılayıcı

Koruyucu/kollayıcı Kontrol edici/otoriter

Diğer (belirtiniz).....

Aşağıdaki sorunlardan birine sahip misiniz?

Kekemelik Var Yok

Parmak emme Var Yok

Tırnak yeme Var Yok

Okul başarınızı nasıl tanımlarsınız?

Yüksek Orta Zayıf

Okula ilişkin duygularınız nasıl?

Olumlu Olumsuz Değişken

Okulda başarısız olduğunda tepkiniz genellikle nasıldır?

İlgisiz kalırım Ağlarım

Daha fazla ders çalışırım Diğer.....

Kendinizi beğenir misiniz?

Evet Hayır

Vücudunuzda değiştirmek istediğin bir şey var mı?

Evet (belirtiniz)..... Hayır

Yalnız kalmaktan hoşlanır mısınız?

Evet (belirtiniz)..... Hayır

Zaman zaman kendinize zarar vermek istediğiniz oluyor mu?

Evet (belirtiniz)..... Hayır

9. ROL VE İLİŞKİLER

Arkadaş ilişkilerinizi nasıl değerlendirirsiniz?

İyi( ) Kötü( ) Orta( ) Çok İyi( )

Çok yakın arkadaşınız var mı? ( ) Var ( )Yok

Varsa kaç tane yakın arkadaşınız var?....

Aile Bireyleri	Yaşı	Eğitimi	Mesleği	Sağlık durumu
Anne				
Baba				
Kardeş 1				
Kardeş 2				
Kardeş 3				
Kardeş 4				
Kardeş 5				
Diğer				

10. Ev ve Toplumsal Çevre

Evinizde kendinize ait bir oda var mı? ( ) Var ( )Yok

Sosyoekonomik durum: ( )Gelir giderden fazla ( ) Gelir gidere denk ( ) Gelir giderden düşük

Annenin mesleği ve çalışma durumu:.....

Babanın mesleği ve çalışma durumu:.....

Aile ile birlikte geçirilen zaman ( ) Var (belirtiniz)..... ( ) Yok

Aile içi kararlara katılma durumu ( ) Var ( ) Yok

Aile içindeki rolleriniz?

( ) Evde bebek/kardeş sorumluluğu ( ) Ev işlerinde yardım etme

( ) Evde hasta/yaşlı bakımına yardım etme ( ) Ev dışında ücretli çalışma ( ) oda toplama Diğer.....

Kardeşlik ilişkileriniz nasıldır?

( ) İyi ( ) Orta ( ) Kötü

11. CİNSELLİK

Cinsellikle ilgili ailenizle konuşur musunuz? ( ) Evet (belirtiniz)..... ( ) Hayır

Vücudunuzda/organlarınızda(tüylenme, büyüme, ses kalınlaşması) değişimler oluyor mu?

( ) Evet (belirtiniz)..... ( )Hayır

Cinsel sağlıkla ilgili herhangi bir eğitim aldınız mı?

( ) Evet (belirtiniz)..... ( )Hayır

12. STRES VE BAŞETME

Stresli olduğunuz durumlarda stresle başetmek için ne yaparsınız?.....

TOPLUMU TANILAMA FORMU

Köyün Adı:	
Muhtarın Adı Ve İletişim bilgileri:	

1.KONUT VE ÇEVRE ÖZELLİKLERİ

a. Tarihsel geçmişini tanımlayınız. (Sağlık, fiziki ve sosyal yapıya dair tarihsel süreç)

b. Bölgenin coğrafi yapısı nedir?

c. Yerleşim yerindeki yapılar nelerdir?

- Market   Cami   Bakkal   Okul   Aile sağlığı merkezi
Ahrır   Diğer.....

d. Bölgenin fiziki yapısı?

- Gecekondu   Apartman   Site   Diğer.....

e. Konutların yerleşimi nasıl?

- Düzenli   Düzensiz

f. Sizce çevrenin hijyen durumu nasıl ?

g. Çevrede yeterli çöp konteyneri bulunuyor mu?

- Evet   Hayır

h. Çevre kirliliğine sebep olan etmenler nelerdir?

- Fabrika   Tarımsal ilaç kullanımı   Atıkların yönetilememesi
Derelerin kirlenmesi   Alt yapının olmaması   Fosil yakıtların yoğun kullanımı
Diğer.....

1. Çöplerin imhası nasıl yapılmaktadır?

i. Çöplerin geri dönüşümü sağlanmakta mıdır?

Evet Hayır

J . Bölgenin su kaynakları nelerdir?

Kuyu Şebeke Depo Diğer.....

k. Bölgenin tuvalet özellikleri nasıldır?

İçeride Dışarıda Kanalizasyona bağlı Foseptik Çukur Diğer.....

l. Bölgenin ulaşım olanakları nelerdir?

Otobüs Minibüs Taksi Şahsi araç Diğer.....

2. NÜFUS ÖZELLİKLERİ

a. Nüfusun sosyodemografik duruma göre dağılımı?

Kadın..... Erkek.....

Yaşlı..... Genç..... Engelli..... Çocuk/Bebek.....

b. Evli nüfus oranı .....

c. Bekar nüfus oranı .....

d. Toplumdaki aile tipleri nelerdir?

Geniş aile Çekirdek aile Tek ebeveynli aile Geleneksel aile

Modern aile Diğer.....

e. İç ve dış göçmen sayısı ve hangi sebeplerle göç edildiğini yazınız.

3. SOSYOEKONOMİK ÖZELLİKLER

a. Toplumun ağırlıklı geçim kaynakları nelerdir?

Tarım Hayvancılık Ticaret Diğer.....

b. Toplumun gelir düzeyi nasıldır?

( ) Yetersiz ( ) Orta ( ) Yeterli

c. Toplumun sosyal güvence durumu nedir?.....

d. Bölgenin işsizlik oranı ne durumdadır?.....

4.SOSYOKÜLTÜREL ÖZELLİKLER

a. Toplumdaki bireylerin dini örüntüleri ve geleneksel inançları ne durumdadır?

b. Toplumda geleneksel tedavi uygulaması ne durumdadır?

( ) Bitkisel tedavi ( ) Evde doğum ( ) Kırık - çıkıkçılar ( ) Diğer.....

c. Toplumda konuşulan diller nelerdir?

d. Toplumdaki akraba evliliği oranı nedir?

f. Aile içi ilişkiler nasıldır?

KİŞİLER/DERECELENDİRME	İYİ	KÖTÜ
Anne-Baba		
Anne- Çocuk(lar)		
Baba- Çocuk(lar)		
Yaşlı-Anne		
Yaşlı -Baba		

5. BESLENME ÖZELLİKLERİ

- a. Toplumun beslenme alışkanlıkları nelerdir?
- b. Toplumda en sık tüketilen gıda türleri nelerdir?
- c. Toplumda en fazla üretilen tarım ürünleri nelerdir?
- d. Toplumun besinleri nasıl ve ne koşullarda muhafaza ettiği?
- Oda ısısı
- Tel dolap
- Buzdolabı
- Derin dondurucu
- Cam kap
- Plastik kap
- Toprak kap
- Bez torba
- Konserve
- Diğer.....

6. HİJYEN ÖZELLİKLERİ

- a. Toplumda çevresel hijyeni nasıl değerlendirirsiniz?

7. SAğLIK VE HASTALIK DURUMLARI

a. Toplumun sağlık göstergeleri ne durumdadır? (doğurganlık, gebelik, doğuma bağlı anne ölümü, bebek ölümü vb.)

b. Toplumun ölüm ve ölüm nedenleri nelerdir?

c. Koruyucu ve tedavi edici sağlık kurumlarına başvuru sıklığı nedir?

d. Bölgenin hastalık durumu nedir?(Öncelikli halk sağlığı sorunları)

e. En yakın sağlık kurumu ne kadar uzaklıkta?

f. En yakın sağlık merkezlerine başvuru durumu nasıl?

g. Sık görülen hastalıklar nelerdir? (bulaşıcı hastalıklar, kronik hastalıklar vb.)

h. Toplumdaki grupların (anne, çocuk, yaşlı, işçi, gebeler vb.) sağlık hizmetlerini kullanımındaki farklılıklar nelerdir?

ı. Toplumdaki bireyler hastalandığında ilk olarak kime /nereye başvuruyor?

i. Bölgedeki kötü alışkanlıklar nelerdir?

Sigara

Alkol

Uyuşturucu

Diğer....

j. Çocukluk aşılarını yaptıırma durumları?

k. En sık kullanılan aile planlaması yöntemleri nelerdir?

l. Sağlık açısından riskli olan hastalıklara karşı erken tanı için tarama programlarını kullanma durumu (ketem vb.) katıldı ise hangi programlar?

UYGULAMA RAPORU HAZIRLAMA REHBERİ

1) BAŞLIK

Hazırlanan eğitim/proje konusunun adı

2) GİRİŞ

Birinci Paragraf: Giriş bölümünde uygulama konusuna yönelik kısa bir bilgi verilir.

İkinci Paragraf: Eğitim/proje öncesi hazırlık (Makale taraması, taranan makalelerden en 5 tanesinin adı, materyal/eğitim hazırlık süreci ve yararlanılan kaynaklar, hazırlanan eğitimde/projede aldığı görev, vb.)

Üçüncü Paragraf: Yapılan uygulamalar, uygulamaların amacı, uygulama hakkında öğrenilen teorik bilgiler, uygulamanın nasıl yapıldığı, kullanılan materyalin özellikleri belirtilir.

3) UYGULAMA

Birinci Paragraf: Eğitimlerde/projelerde kullanılan materyaller (sunum ise sunumun çıktısı, broşür ise örneği, maket ise kendisi)

İkinci Paragraf: Gün içinde kullanılan ve izlenen hemşirelik rolleri (bakım verici rolü, eğitici rolü, danışmanlık rolü, koordinasyon rolü, yönetici rolü, destekleyici rolü, araştırmacı rolü, hasta savunuculuk rolü gibi) ve bu rollerin hangi uygulamalarda kullanıldığı belirtilir.

Üçüncü Paragraf: Eğitimde/projelerde kullanılan yöntem ve araçlar (kullanılan araçlar: bilgisayar-power point-,broşür, kitapçık, maket vb.; kullanılan yöntem: düz anlatım, soru cevap, vb.):

4) SONUÇ

Eğitimlerde/projelere katılan toplam kişi sayısı, Uygulamanın size kattıkları, Yeni edinilen bilgiler, Uygulama konusu ile ilgili görüşler yazılır.

5) KAYNAKÇA

Sağlık Eğitimi Uygulamaları Değerlendirme Formu

Sağlık Eğitimi

Sağlık eğitimi yoluyla toplumda risk altındaki bireylerin ya da herhangi bir grubun sağlık davranışı kazanmasını ve halk sağlığının geliştirilmesinde önemli bir sağlığı geliştirme müdahalesidir. DSÖ' ne göre sağlık eğitiminin amaçları "sağlığın değerini halka anlatmak; buna inandırmak, sağlık ihtiyacı ve problemlerini kendi kendine karşılamaya alıştırmak ve çözmeye halkı alıştırmak ve halkı sağlık hizmetlerinden yararlanmaya istekli hale getirmek" olarak tanımlanmıştır

Tanım: Sağlık eğitimi; birey ve toplumun sağlığına yönelik, sağlık için kullanılan tüm etkinliklerin ve eylemlerin öğrenme amacıyla düzenlenmesidir.

Amaç: Öğrencilerin, birey, aile ve toplumun öncelikli sağlık eğitimi gereksinimlerini belirleyebilmeleri, belirlenen konularda gereksinimlerini karşılayacak nitelikte etkin sağlık eğitimi planlama, uygulama ve değerlendirme becerisini kazanmasıdır.

Hedefler

- 1) Hedef grubu ve öncelikli eğitim gereksinimlerini belirleyebilme,
- 2) Sağlık eğitimi verilecek hedef grubun özelliklerini tanımlama,
- 3) Hedef grubun gereksinimlerine yönelik eğitimin amaç ve hedeflerini belirleyebilme,
- 4) Eğitim planı hazırlayabilme (konu, yer, zaman, süre, eğitim yöntemi, eğitimi verecek kişi vb.)
- 5) Sağlık eğitimi içeriğini, hedef grubun özellikleri ve eğitim gereksinimlerine yönelik güvenilir kaynak kullanarak, hazırlayabilme
- 6) Sağlık eğitimini etkili biçimde sunma ve sonuçları değerlendirme
- 7) Eğitim yoluyla edindiği bilgi ve becerileri uygulamalarına aktarabilme

Sağlık Eğitimi Uygulamasından Beklentiler

- 1) Uygulama yaptığı alandaki birey ya da grupları izler, değerlendirir ve ihtiyaç duydukları konuları tespit eder. Tespit ettiği konular (kişisel hijyen, çevre sağlığı, kazalardan korunma, ilkyardım, ana ve çocuk sağlığı, aile planlaması, bulaşıcı hastalıklardan korunma, sağlığa zararlı alışkanlıklar, dejeneratif hastalıklardan korunma, beslenme vb.) İle ilgili sağlık eğitim planını oluşturur. Böylelikle birey ya da grupların eğitim ihtiyaçlarını gidermeye çalışır.
- 2) Sağlık eğitimi içeriğini bilimsel kanıtlar doğrultusunda hazırlar, kullanılacak materyaller (görsel, işitsel, yazılı) belirler, sağlık eğitimi yöntemini (anlatım, tartışma, rol play, beyin fırtınası) belirler, eğitimin yapılacağı uygun yer ve zaman eğitim verilecek birey(ler) ile belirler, hazırlanan eğitim içeriğinin sunum provasını yapar, eğitimi belirlediği yer ve zamanda yapar ve geri bildirim alarak değerlendirir.
- 3) Öğrenciden bu uygulama süresinde "sağlık eğitimi planlama formunu" doldurmaları beklenir.

Sağlık Eğitimi Planlama Formu

Sağlık Eğitimi Planı
Konu:
Hedef birey/grup:
Zaman:
Yer:
Süre:
Eğitimin amacı:
Hedefler:
☐
☐
☐
Eğitim içeriği:
Uygulama süresi:
Seçilen öğretim yöntemi:
Kullanılan araç-gereç:
Bireye/gruba dağıtılan materyal:
Sağlık Eğitiminin Değerlendirilmesi:
Eğitime katılan kişi sayısı:

<u>Problem/Tanı</u>	<u>Amaç/Hedef</u>	<u>Planlama</u>	<u>Uygulama</u>	<u>Sonuç</u>
(Her bir Problem için ayrı bir satır açınız) (Problemlerle ilgili verileri ekleyiniz)	(Amaca ulaşmak için gerçekleştireceklerinizi maddeler halinde yazınız)	(Belirttiğiniz hedefe ulaşmak için neler planladığınızı her hedefin karşısına madde olarak yazınız)	(Planları gerçekleştirmek için yapmayı düşündüğünüz uygulamaları maddeleyiniz)	(Her bir uygulamadan beklediğiniz temel sonucu yazınız) (Sonuç amaçla uyumlu olmalıdır)

Uygulamayı Yapan Öğrencinin Adı-Soyadı:

İmza:

Tarih:

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAğLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
UYGULAMALI DERSLER
İLKE, USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu ilke, usul ve esasların amacı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin bölüm hedef ve stratejileriyle uyumlu bir şekilde, işletmelerde yaptıkları eğitim uygulamalarını yürütmeleri amacıyla uyulması gereken ilke, usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu İlke, Usul ve Esaslar, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin işletmelerde yaptıkları eğitim uygulamalarına ilişkin hususları kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu İlke, Usul ve Esaslar; **2547** sayılı Yükseköğretim Kurulu Kanunu ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddesine; Yükseköğretim Kurulu tarafından **02.02.2008** tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan **26775** sayılı “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelikte yer alan ilgili maddelere; **5510** sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununun ilgili maddesine; Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans/Lisans Öğretimi Uygulamalı Dersler Yönergesi’ne ve 17.06.2021 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 31514 sayılı Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği’ne dayanmaktadır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu İlke, Usul ve Esaslarda geçen;

- a. **Bölüm Başkanı-** Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanı,
- b. **Dekan-** Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı,
- c. **Fakülte-** Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- ç. **İntörn Hemşire-** Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. yarıyıllarındaki tüm kurumsal uygulamalı derslerini alan ve devam zorunluluğunu yerine getiren öğrenciyi,
- d. **Klinik Rehber Hemşire-** Alanında en az bir yıl deneyimli, en az lisans mezunu, son 5 yıl içinde klinik rehberlik eğitimi almış, kuramsal-uygulamalı dersin işletmelerde yürütülen eğitim uygulamalarında, işletmelerde destek sağlayan, öğrenme sürecini desteklemek, yardım etmek ve cesaretlendirmek işleviyle kılavuz rolü üstlenmiş uygulayıcı hemşireyi,
- e. **Kuramsal Uygulamalı Ders-** Yarıyıl içinde teorik ve laboratuvar, klinik ve/veya sahadaki işletmelerde yürütülmesi zorunlu olan dersleri,
- f. **Öğrenci-** Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerini,
- g. **Uygulama-** Mesleki eğitim programı öğrencilerinin 31514 sayılı Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğine dayalı olarak Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin işletmelerde yaptıkları beceri eğitimlerini,
- h. **Uygulama Süresi-** Ders müfredatında belirtilen süreyi,
- ğ. **Uygulama Yeri-** Uygulamanın yapılacağı resmi ve özel sağlık ve kamu İşletmelerini,
- i. **Uygulama Yürütücüsü/Sorumlu Öğretim Elemanı-** İşletmelerde yapılan eğitim uygulamaları konusunda görevlendirilen öğretim elemanı ve yardımcılarını,

ı. Uygulamanın Değerlendirilmesi- Öğrencilerin uygulamalarına ilişkin dersin yürütücüsü ve/veya hemşire/klinik rehber tarafından yapılan değerlendirmeyi,

j. Üniversite- Ondokuz Mayıs Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler

Uygulamaların Yürütülmesi ile İlgili Genel İlkeler

MADDE 5- (1) Bölümün dört yıllık öğretim planında belirtilen uygulamalı derslerle ilgili olarak;

- Kuramsal uygulamalı derslerin teorik kısmını yürüten öğretim elemanı aynı zamanda uygulamaları yürütmekten de sorumludur.
- Öğrenci sayısı ve uygulama alanının durumuna göre uygulamalar için birden fazla öğretim elemanı görevlendirilebilir.
- Kuramsal uygulamalı derslerde öğretim elemanı/öğrenci sayısı oranı 1/20'nin üzerine çıktığında gereksinim duyulan kadar klinik rehber hemşire görevlendirilir. Öğretim elemanının yeterli olduğu durumlarda ise klinik/saha ve bölüm işbirliğinin devamlılığı, uygulama ortamının özelliği gibi ihtiyaçlar doğrultusunda klinik rehber hemşire görevlendirmesi yapılabilir.
- Kuramsal uygulamalı derslerin yıl içi uygulamaları, bölüm öğretim planındaki toplam ders saatini kapsamak koşuluyla, dönem başında ilgili öğretim elemanının önerisi ve bölüm başkanının onayı ile blok olarak yapılabilir. Uygulamalı bir dersin blok olarak yapılması ile bir yarıyıldaki o dersin alınması gereken toplam teorik ders saatlerinin birleştirilerek alınması ve daha sonra dersin, toplam uygulama saatlerinin birleştirilerek uygulama yapılması kastedilir.

Uygulamanın süresi ve zamanı

MADDE 6- (1) Hemşirelik bölümünde dersler yarıyıl esasına göre verilir. Her bir yarıyıldaki alınması gereken kuramsal uygulamalı derslerin süresi öğrenim planında belirtildiği gibidir.

(2) Öğrenciler uygulamalarını ilgili eğitim-öğretim dönemi içerisinde, öğrenim planında belirtildiği şekliyle yarıyıl veya blok esasına göre yapmakla yükümlüdürler.

Laboratuvar ve Uygulamalara Devam Zorunluluğu

MADDE 7- (1) Öğrenciler, kuramsal uygulamalı dersin uygulamasının %80'ine devam etmek zorundadır. Uygulamanın (laboratuvar ve/veya klinik/saha uygulamaları vb.)

%20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan kalır. Kuramsal uygulamalı dersten devamsızlıktan kalan öğrenciler, o dersin hem teorik hem de uygulamasını tekrar etmek zorundadır. Kuramsal uygulamalı dersin blok olarak yapıldığı durumda, dersin teorik bloğunda yapılan devamsızlık dersin teorik bölümünden; uygulama bloğundan yapılan devamsızlıklar ise uygulama bölümünden sayılır.

Uygulamanın Yapılacağı Yerler

MADDE 8- (1) Öğrenciler uygulamalarını, kuramsal uygulamalı dersin içeriğine uygun olarak Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, diğer kamu ve özel sağlık kurumları, sosyal hizmetlere ait kurumlar, eğitim kurumları, diğer kamu ve özel kurumlarda ve yapar.

Uygulama Yürütücüsünün Sorumlulukları

MADDE 9- (1) Uygulama konusunda görevlendirilen öğretim elemanı ve yardımcılarının sorumlulukları şunlardır:

- Uygulama yapacak öğrencilerin uygulama listesini hazırlamak ve uygulama için gerekli kurumsal izinlerin alınmasını sağlamak,
  - Uygulamaya başlamadan önce öğrencinin uygulamasında sorumluluk alacak klinik rehber hemşirelerle iletişim kurmak ve uygulamanın içeriğini, amaçlarını ve hedeflerini paylaşmak,
  - Klinik rehber hemşirelerin klinik çalışma alanlarını belirlemek ve koordine etmek.
- ç. Uygulama süreci boyunca uygulamanın içeriği, amaçları ve hedeflerine yönelik olarak klinik rehber hemşirelerle işbirliği içinde çalışmak,
- Öğrenciye olumlu rol modeli olmak,

- e. Öğrenci, klinik rehber hemşirelerin ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle profesyonel iletişim kurmak,
- f. Öğrencinin planlı bir öğrenme süreci deneyimlemesini sağlamak üzere gerekli tedbirleri almak,
- g. Uygulama süresince öğrenciye rehberlik etmek, öğrencilerin uygulama amacına yönelik eğitimlerini sağlamak,
- ğ. Öğrencinin teorik bilgisi ve uygulama becerisi arasında bağ kurmasını sağlamak,
- h. Öğrencinin uygulamada beceri ve özgüven geliştirmesine yardım etmek,
- ı. Öğrenciyi uygulama anında görmek, değerlendirmek ve dürüst/geliştirici/yapıcı geri bildirim vermek,
  - i. Öğrencinin uygulama performansı ve deneyimlerine ilişkin gerçeğçi bir şekilde değerlendirme yapabilmesini sağlamak,
  - j. Öğrencinin uygulama bilgi ve becerisi ile sorumluluk üstlenmesini dikkate alarak profesyonel benlik saygısı gelişimini desteklemek,
  - k. Uygulamanın niteliğine ve öğrencinin gereksinimine göre uygulamayı organize etmek ve denetlemek,
  - l. Öğrencilerin uygulama alanlarında yaşadıkları sorunların çözümünde yardımcı olmak,
  - m. Öğrencinin üniforma bütünlüğünü ve uygulamaya devamını desteklemek,
  - n. Uygulama süreci boyunca öğrenciler ve rehber hemşirelerle iletişimi sürdürmek ve geribildirimde bulunmak,
  - o. Uygulama esnasında öğrencilerin devam durumlarını denetlemek,
- ö. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına ile uygulama yapılan kurumun iş sağlığı ve güvenliği birimine bildirmek ve resmi işlemler için öğrenciyi yönlendirmek.
  - p. Sigorta prim ödeme süreçlerinin düzenlenmesi açısından uygulamaya devam etmeyen öğrencileri Fakülte Dekanlığına bildirmek.

Klinik Rehber Hemşirenin Nitelik ve Sorumlulukları

MADDE 10- (1) Kuramsal uygulamalı derslerde görevlendirilecek rehber hemşirede olması gereken nitelikler şunlardır:

- a. Hemşirelik Bölümü lisans mezunu, tercihen lisansüstü eğitim almış olmak,
  - b. En az 1 yıl klinik ve/veya sahada mesleki deneyime sahip olmak,
  - c. Özgüvenli olmak,
  - ç. Mesleki gelişim için istekli olmak,
  - d. Profesyonel iletişim becerisine sahip olmak,
  - e. Kaliteli bir hemşirelik bakımı vermek için istekli olmak.
- (2) Kuramsal uygulamalı derslerde görevlendirilecek rehber hemşirenin sorumlulukları şunlardır:
- a. Uygulama süreci boyunca uygulamanın içeriği, amaçları ve hedeflerine yönelik olarak uygulama yürütücüsü ile işbirliği içinde çalışmak,
  - b. Öğrenci için olumlu bir öğrenme ortamı oluşturmak,
  - c. Öğrenci, öğretim elemanı ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle profesyonel iletişim kurmak,
  - ç. Öğrenciye pozitif rol modeli olmak,
    - d. Öğrencinin planlı bir öğrenme süreci deneyimlemesine yardım etmek amacıyla kliniğe özgü öğrenme fırsatları oluşturmak,
    - e. Öğrencinin teorik bilgisi ve uygulama becerisi arasında bağ kurmasını sağlamak,
    - f. Öğrencinin uygulamada beceri ve özgüven geliştirmesine yardım etmek,
    - g. Öğrenciyi uygulama anında görmek, gelişim sürecini değerlendirmek, uygulama yürütücüsüne ve öğrenciye dürüst/geliştirici/yapıcı geri bildirim vermek,
  - ğ. Öğrencinin uygulama performansı ve deneyimlerine ilişkin gerçeğçi bir şekilde değerlendirme yapabilmesini sağlamak,
    - h. Öğrencinin uygulama bilgi ve becerisi ile sorumluluk üstlenmesini dikkate alarak profesyonel benlik saygısı gelişimine katkıda bulunmak,

1. Planlandığı Şekilde, uygulamanın niteliğine ve öğrencinin gereksinimine göre güvenli uygulama yaptırmak,

- i. Öğrencilerin uygulama alanlarında yaşadıkları sorunların çözümlünde yardımcı olmak,
- j. Öğrencinin üniforma bütünlüğünü ve uygulamaya devamını desteklemek,
- k. Öğrenci değerlendirmesine ilişkin formları ve raporları istenilen sürede uygulama yürütücüsüne teslim etmek,
- l. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal uygulama yürütücüsüne bildirmek.

Öğrencinin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 11- (1) Hemşirelik bölümü öğrencisinin uygulamalı derse yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Dersin hedeflerini ve öğrenme çıktılarını kavramak,
- b. Klinik ve sahada var olan öğrenme fırsatlarını öğrenmek ve uygulamak için azami çaba göstermek,
- c. Sağlık kurum/kuruluşunun genel kurallarına, politikalarına ve yönetmeliklerine uymak,
- ç. Uygulama yürütücüsü tarafından yapılan uygulama planına uymak,
- d. Bilgi, beceri ve yeteneklerini, sorumluluklarının sınırlarını ve danışmanlık/denetime olan gereksinimini bilmek,
- e. Hastalara / bireylere kendisini uygun bir Şekilde tanıtmak ve bakımlarına katılmak için izin istemek,
- f. Bakım vermeden önce uygulama yürütücülerini, klinik rehber hemşire ya da klinik hemşiresinden bilgi almak (hastayı teslim almak), bakım için işbirliği yapmak ve uygulaması süresince işbirliğini sürdürmek,
- g. Belirlenen öğrenim hedefleri çerçevesinde kaliteli bakım sunma sorumluluğunu üstlenmek,
- h. Öğrenme hedeflerine ulaşamıyorsa, uygulama yürütücülerini ya da rehber hemşireyi bilgilendirme sorumluluğunun farkında olmak,
- ı. Herhangi bir nedenle klinikten ayrılmadan önce bakımına katıldığı bireyin durumu ve bakımı konusunda rapor vermek, sorumluluklarını devretmek,
  - i. Muayene, tedavi ve/veya bakımları sırasında gizlilik ve mahremiyete özen göstermek,
  - j. Bakımına katıldığı bireyin durumundaki önemli değişiklikleri derhal bildirmek,
  - k. Klinik ve saha öğrenme sürecinde bireyin güvenliğine ve rahatlığına saygı göstermek,
  - l. Uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen göstermek,
  - m. Bakım verilen birey, uygulama yürütücülerini, klinik rehber hemşireler ve uygulama alanlarındaki sağlık ekibi üyeleriyle mesleki sınırları içerisinde nazik ve saygılı iletişim kurmak,
  - n. Mesleki etkileşimlerinde açık/anlaşılır, doğru ve etkili iletişim becerileri kullanmak,
  - o. Klinik ve saha uygulamalarını uygulama yürütücülerini, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler denetiminde yapmak,
- ö. Uygulama yürütücülerini, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler olmaksızın herhangi bir ilaç uygulaması yapmamak,
  - p. Uygulama yürütücüsü tarafından istenen formları, planları tanımlanan Şekilde doldurmak, raporlamak ve istenilen sürede teslim etmek,
  - r. Bakımına katıldığı bireyin muayene ve gözlemlerini, verdiği bakımı ve bireyin bakıma verdiği yanıtı (uygulamaya ilişkin raporlar, bakım planları vb.) kayıt etmek ve süresi içinde bakımın değerlendirilmesi için hazır olmak,
  - s. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal dersin yürütücüsü, klinik rehber ve klinik sorumlu hemşiresine bildirmek,
- ş. Sağlık kuruluşunun enfeksiyon kontrol prosedürlerini bilmek ve uygulamak.
  - t. Özbakımına ve kişisel hijyenine özen göstermek

Aşlar, İş Güvenliği ve Sağlığına İlişkin Belgelerin Temini

MADDE 12- (1) Hemşirelik bölümü öğrencilerinin, klinik/ saha uygulamasına çıkmadan önce klinik uygulama için gerekli aşılama, iş güvenliği ve sağlığına ilişkin belgelerin teminine yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Hemşirelik Bölümü ve/veya kuramsal uygulamalı dersi yürüten ilgili anabilim dalı tarafından yapılan duyuru ile bildirilen tetkik, aşıları klinik uygulama öncesi istenen sürede yaptırmak ve bunlara ait belgeleri edinerek en az bir yıl boyunca arşivlemek,
- b. Klinik uygulama öncesi fakülte yönetimi tarafından düzenlenen İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimine katılmak ve katılım belgesini en az bir yıl boyunca arşivlemek,
- c. Klinik uygulama öncesi yaptırılan tetkikler, aşılar, iş sağlığı ve güvenliği eğitimine ilişkin belge ve/veya istenen diğer belgelerin birer örneğini dosya halinde kuramsal uygulamalı dersi yürüten ilgili anabilim dalı/ uygulama yürütücüsüne istenen sürede teslim etmek.

Bilgi Güvenliği, Mahremiyetin Sağlanması ve Sosyal Medya Kullanımı

MADDE 13- (1) Hemşirelik bölümü öğrencilerinin, klinik/ saha uygulaması esnasında bilgi güvenliği, mahremiyetin sağlanması ve sosyal medya kullanımına yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Klinik uygulama esnasında özellikle bakım ve tedavi süreçleri sırasında cep telefonu iletişim ve/veya kayıt amacıyla kesinlikle kullanılmamalıdır.
- b. Sağlıklı birey/hasta yakını/hastayla ilgili hiçbir bilgi, fotoğraf, kayıt vb. bilgiler sosyal medyada paylaşılmamalıdır.
- c. Sağlıklı birey/hasta yakını/hastanın tanınmasına neden olacak şekilde ad/kimlik bilgisinin hastane içi/dışı sosyal ortamlarda ya da sosyal medyada paylaşılması yasaktır. Sosyal medyadan gizlilik ayarları aracılığıyla yayınlara erişimi sınırlamak gizlilik/mahremiyetin sağlanması için yeterli değildir.
- ç. Cep telefonu, kişisel bilgisayar vb. herhangi bir kişisel cihazda hasta yakını/hasta ya da ailenin sağlık kayıt/bilgileri saklanmamalıdır.
- d. Bakım ve tedavi süreçleri boyunca bireyin/hastanın ya da aile üyelerinin kişisel sosyal medyada hesaplarına eklenmesi bireysel ve profesyonel ilişki sınırlarının korunması açısından sakıncalı olabilir.
- e. Klinik/saha uygulaması sırasında şahit olunan herhangi bir gizlilik/mahremiyet ihlali dersin sorumlularına rapor edilmelidir.

Ön Koşullu Dersler

MADDE 14-(1) Ön Koşul:

- a. Öğrencilerin Hemşirelik Bölümü 1. sınıfta almış ve başarmış oldukları “HEM 101-Hemşirelik Esasları I” dersi, “HEM104-Hemşirelik Esasları II” dersinin ön koşuludur. HEM104 Hemşirelik Esasları II dersinde başarılı olmayan öğrenci, hiçbir kuramsal uygulamalı dersini alamaz.
- b. Öğrencilerin Seçmeli İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinden birini seçebilmeleri için Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. yarıyıllarındaki tüm uygulamalı dersleri almış ve devam zorunluluğunu yerine getirmiş olmaları gerekir.

Uygulama Kıyafeti

MADDE 15- (1) Klinik uygulama esnasında öğrencilerin yanında bulundurması zorunlu eşyalar şunlardır;

- a. Öğrenci hemşire üniforması ya da beyaz önlük
- b. Kol Saati
- c. Öğrenci kimliği
- ç. Gerekli dokümanlar/formları içeren öğrenci dosyası
- d. Kayıt tutmaya uygun özellikte kalem
- e. Klinik/ saha uygulaması için önerilen ayakkabı

(2) Kuramsal uygulamalı derslerin klinik alanda yapılan uygulamaları sırasında öğrencilerin hemşire üniforması giymeleri zorunludur. Aile sağlığı merkezleri, okullar, ev ziyaretleri ve diğer saha uygulamalarında sahanın özelliğine ve dersin ilgili öğretim elemanının kararına göre öğrenci hemşire üniforması yerine beyaz önlük giyebilir. Öğrenciler uygulamalara bu

İlke, Usul ve Esaslar belgesinin 13. Maddesinin 3 bendinde açıkça belirlenen üniforma düzenine uygun olarak gelmekle sorumludur.

(3) Öğrenci üniformasının özellikleri:

- a. Öğrenciler uygulamada lacivert etek ya da pantolon, beyaz üniforma üstü giyerler. Üniforma üstü basenden, etek boyu ise dizden en fazla 10-15 cm aşağıda olmalıdır. Üniforma üzerine koyu lacivert ya da siyah renkte hırka ve lacivert desensiz başörtüsü giyilebilir. Üniforma üstüne giyilecek hırka kapişonsuz, yakasız, aksesuarsız, işlemez ve önden düğmeli ve üniforma üstü ile aynı boyda olmalıdır. Öğrenci üniforması her gün düzgün, temiz ve ütülenmiş olmalıdır.
- b. Öğrencilerin üniformanın altına giyecekleri ayakkabı güvenlik ve optimal vücut mekaniğini sağlayacak özellikte kapalı, topuksuz, ses çıkarmayacak özellikte, aksesuarsız, siyah veya koyu lacivert renkte, desensiz ve her zaman temiz olmalıdır.
- c. Öğrenci kimliği görünür ve kolay okunacak şekilde üniformanın üst kısmına mutlaka takılmalıdır.
- ç. Öğrenciler klinik için uygun ve minimum aksesuar (sarkan ya da halka biçiminde olmayan küpe, saat, bir adet taşsız nişan/nikah yüzüğü) kullanabilir. Öğrenci her bir kulakta en fazla iki adet küpe bulundurulabilir. Bilezik, bileklik vb. aksesuarlar klinik uygulama esnasında kullanılmamalıdır.
  - d. Kullanılan her türlü aksesuarın güvenliği ve saklanması öğrenci sorumludur. Herhangi bir kayıp durumunda uygulama yürütücüleri ya da klinik uygulama yapılan kurumun herhangi bir sorumluluğu yoktur.
  - e. Klinik/saha uygulaması esnasında piercing kullanılmamalıdır.
- (4) Uzun saçlı öğrenciler saçlarını hemşirelik bakım uygulamalarını engellemeyecek ve üniforma bütünlüğünü bozmayacak şekilde toplamalıdır. Saç modellerinde abartıya kaçılmamalı, kısa saç omuz hizasını geçmemeli ve dağınık olmamalıdır. Erkek öğrenciler uygulamalar sırasında sakalsız ya da sakal olduğu durumlarda temiz ve bakımlı olmalıdır. Uygulamaya çıkan öğrenciler kişisel hijyen kurallarına (kısa tırnak, saç ve vücut temizliği gibi) uymak zorundadırlar.

Uygulamanın Değerlendirilmesi

MADDE 16- (1) Öğrencilerin uygulama başarı durumunun değerlendirilmesi dersin ilgili uygulama yürütücüleri/öğretim elemanları ve/veya klinik rehber hemşire/ler tarafından uygulama ortamında ve/veya laboratuvarda yapılır. Değerlendirme yöntemleri, bu dersin özelliğine göre geliştirilmiş olan değerlendirme kriterleri (kuramsal bilginin uygulamaya aktarımı, gözlem ve izlemlerin değerlendirilmesi, seminerler ile olgu sunumlarında ve tartışmalarında öğrenci performansının değerlendirilmesi, laboratuvar psikomotor beceri sınavı, uygulama sınavı vb.) doğrultusunda dersin öğretim elemanınca belirlenir ve en geç uygulamaya çıkmadan önce öğrenciye yazılı ve sözlü olarak duyurulur.

- (2) Uygulama notu, uygulamayı yaptıran öğretim elemanı/ elemanları tarafından, uygulamaya destek veren klinik rehber hemşirenin de değerlendirmeleri alınarak 100 (Yüz) tam not üzerinden belirlenir.
- (3) Kuramsal uygulamalı meslek derslerinin yarıyıl ve yarıyıl sonu başarı notunun hesaplanmasında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği hükümleri esas alınır.
- (4) Ara sınav notunun hesaplanması: Teorik ara sınav notunun %50'si, uygulama notunun %50'si alınarak değerlendirilir.
- (5) Yarıyıl sonu başarı notunun hesaplanması:

Uygulama notunun %50'si ve Yarıyıl sonu sınav notunun %50'si olacak şekilde hesaplanır. Klinik/saha uygulama notu ilgili öğrenci, dersin öğretim elemanları tarafından derse ilişkin değerlendirme formları üzerinden değerlendirilir.

- (6) Uygulama notu aynı zamanda öğrencinin portfolyosunda bulunan uygulama alanının notunu da oluşturur.

Sigorta İşlemleri

MADDE 17- (1) 5510 Sayılı Genel Sağlık Sigortasının 5. Maddesi ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda 17/04/2008 tarih ve 5754/3 sayılı maddesi ile yapılan değişiklik gereğince, yüksek öğrenimleri sırasında yurt içinde zorunlu işyeri eğitimine tabi tutulan öğrencilerin, “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” primlerinin işyeri eğitimi süresince öğrenim gördükleri yüksek öğretim kurumu tarafından ödenmesi zorunludur. Buna rağmen ilgili birime bilgi vermeden “sigortasız” olarak uygulamaya başlayanlar ile ilgili doğabilecek herhangi bir yükümlülükten üniversite sorumlu tutulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İntörn Hemşirelik Uygulamasına İlişkin İlkeler

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Amaç ve Kapsamı

MADDE 18-

- İntörn hemşirelik uygulamasının amacı, öğrencilerin 7 yarıyıl boyunca edindikleri bilgi ve becerilerini, mesleksi değerler ve ilkeler ışığında ilgili klinik ve sahada uygulayarak pekiştirmelerine, karar verme becerilerini geliştirmelerine ve mezuniyet öncesi mesleki deneyim kazanmalarına olanak sağlamaktır.
- İntörn hemşirelik öğrencisinden bireyin bakımına ilişkin bütüncül bakış açısına sahip olması ve hasta/sağlıklı bireyin fiziksel, mental, sosyal sorunlarına yönelik alternatif çözüm önerileri üretebilme becerisi geliştirmesi beklenir.
- Öğrencilerin öğrenme gereksinimi doğrultusunda öğretim elemanı/ları tarafından öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak planlanan öğrenme aktivitelerine -seminer programları, makale saatleri, konferanslar, vaka analizleri vb.- katılarak hemşirelik disiplinine özgü bilgisini ve eleştirel düşünme becerisini geliştirmesi beklenir.
- İntörn hemşirelik öğrencisinin sağlık hizmetlerinin sunulmasında sağlık ekibi içinde yer alarak, ekibin diğer üyeleri ile profesyonel sınırlar içerisinde işbirliği yaparak çalışabilmesi beklenir.

İntörn Hemşirelik Uygulamasına Başlayabilme Şartları

MADDE 19- (1) Öğrencilerin İntörn Hemşirelik Uygulamasına başlayabilmeleri için Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6., ve 7., yarıyıllarındaki tüm uygulamalı dersleri almış ve devam zorunluluğunu yerine getirmiş olmaları gerekir.

İntörn Hemşirelik Uygulaması Dönemi ve Süresi

MADDE 20 -

- İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersleri; İç Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Doğum ve Kadın Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Hemşirelikte Yönetim İntörn Uygulaması, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması ve Hemşirelik Esasları İntörn Uygulaması olmak üzere 8 adettir.
- İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersleri 4. sınıf bahar yarıyılında yer alır.
- İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersini alma şartını yerine getiren öğrenci İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinden birini seçerek kayıtlanır ve seçtiği derse yarıyıl boyunca devam eder.
- İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersinin Uygulama Süresi- Bu dersin uygulama süresi 4. sınıf bahar yarıyılında, Ondokuzmayıs Üniversitesi akademik takvimi ile başlar ve biter.

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Başlaması ve Yürütülmesi

MADDE 21-

- Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersini ilgili anabilimdalı başkanlığı planlar ve yürütür.
- İntörn hemşirelerin uygulama yapacakları alanlar (Klinik/Saha) ilgili İntörn Hemşirelik Uygulanmasından Sorumlu Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'nın onayı ile belirlenir.

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Değerlendirilmesi ve Denetlenmesi

MADDE 22-

- (1) İntörn Hemşirelik Uygulamasının değerlendirilmesi ve denetlenmesi ilgili uygulama yürütücüleri (dersin sorumlu öğretim elemanı/ları, klinik rehber hemşire ve/veya klinik sorumlu hemşiresi/leri) tarafından yapılır.
- (2) İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinin yürütülmesi ve değerlendirilmesinde diğer uygulamalı derslerde izlenen ilke, usul ve esaslar geçerlidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 23- (1) Bu İlke, Usul ve Esaslarda yer almayan hususlarla ilgili hallerde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans/Lisans Öğretimi Uygulamalı Dersler Yönergesi ile ilgili hükümler uygulanır.

Yürürlük

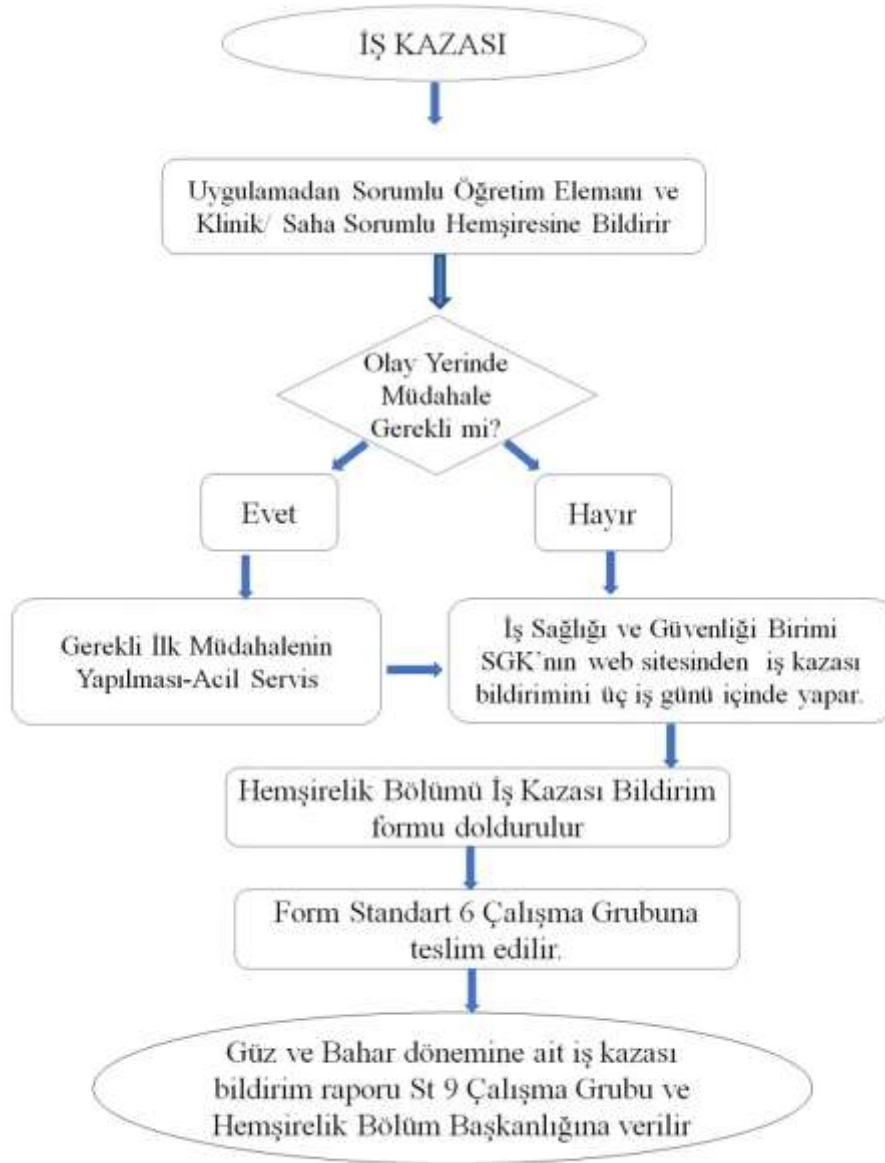
MADDE 24-(1) Bu İlke, Usul ve Esaslar, Sağlık Bilimleri Fakültesi Fakülte Kurulu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25-(1) Bu İlke, Usul ve Esaslar, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı tarafından uygulanır.

Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Algoritması

	HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI	Doküman No	
		Yayın Tarihi	
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	13.12.2019
		Sayfa No	1/1

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

Halk Sağlığı Hemşireliği Uygulama, Eğitim Değerlendirme Formu

HALK SAğLIğI HEMŞİRELİğİ UYGULAMA, EğİTİM DEğERLENDİRME FORMU		
Amaç: Öğrencinin etkili sağlık eğitimi uygulama becerisini kazanmasıdır.		
Değerlendirme Kriterleri: Her bir basamak 5 puan üzerinden değerlendirilir.		
Sağlık Eğitimi Öncesi Hazırlık		50
1	Sağlık eğitimi vereceği grubu belirleme	
2	Sağlık eğitimi verilecek grubun eğitim gereksinimleri belirleme	
3	Sağlık eğitimi verilecek grubun öncelikli eğitim konusu seçme	
4	Sağlık eğitiminin amaç ve hedeflerini belirleme	
5	Sağlık eğitiminde kullanılacak öğretim tekniğini belirleme	
6	Sağlık eğitimi sırasında kullanılacak materyalleri hazırlama	
7	Sağlık eğitimi içeriği bilimsel kanıtlar doğrultusunda hazırlama	
8	Sağlık eğitimi öncesi hazırlanan eğitim içeriğinin sunum provasını yapma	
9	Sağlık eğitimi yapılacak uygun yer ve zaman eğitim verilecek birey/ler ile belirleme	
10	Sağlık eğitiminin süresini belirleme	
Sağlık eğitimini uygulama		30
1	Kendini tanıtmaya	
2	Birey(ler)in adını öğrenme ve kullanma	
3	Beden dilini kullanma	
4	Göz teması kurma	
5	Eğitim sırasında yüz yüze olma	
6	Tıbbi terimler içermeyen, kısa, anlaşılır bir dil kullanma	
Sağlık eğitiminin sonlandırılması		20
1	Sağlık eğitiminin özetlemesi	
2	Sağlık eğitimi esnasında anlaşılmayan yerleri sorgulama ve gerekli bilgileri tekrarlama	
3	Sağlık eğitimi sonrasında birey(ler)den eğitim değerlendirilmesine yönelik geri bildirim alma	
4	Sağlık eğitimi etkinliğini değerlendirme	
TOPLAM		
Sağlık eğitimi yapan öğrenci Adı soyadı		Değerlendirme yapan öğretim elemanı Adı Soyadı İmza

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

HALK SAğLIğI HEMŞİRELİğİ DERSİ UYGULAMA ÖğRENCİ DEğERLENDİRME FORMU		
	A- PROFESYONEL DAVRANIŞLAR ve UYGULAMA KURALLARI	20
1	Online Uygulama saatlerine uyma	
2	Kişisel görünüm üniforma düzeni	
3	Grup çalışmasına aktif katılım	
4	Eğitim uygulamalarına motivasyon	
5	Ekip çalışmasında birlikte çalışma kültürünü benimseme	
6	Eleştirilere karşı tutumu	
7	Karar verme yeteneği	
8	Sorun çözümünde ilgili birimleri öğrenme ve iletişime geçebilme becerisi	
9	Eksiklikleri fark etme	
10	Hatalarını düzeltmek için çaba gösterme	
11	Problem çözme becerisi	
	B- KİŞİLERARASI İLİŞKİLER	15
1	Bakım ve/veya eğitim verdiği birey ile sağlıklı ve güven verici ilişki kurma	
2	Sorumlu öğretim elemanları ile uyumlu bir ilişki kurma	
3	Grup arkadaşları ile sağlıklı ilişki kurma	
	C- SAğLIK EğİTİMİ, PROJE, ARAŞTIRMA VE UYGULAMA BECERİLERİ	25
1	Birey ve toplumun sağlık gereksinimlerini belirleme	
2	Sağlık eğitimi ve proje planlama	
3	Sağlık eğitimi ve proje uygulama	
4	Sağlık eğitiminde ve projede uygun teknik ve araçları kullanabilme	
5	Uygulama alanına özgü becerileri yerine getirebilme	
	D- BAKIM PLANLAMA, UYGULAMA, RAPORLAMA	40
1	Sağlık gereksinimlerini belirlemeye yönelik uygun veri toplayabilme	
2	Sağlık gereksinimine uygun hemşirelik tanısı koyabilme	
3	Belirlenen sağlık gereksinimlerine yönelik sağlık eğitimi planlayabilme, uygulayabilme ve proje geliştirebilme	
4	Gerekli formları kullanarak hemşirelik uygulamalarını kayıt altına alabilme	
5	Değerlendirme ve izleme	

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

6	Raporlama	
TOPLAM		
Sağlık eğitimi yapan öğrenci Adı soyadı	Değerlendirme yapan öğretim elemanı Adı Soyadı, İmza	

Kaynaklar

- Demirdağ, BC. (2023) Toplum Halk Sağlığı Hemşireliği. Ankara: Ankara Nobel Tıp Kitabevleri.
- Erkin, Ö., Kalkım, A., & Göl, İ. (2022). Halk Sağlığı Hemşireliği. Antalya: Çukurova Nobel Tıp Kitabevi.
- Erkin, Ö., Kalkım, A., & Göl, İ. (2022). 500 Soru Yanıt Halk Sağlığı Hemşireliği. Antalya: Çukurova Nobel Tıp Kitabevi.
- Kanser Erken Teşhis ve Tarama Merkezi (KETEM). Danışmanlık, <http://kanser.gov.tr/Dosya/Sunular/danismanlik.pdf> Erişim: 28 Temmuz 2016.
- Hemşirelik Yönetmeliği (2011). <http://tiredh.saglik.gov.tr/userfiles/files/hemsirelik%20%202011.pdf> Erişim: 28 Temmuz 2016.
- Kotrotsiou S., Lavdaniti M, Psychogiou M, Paralikas Th., & Papathanasiou, I. (2008). Community nurses' role as counsellors in primary health care. International Journal of Caring Sciences, 1,2,92-98.
- Bahar ŞÖ. (2012). Sağlığı geliştirme ve sağlık eğitimi, Halk Sağlığı Temel Bilgiler III.Cilt, Ed. Çağatay Güler, Leman Akın, Genişletilmiş 2. Baskı, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- Çetinkaya F., Naçar M, Öztürk Y. (2011). Sağlık Eğitimi, Halk Sağlığı. Ed. Yusuf Öztürk, Osman Günay, Önder Ofset, Kayseri. 419-444.
- Hacıalioğlu N. (2015). Sağlık eğitimi, Halk Sağlığı Hemşireliği, Ed. Behice Erci, Göktuğ Yayınları, Ankara.
- Gökkoca ZU. (2001). Sağlık Eğitimi Açısından Temel İlkeler. Sted, 10(10): 371-374.
- Gökkoca ZU. (2001). Sağlık Eğitimi Açısından Yetişkin Eğitimi. Sted, 10(11): 412-414.
- Meade CD. (2011). Community Health Education, Community/Public Health Nursing, Promoting the Health of Populations. Ed. Mary A. Nies, Melanie McEwen, Elsevier Saunders, China.120-152.

Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması Ders Kitapçığı

- Nigusie M. & Alebaches H. (2033). Public Health Nursing. Ethiopia Public Health Training Initiative. 35-37.
- Warner KD. & Millar D.(2010).Health Promotion: Achieving Change Through Education, Community health nursing promoting and protecting the public's health. Ed. Judith A. Allender, Cherie Rector, Kristine D.Warner, 7.th Edition. Wolters Kluwer Health Lippincott Williams & Wilkins. 300-320.